

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము

స్థాపితం 1988

రిజిస్టర్డ్ 1986

తే ల ప్రో లు, (కృష్ణాజిల్లా)

గ్రంథ నామము ఆద్యైతానుభవము.

గ్రంథము సంఖ్య 529

తటయ Y

విభజన సంఖ్య 6

గ్రంథ వాక్ గ్రంథతర్కశాస్త్రీ ధర్మం

గ్రామము తా లప్రసాదులు -

A:

శత

ఓం గురవే నమః

శ్రీ

అద్వైతానుభవము

★

బ్రహ్మద్వైత దేశికేంద్ర

అంగలకుదిటి షణ్ముఖ స్థపతిచే

విరచితము

కలిగతాబ్దములు

5055 సం॥

★

జయ సం॥ మాఘ, శుద్ధ, దశమి

1955

కాపీరైటు

వెల: రు 2.0-0

శ్రీ ఆద్యైతానుభవము

గురుభక్తుల ద్రవ్య సహాయముచే
ముద్రింపబడినది.

సద్గురువు వీరికి చిత్తశుద్ధి, బ్రహ్మ జ్ఞానాభివృద్ధి
గలుగజేయుగాక.

ప్రతులు :

500

ముద్రణ :

జ్యోతీప్రెస్, గుడివాడ.

విషయ సూచిక.

పేజీ

- 1-గురుస్తోత్రావళి
- 8-శుద్ధజ్ఞప్తివిచారణ
- 12-అష్టదశ వ్యవహారము
- 19-సద్గురునవరత్నపుష్ప
పూజా
- 20-సద్గురునక్షత్రమణిపుష్ప
పూజా

పేజీ

- 1-గురునమస్కారము
- 1-వేదఋక్ సారాయణము
- 5-కర్మ (సృష్టి) కాండ
- 5-దేహకర్మలు
- 6-బ్రహ్మకర్మలు
- 8-వేదకర్మలు
- 9-శిల్పకర్మాదులు
- 11-ఉపాసనా (దేవతా) కాండ
- 12-ఈశ్వరాద్యుపాసనలు
- 14-జ్ఞాన (బ్రహ్మ) కాండ
- 14-సద్గురుస్తోత్రకదంబము
- 17-బ్రహ్మవిద్యార్హత
- 18-బ్రహ్మదరిశనము

పేజీ

- 20-అనుబంధపంచకము
- 21-సాధనచతుష్టయము
- 26-వైరాగ్యము
- 31-గురుమాహాత్మ్యము
- 35-గురుశిష్యలక్షణములు
- 38-భక్తిత్రయము
- 39-పింఛోత్పత్తివివరణము
- 42-గురునమస్కారవివరణము
- 45-బాహ్యచతుర్విధ
శుశూషలు
- 46-అంతరచతుర్విధ
శుశూషలు
- 46-బాహ్యతాపత్రయములు
- 47-అంతరతాపత్రయములు
- 47-ప్రణవాదిమంత్రతనువు
- 51-చతుర్విధసనాధులు
- 53-గురుపంచపూజా
- 54-గురువుదృష్టివిగ్రహించుట
- 54-శిష్యప్రమాణములు
- 54-పోడశనామధారణము
- 55-గురుమంత్రోచ్ఛారణము

పేజీ

- 55-కళ్యాణహారతి
 56-అంతరీక్షప్రసాదాదులు
 57-బాహ్యతీర్థప్రసాదములు
 58-ఋషిపంచీకరణము
 65-దేవుడెవరు
 66-నవారతరయోగములు
 67-అంతరక్షణదుర్గాలు
 68-జీవబ్రహ్మైక్యము
 68-దశాంతరసిద్ధులు
 70-దేశాంతరదేవతలు
 73-పిండబ్రహ్మాండసంబంధ
 ములు

పేజీ

- 88-పూర్వోత్తరజన్మములు
 89-పంచగ్రంథిరహితము
 91-సంఖ్యానామములు
 105-త్రివాదములు
 105-షడుపాదానములు
 106-అష్టకారణములు
 107-అష్టభావములు
 108-ద్వంద్వభావములు
 109-వేదోపనిషదాదిప్రమాణ
 ములు
 119-గురుపరంపరా హారతి
 121-గ్రంథపూర్తి
 121 గద్య

శ్రీవశనగ్రంథాలయమునకు, ఈగలకు ।
 దిటి పూజు ఇశాస్త్రి సమర్పితము, మన్మథసం॥
 శ్రీరామనవమి ॥ ది2-4-1955సం॥
 శ్రీ గురజనమః

శ్రీ గురుస్తోత్రావళి

శ్రీ కుందనపు సుబ్బయాచార్య విరచితమ్—

శ్రీ సద్గురు వర్గత్రయ స్తోత్రమ్—

శ్లో॥ శ్రీమన్నిర్గుణ నిర్వికార పరత । త్వం యోగిభిస్సేవితం
 సర్వాంతర్బహి రస్యజాండనివహే । సంస్థాయీసత్వప్రభం ॥
 నిర్మాయావరణం ప్రపూర్ణ విలస । త్ప్రజ్ఞానసచ్చిద్వనం
 ధ్యాయే తంవర తూములూరి కులరా , మార్యాహ్వాయం
 శాస్త్రిణం ॥

౧॥

శ్లో॥ శ్రీమద్వేదవచో లసన్మణిగణ । సిద్ధ ప్రభాభాస్వరం॥
 కామాద్యంత రరిప్రపంచవిజయం । సద్బ్రహ్మ విన్మానసం॥
 అంభస్వాప్తనశాబ్జ వర్తినమహం । సౌపర్ణగోత్రోద్భవం॥
 ఆచార్యం హృదిభావయే మదుపు సు । బ్బయ్యా వధూతం
 సదా॥

౨

శ్లో॥ శ్రీషట్కోశ హిరణ్మయాంతరగతం । లక్ష్మ్యార్థదివ్యాత్మకం
 అజ్ఞానాంధతమస్సహస్ర కిరణం । బ్రహ్మాండతేజోమయం
 తత్త్వార్థ ప్రతిపాదకాంగలకుది । ట్యాఖ్యాన్యవాయాంచితం
 వందే షణ్ముఖ విశ్వకర్మయతినం । శ్రీసుబ్బయోహంసదా॥ 3

ఆచార్యస్తోత్రమ్

శ్లో॥ శ్రీకృష్ణోత్తర తేలస్తోలు నిలయం । పూజ్యైస్సదాసేవితం
విశ్వబ్రాహ్మణ సత్సపర్ణఋషి రాట్ । గోత్రోద్భవంభాసురం
సమ్యక్ప్రాజ్ఞసమంచితాంగలకుడి । ట్యాఖ్యాన్వయోదంచితం
శ్రీమత్ పద్ముఖ నామసంకలిత మా । చార్యం భజేహం
సదా॥

శ్లో॥ శ్రౌతస్మార్తవిధిప్రయోగ నిపుణం । సూత్రార్థసంజ్ఞదినం
సత్యజ్ఞాన సదోపదేశకచణం । కామాదిషడ్వర్జితం
ప్రాగ్జన్మార్జిత సంచితాది హననం । బ్రహ్మాండ సంబోధినం
శ్రీమత్ పద్ముఖశాస్త్రీణం గురువరం । ధ్యాయామి
మన్నానసే॥

శ్లో॥ నిత్యం నిర్మలినాంతరంగ మనఃకుం । నిర్మోహమధ్యత్మకం
సర్వాత్మత్వమఖండ పూర్ణమతులం । సత్యస్వరూపోజ్వలం
వైర్మ్యం గుణభేదభావవిహితం । నిర్వాణసంధాయకం
శ్రీమత్ పద్ముఖ నామపూర్వఘటితం । ఖ్యాతావధానం
భజే॥

శ్లో॥ సోహం బ్రహ్మ ఇతిప్రధానవచనైః । శిష్యాన్సముద్ధారకః
సంబోధ్యాశునినిశ్చలాత్మ విగుహః । కృత్వాసదాపూజితః
సోయం పద్ముఖదీక్షితో మమగురు । శ్రీమన్మహాధీయుతః
మాధ్యంమే మనసిస్థితం పరిమృశన్ । మాంపాల యత్వం
జనా ॥

శ్లో॥ శుద్ధబ్రహ్మమయాత్మకం నిగమస | స్మంతార్థబోధప్రియం
 నీలా భాంతర విద్యదుజ్వలిత స | నీనీవార శూకప్రభం
 బోద్ధారంగురు సత్కృపాకలిత సం | పూర్ణత్వ సంసాదకం
 శ్రీబ్రహ్మాత్మక షణ్ముఖస్థపతి మా | ర్యం సద్గురుం
 భావయే ॥

౫

శ్లో॥ షట్పక్రోర్ధ్వ సహస్రపత్రకమలే | బ్రహ్మలయే సూచకం
 హంసోహంస మితివసంస్ఫుగణతో | సన్నుక్తి సంధాయినం
 ఆనందంహి పరాత్పరేతిపచనై | రద్వైత సద్బోధకం
 శ్రీమత్ షణ్ముఖ దేశికాహ్వాయ మహం | ధ్యాయామి
 మన్నానసే ॥

౬

శ్లో॥ అవ్యక్తాది దళాంతరాళ విరజం | సూక్ష్మోతి సూక్ష్మంపరం
 చిన్మద్రాంచిత పాణినంగురువరం | పద్మాసనే భాసురం
 శాంతం సర్వమతాభిమాన జనకం | సద్వివేకజోమయం
 శ్రీమత్ షణ్ముఖయోగిణః పదయుగం | ధ్యాయామి
 మన్నానసే ॥

౭

శ్లో॥ ఓమిత్యక్షర భావగమ్య విభనం | సృష్ట్యాది కృత్యాత్మకం
 సుజ్ఞానం పరితత్వ కోపనిషదా | మర్థావబోధాంతం
 నిర్వాణం నిరుపాదికం నిరధికం | నిర్వేదనం నిర్భయం
 శ్రీమత్ షణ్ముఖ తీర్థమాత్మనిలయం | ధ్యాయామి
 మన్నానసే ॥

౮

శ్లో॥ దివ్యం యోగసమాధినా నియమితం | నిష్టాగరిష్టాత్మకం
 శిష్టాచార విశిష్ట కుందనపు షం | శోద్భూత దైవజ్ఞకః
 శిష్యస్సుబ్బయ నామసత్కవిరహం | హృత్పద్మరాజేసదా

శ్రీమత్ షణ్ముఖశర్మ సద్గురు వరం । లక్ష్యార్థమేవం
భజే ॥

ఆచార్యాణీస్తోత్రమ్

శ్లో॥ శ్రీసౌభాగ్యయుతాం సుశక్తిలలితాం , గౌరీసమానాకృతిం
కళ్యాణీం ఘనశీలసంపదమశే । మౌనల్పశిల్పక్రియాఽ
చార్యాఽణీం పరమాత్మతత్త్వనియతాం । బ్రహ్మాండసేవా
రతిం నందే షణ్ముఖ సత్సతీం కనకదుర్గాంబా మహా
మాతరం॥

శ్లో॥ శ్రీసౌభాగ్యయుతాం ప్రపూజిత పదాం । శిష్యాశిసంపాషి
ణీం సాధ్వీం సద్గుణభూషితాం విమలసు । శీలాం కళాలం
కృతాం శ్రీమద్రబ్ధహ్మవిచారణైక రసికాం । విజ్ఞాన తేజో
మయీం నందే షణ్ముఖ సత్సతీం కనకదుర్గాంబా మహా
మాతరం॥

శ్లో॥ శ్రీసౌభాగ్యయుతామఖండ విభవా । మాద్యాంశుచి
భ్రాజనీం చిద్రూపప్రతిభా మనంతగుణగ । ణ్యాం సర్వ
చిత్రీకృతాఽ॥ చార్యాణీం శుచిశీలకుందనపువై । శ్రీసుబ్బ
యాసంస్థతాం నందే షణ్ముఖ సత్సతీం కనకదుర్గాంబా
మహామాతరం ॥

ద్వాదశతీర్థస్తోత్రమ్

శ్లో॥ శ్రీమద్భిహ్నా విచారణేను నిపుణం । దివ్యాత్మసంపూజితం
నిత్యానందకరం సుధీగుణనిధిం । తీర్థం ప్రబోధాత్మకం అంగు
ష్ఠాంతర వాసినం శుచిగిరం । తీర్థోత్తమాశ్రేయసరం ధ్యాయే
శాంత గుణాంచితం పరమరా । జాలక్ష్మీ నారాయణం॥ ౧

శ్లో॥ శ్రీమద్యోగ విరాజితం సురుచిరం , భాషామృతం నిర్మ
లం బ్రహ్మాండాత్మ సుబోధనాగ్రకుశలం । జీవేశ్వరైక్యం
సదా ఊహాసోహ సమర్థనీయ మనఘం శిష్యాళి బోధప్రియం
తీర్థం లంకల పల్లెఅప్పలవరం । మన్నానసేభావయే॥ ౨

శ్లో॥ శ్రీమత్తారక సుప్రబోధకవరం । రుద్రప్రబోధక్రియం
లక్ష్మ్యోర్ధప్రతిపాదతాత్మ కలితం ॥ శిష్య ప్రశిష్యైర్మృతం
శృంగతాగ్రతుర్యతుర్య శశినం । సుజ్ఞాన దీపాంజ్వలం
వందేహంతువయిట్లరుద్రయవరం । తీర్థంసమాధిస్థితం॥ ౩

శ్లో॥ శ్రీ వేదాంతవిమర్శకం విరచిత । శ్రీహంస తత్వప్రభం
పూర్ణానంద విరాజితం హృదిసదా । శిష్యాది పాషప్రియం
సత్యజ్ఞాన మనంతబోధన పరం । తీర్థం సుతేజాత్మకం
వందేహం వరపానుగంతి కులజం కోటిశ్వరం శాస్త్రిణం॥ ౪

శ్లో॥ శ్రీనాడిత్రయ మండలాంతరగతం । హంసస్వరూపాంజ్వలం
అంతర్యోగసమాధి నిష్ఠనియతం । శిష్యాఘ సత్పూజితం
ఏకాంతస్థం వాసినంచ విదితం । చిద్రూపలక్ష్మ్యైర్మృతం
ఆనాద్యం త్వభివాదయే గౌలితి సుబాహురాయతీర్థంసదా॥ ౫

శ్లో॥ శ్రీజ్ఞానామృత బోధకోతమగురుం । పీఠాధిపాగ్రేసరం
మాయావిద్య విస్మయమంచితగుణం । పూర్ణాచలద్యాసురం
తీర్థంయోగసమాధి లక్ష్మ్యవిపుణం । శిష్యాశిష్యసంసేవితం
శుద్ధాంతఃకరణంచ కొల్లికులజం । శ్రీకోటయార్చ్యంభజే॥౬॥

శ్లో॥ శ్రీతీర్థం శివవిశ్వరూపమతులం । లక్ష్మ్యార్థభావప్రియం
సోహంభావమనుష్ఠితం హృదినదా । హ్యుర్వాగుశూకప్రభం
శిష్యాతీర్థ ముదంచితం పరమహం । సాఖుడ లక్ష్మ్యన్వితం
వందే తీర్థమథాధిపం యతిచిదా । నందప్రభుండేశికం॥ ౭

శ్లో॥ శ్రీమత్పశ్చిమ చక్రమధ్యవిలస । ద్వాగీశ్వరీరూషిణీం
చిద్రూపాం పరదేవతాం విజయినీం । శిష్యాశిష్యాజాన్వితాం
సూర్యాచంద్ర మసాగ్రణీం భగవతీంచిచ్ఛక్తిరూపాత్మికాం
వందేహం గిరిరాజవంశ జననీతీర్థాం మహాలక్ష్మికాం॥ ౮

శ్లో॥ శ్రీబోధామృత దేశికేంద్ర మహిమం । సూర్యాశ్రమాధిష్ఠితం
యోగానంద విరాజితం శివగురుం । విజ్ఞానశిష్యాన్వితం
హృత్పద్మాంతర వర్తినం భువినదా । దుర్గాసివంశోద్భవం
వందేహం పరవెంకయార్చ్యమభయం । తీర్థంముదామానసే॥౯॥

శ్లో॥ శ్రీమత్ జ్ఞాననిరూప దివ్యనయనం । శిష్యాపదేశప్రియం
గుర్వారాధన మాదికోశరచితం । తీర్థంప్రబోధాంచితం
అంతర్లక్ష్మ్య పగాయఃశాంగల కుడి । ట్యాఖ్యాన్వ యోద్ధీపితం
వందేత్వా మపధూత షణ్ముఖమహం । బ్రహ్మలయోధిష్ఠితం॥౧౦॥

శ్లో॥ శ్రీభక్తాశ్చి సంప్రబోధవిమలా । నందామృతోద్వర్షిణం
మూర్ధ్నోద్భూత సుతేజపుంజలసితం । మేధానిధిపూజితం

సమ్యక్సూక్ష్మ సమాధివిష్ణుపుణం । తీర్థాభిషేకాన్వితం
తత్త్వాలోకన కోలవెన్ను సుపర । బ్రహ్మర్యతీర్థంభజే ॥ ౧౧

శ్లో॥ శ్రీకంఠాదినదీ ప్రవాహతరణీం , మాయాపహంతీశ్వరీం
సదోబధామృత తేజరూపసహితాం ॥ శిష్యాశిసంవేష్టితాం
సూక్ష్మోద్గతి రోధినీం శివకరీం । వాగ్దేవతాయాపిణీం
ఋందే యక్కల పున్నమాంబ సుమతీం । తీర్థాంబ్రచారా
న్వితాం॥ ౧౨

శ్లో॥ శ్రీచచ్చిత్సరమాత్మతత్త్వ విదుషో । వేదాంత పీఠాధిపాన్
ఏతద్వాదశ సంగ్యకాన్ గురువరాన్ । సంస్థత్య తేషాంగుః
ఆచార్యః వరబోధకం మదుపు సు । బ్రహ్మణ్యసద్దేశికం
సద్భక్త్యాగ్రధితంతుకుందనపువై । శ్రీసుబ్బయాభ్యేనతత్ ॥ ౧౩

శ్రీ గురుస్తోత్రావళి సమాప్తమ్.

శ్లో॥ తత్త్వజ్ఞాన కళావిలాస విలస । చీప్రీవారణాస్యన్వయం
బ్రహ్మనంద సుధాప్రధాన నిరతం । సదోబధనాకౌశలం
శాంతంముక్తి పదప్రదర్శనరతం । ధీమన్మహోదంచితం
శ్రీమంతం గురుమాంజనేయ తిలకం । ఋందే పవిత్రాత్మకం॥

శ్లో॥ వారణాసికులోద్భూతం । శ్రీయాంజనేయ దేశికం
శాంతోపేతం మహాత్మానం । ఋందే వేదాంతబోధినం॥

శ్లో॥ కొసనం వంశసంభూతం । వీరయూర్యం భజేసదా
శిష్యప్రబోధనిరతం ! బిందుబ్రహ్మ ప్రతిష్ఠితం॥

శ్లో॥ యలమర్తికులేజాతాం, శేషాంబాం బ్రహ్మవాదినీం
గురుపూజా రతం నిత్యం । సుశీలాం ప్రణమామ్యహం॥

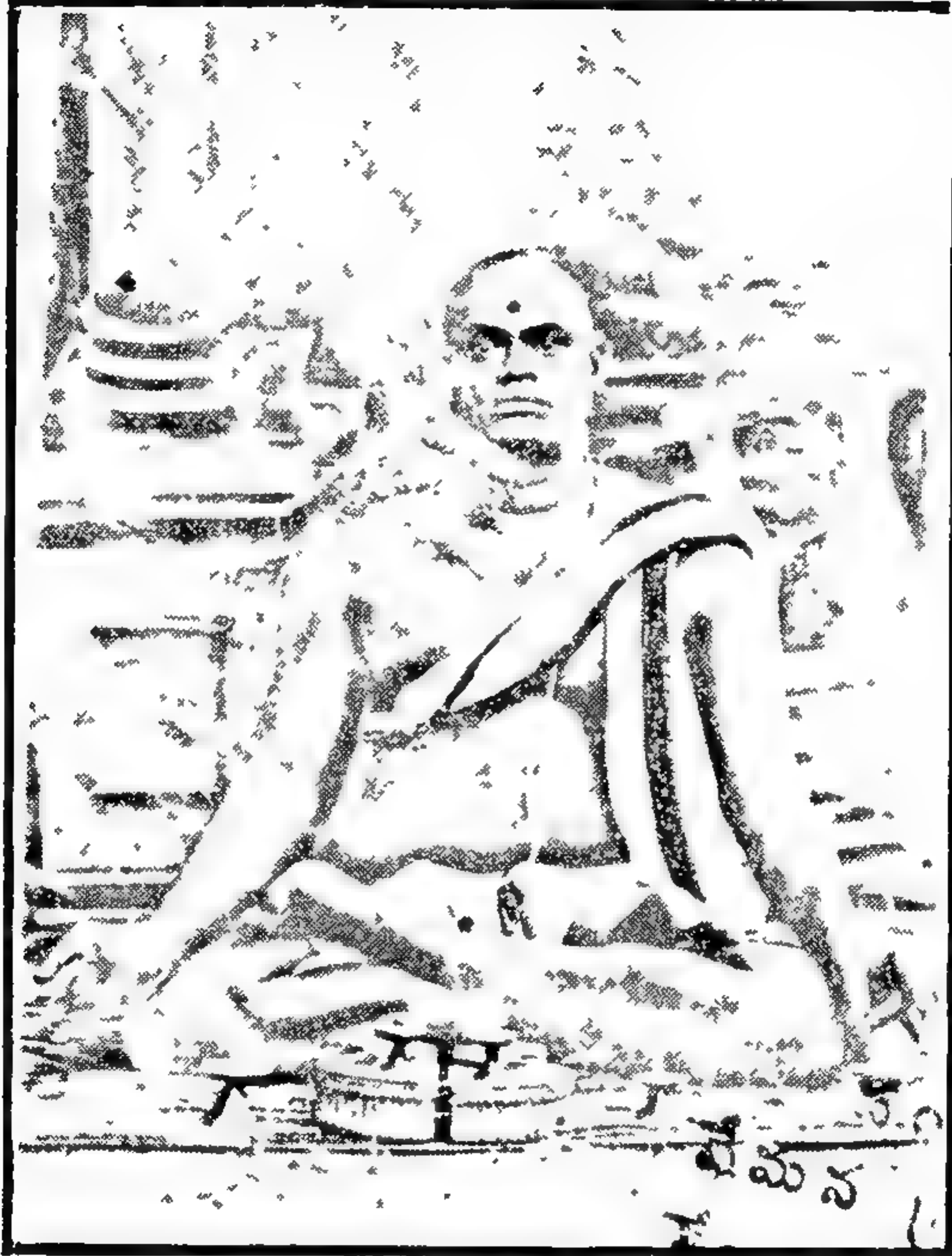

~~7~~ A

ఓం.

సత్యంవద - ధర్మంచర

శ్రీ మద్భక్త

మాతృవత్సరదాతా

శ్రీ మద్భక్త సుబ్బయాచార్య

దేశికేంద్రులవారు.

మాతృవత్సరదాతా
శ్రీ మద్భక్త సుబ్బయాచార్య
దేశికేంద్రులవారు.

7C

1

2

శ్రీ గురవేశ్వరః

శ్రీమన్నమపు సుబ్బయాచార్య దేశికేంద్రులవారి విరచితము.

శుద్ధజ్ఞప్తి విచారణ.

సద్గురు:- శుద్ధజ్ఞప్తి యనగా నెటువంటిది.

శిష్యా:- నా, యను వాక్యమునకు అతీతమైన జ్ఞప్తి మాత్ర
కళా విశేషితమైన వస్తువిస్తారమును చెప్పెద యేకాగ్ర
చిత్తుండవై వినుము.

నిరపధికశూన్యమైన ఆకాశము || ౧ || గాఢాంధకారమైన
మహదాకాశము || ౨ || ప్రళయానలరూపమైన పరాకాశము || ౩ ||
అతిద్యుతి ప్రపంచమయమైన తత్త్వాకాశము || ౪ || రవికోటిసంకా
శమైన సూర్యాకాశము || ౫ || అనే పంచాకాశముల కతీతమై
బ్రహ్మాండది భువనములలో వెలిగా యే కాకారమై శుద్ధజ్ఞప్తి
మాత్రమై యుండును.

అని శ్రీ గురుమూర్తి చెప్పగా పులకాంకిత శరీరుండై
ఓస్వామి యిట్లు వాచామగోచరమైన జ్ఞప్తిమాత్ర విశేషమైన
అద్వయ బ్రహ్మమందు పిండాండ బ్రహ్మాండములనెడి భేదా
భేదములైన విధమెట్టిదనిన వినయపూర్వకముగా నడుగగా
శిష్యుని గ్రాహ్యబుద్ధికి మెచ్చి వినవోయి శిష్యా పంచాకాశము
లకు అతీతమైన పరదేశమందు భాసరహితమైన నిరాభాసమనెడి
యొక వృక్షముగలదు. ఆవృక్షముయొక్క క్రమమెట్లనిన అనాది
యనే మూలము అనామాక్షరమనే కంద అనిర్వాహమనే

శాఖ నిర్వాసనయైనదే పుష్పము. ఆ పుష్పమునందు శుద్ధతెలివి
యనే రసము ప్రతిఫలించుచుండును, అప్పుడును సుధేయమనే
సారము వర్తింపుచుండును. ఆ సారమునకు అపరిమితాద్వయా
నందమనే యొక పక్షి పూర్వోక్తమైన రసాస్వాదనాదు నవలం
బించుకొనియుండును. ఆపక్షియొక్క పుష్పత్రిక్రమంయేలాగంటే
అనామమనే తండ్రి అనంతనామమనే తల్లి యీ స్త్రీపురుష
సంయోగమునలన నిరావరణమనే అండము పుత్పత్తి ఆయెను.
ఆనిరావరణమనే అండము వికసింపగా ఆయండమునందు అపరి
మితాద్వయానందమను యొకపక్షి జననమాయెను. యీపక్షి
పూర్వోక్తమైన పుష్పమును ఆశ్రయించి ఆశుద్ధ తెలివియనే
అమృతరసమును సేవించి ఆమోదశక్తి నలన పరివశమై ఆశుద్ధ
తెలివిప్రకాశమువల్ల ఆనందశక్తి అతీతయమై ఆపక్షి పక్షముల
విసరును, ఆరెక్కలను విసరినాత బ్రహ్మాండ భాండంబులు
పిండా డ తండ్రిపతండమున వల్లమ పుత్పత్తిస్థితి యనంతకల్పాం
తములై యొప్పుచుండును. అట్లా అనేక కోటి బ్రహ్మప్రళయ
ములయినా ఆపక్షి పక్షములను విసరినమాత్రములోనే ఉండును.
అని శ్రీ గురుమూర్తి చెప్పగా శిష్యుడు ఓగురుస్వామి యీపక్షి
ములను వివరముగా నాయొక్క సంశయ రహితమయ్యేలాగున
నాంతీయవలయునని ప్రార్థింపగా గురుమూర్తి యిట్లనియె.

పూర్వోక్తమైన పక్షికి వామదక్షిణములని ఉభయపక్షం
బులుగలవు. వీటిలో దక్షిణపక్షమే తత్పదార్థమని వామపక్ష
మే త్వగపదార్థమని యీ పుభయపక్షములందు ఉండేపక్షియే
అసిపదార్థము. దక్షిణపక్షమే పురుషుడు. వామపక్షమే ప్రకృతి.
దక్షిణపక్షమే అకారం. వామపక్షమే ఉకారం. ఆనుభవవ్రంధే

పక్షియేమకారము. అనిచెప్పబడెను, ఇట్లు గురుమూర్తి ఆన
తీయగా శిష్యుడు లేచి ప్రదక్షిణపూర్వకంబుగా నమస్కారము
జేసి స్వామీ అకారమే దక్షిణభాగం, ఉకారమే వామభాగం
మకారమే మధ్యదేశమని అనతిచ్చితిరి. యీఅకార ఉకార,
మకార లక్షణములు నానతీయపలయుసని వేడుకొనగా గురు
మూర్తి యిట్లనియె.

వినవోయి శిష్యా, అసిపదరూపమైన పక్షియొక మధ్య
దేశమందు పూర్వోక్తమైన శుద్ధ తెలివియచే ఫలరసా స్వాద
నంబు గలుగనయ్యె. సుఖమైన అకార పూర్వోక్తమైన శుద్ధ
తెలివిగలదు. యీశుద్ధతెలివికి జ్ఞప్తిచే తనములు లేవుగనుక
ఆశుద్ధజ్ఞప్తి ఫలరసమే ఊహ్యమాత్రంబుగా తోచగా ఉకార
పూర్వోక్తమైన చేతనములు గలిగి దాయెను. యీఅకారఉకా
రములగు సరెంటికిని ఎకటితో నకటిలేనిదై రెండుఅక్షరములకు
భేదమైతే తెలివిచేతనములు గూడనందున తెలివికిని చేతనానికిని
సంబంధముండవలసి పూర్వోక్తమైన శుద్ధతెలివియను ఫలరసా
స్వాదమే బిందురూపమై మకారమే ఉభయమధ్యయందున్నం
దువలన యీవ్రభయ పడములకు తెలివియు చేతనములు గలిగి
యుండును. ఇదియొక్కట నునిపించుకొనును. ఇదియే శుద్ధ
ప్రణవమని చెప్పబడును. పరిమహాసమునిగారు సోహానినియు
మనోన్మణియనియు పర్యాయ నామంబులు గలవు

శ్లో॥ ౭॥ అం ఉత్తరగీతా కాకీముఖ కకారాంత ముకారశ్చేత

నాకృతిః మకారస్యతు యన్తశ్చకోర్ధః సంపద్యతే టీక॥

కాకీముఖకకారాంతం = కాకియను పదాంతమునందుడు అకారము

జీవ (విరాట్) స్వరూపము, ఉకారః = ఉకారము చేతన

(హిరణ్యగర్భ) స్వరూపము, మకారస్య = మకారమనెడి అవ్యాకృతమునను, లుప్తస్యచ - లోపముకలుగగా, కో + + పద్యతే కః = ఏ అర్థః = అర్థము, సంప్రతిపద్యతే = పొందబడుచున్నది.

తాత్పర్యము:-క-అక, అనునది కాకి అనబడును. కాకి యనగా జీవుడు, మఱియు ఆకాకియొక్క ముఖమందు (అది యందు) గల క కారము కడపటనుండు అకారమువిరాట్టనబడును. కాకిముఖశబ్దమునందలి మకారముమీదనుండు ఉకారము చేతన మైన హిరణ్యగర్భ స్వరూప (వాచక) మగుచున్నది. మఱియు ఈకాకిముఖశబ్దమునందలి ఉకారమునను ముందుండు మకారము అవ్యాకృత మనబడును. ఉకారమునందు అకారమును, మకారమునందు ఉకారమును, ఓంకారమునందు మకారమును, ఐక్యమైన పిదప అద్దానినే పదార్థమని చెప్పవలయుననగా ఆఖండానందాద్వైత సచ్చిదానంద రూపలక్ష్యార్థమైన బ్రహ్మమే ఆపదార్థమని చెప్పవలయును. కావున ఈప్రణవైక్యాను సంధానమును చేయువాడు ఆబ్రహ్మమును పొందుచున్నాడు ఇట్టి ప్రమాణములంబట్టి అకార ఉకారమును రెండక్షరములకు మకారము అయిక్యరూపము చెప్పవలయును. అని గురుమూర్తి చెప్పగా శిష్యుండు స్వామీ అకార ఉకారమనే పురుషప్రకృతి త్వరపద తత్త్వములనెడి యూవుభయ పక్షములనల్లనైన కార్యకారణములను ఆజ్ఞాపించవలయునని స్ఫూర్తిచగా శ్రీ గురువు యిట్లనియె.

ఓశిష్యా, ఈపక్షద్వయలక్షణమును వివరముగా ననుభవరీతిగాదొల్లి చెప్పినవారును అన్న వారును లేరు. నీవునిర్మలమతివై వినుము. దక్షిణపక్షమున పురుషరూపమైనందువల్ల పూర్వోక్త

మైన సూక్ష్మనాదమే అక్షరత్రయములందు అకారమై పురుష
 బీజమై ఉకారమే శక్తి బీజమైనందువల్ల అకారాక్షర పురుషుండు
 శుద్ధ తెలివியనే రసాస్వాదనంబువలన గామాతురుండై సకా
 రంబైన శక్తితో సంయోగము చేయగా అకారంబునకు
 హకారంబు పరమగుచున్నది గరుక అవయవరూపమైన హయనే
 వర్ణమాయెను. దీనికి దృష్టాంతరము లోకంబులో సతీపతి
 సంయోగంబున పురుషుని శక్తి బధికమాయెనేని మొగళిశు
 పును స్త్రీశోణితము హెచ్చి ఆడశిశువు బుట్టును. ఇట్లు గర్భ
 దృష్టాంతమువలన హయనే సదా శినాత్మకమయిన బీజము
 అయివున్నది. ఆప్రకారమందు ఉకారమనేస్త్రీ ఆపురుషుని
 యందు యిచ్చయించగా సయనేశక్తి బీజమాయెను. ఈ స్త్రీ
 పురుషులకు గూడికనియ్య సుఖము ఆశుద్ధ బిందువే ఉభయ
 సుధ్యస్థలమందు నిలకడ యనిపించుకొని హంసయనే నామమా
 యెను. ఇతడు జీవహంసయని తుర్యహంసయని యనిపించు
 కొనును.

శ్రీమన్నడుపు సుబ్బయాచార్య దేశికే దుగ్గిలవారి రచితము.

అష్టదళ వ్యవహారము

(1) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో
 ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా అవ్యక్తదళమందు పడి అంతఃకరణ
 రూపమై నాడీద్వారా దిగి హృదయమునకు తాకి ప్రాజ్ఞుడు
 ప్రేరేపణచేత సమస్త సుషుప్తులు తెలుసుకునే జ్ఞానము యేజ్ఞా
 నమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము ఆప్రజ్ఞానమునేను -

(1) సమస్త సుషుప్తులు వాచ్యార్థము ప్రాజ్ఞుడు లక్ష్యార్థము ప్రాజ్ఞుడు వాచ్యార్థము హృదయము లక్ష్యార్థము హృదయము వాచ్యార్థము నాడీలక్ష్యార్థము నాడీవాచ్యార్థము అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము అంతఃకరణ వాచ్యార్థము అన్యక్షణము లక్ష్యార్థము అన్యక్షణము వాచ్యార్థము సత్తా లక్ష్యార్థము సత్తావాచ్యార్థము ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము ఆలక్ష్యార్థము నేను -

(2) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా మహద్దళమందుపడి అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారా దిగి కంఠమునకు తాకి తెజసుడు ప్రేరేపణచేత సమస్త స్వప్నములు తెలుసుకునే జ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము ఆప్రజ్ఞానము నేను -

(2) సమస్త స్వప్నములు వాచ్యార్థము తెజసుడు లక్ష్యార్థము తెజసుడు వాచ్యార్థము కంఠము లక్ష్యార్థము కంఠము వాచ్యార్థము నాడీలక్ష్యార్థము నాడీవాచ్యార్థము అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము అంతఃకరణ వాచ్యార్థము మహద్దళము లక్ష్యార్థము మహద్దళము వాచ్యార్థము సత్తా లక్ష్యార్థము సత్తావాచ్యార్థము ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము ఆలక్ష్యార్థము నేను -

(3) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా అహంకారదళమందుపడి అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారా దిగి ఆజ్ఞేయమునకు తాకి విశ్వుడు ప్రేరేపణచేత సమస్త జాగ్రతలు తెలుసుకునే జ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము, ఆప్రజ్ఞానము నేను.

(3) సమస్త జాగ్రతలు వాచ్యార్థము, విశ్వదు లక్ష్యార్థము, విశ్వదు వాచ్యార్థము, ఆజ్ఞేయము లక్ష్యార్థము, ఆజ్ఞేయము వాచ్యార్థము, నాడీలక్ష్యార్థము నాడీవాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము, అంతఃకరణ వాచ్యార్థము, అహంకారదశము లక్ష్యార్థము, అహంకారదశము వాచ్యార్థము, సత్తా లక్ష్యార్థము, సత్తావాచ్యార్థము, ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము, ఆలక్ష్యార్థము నేను.

(4) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా ఆకాశదశమందుపడి. అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారాదిగి చెవుకితాకి సదాశివుడు ప్రేరేపణచేత సమస్త శబ్దములు తెలుసుకునేజ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము ఆప్రజ్ఞానము నేను.

(4) సమస్త శబ్దములు వాచ్యార్థము, సదాశివుడు లక్ష్యార్థము, సదాశివుడు వాచ్యార్థము, చెవు లక్ష్యార్థము, చెవు వాచ్యార్థము, నాడీలక్ష్యార్థము, నాడీ వాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము, అంతఃకరణ వాచ్యార్థము, ఆకాశదశము లక్ష్యార్థము, ఆకాశదశము వాచ్యార్థము, సత్తాలక్ష్యార్థము, సత్తావాచ్యార్థము, ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము ఆలక్ష్యార్థము నేను.

(5) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా వాయుదశమందుపడి అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారాదిగి చర్మమునుతాకి మహేశ్వరుడు ప్రేరే

పణచేత సమస్తస్పరిశలు తెలుసుకునే జ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము, అప్రజ్ఞానము నేను.

(5) సమస్తస్పరిశలు వాచ్యార్థము, మహేశ్వరుడు లక్ష్యార్థము, మహేశ్వరుడు వాచ్యార్థము, చర్మము లక్ష్యార్థము, చర్మము వాచ్యార్థము, నాడీ లక్ష్యార్థము, నాడీ వాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము. అంతఃకరణ వాచ్యార్థము వాయుదళము లక్ష్యార్థము, వాయుదళము వాచ్యార్థము, సత్తా లక్ష్యార్థము, సత్తా వాచ్యార్థము, అప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము, ఆలక్ష్యార్థము నేను.

(6) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో అప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా అగ్నిదళమందుపడి అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారాదిగి నేత్రములకుతాకి రుద్రుడు ప్రేరేపణ చేత సమస్తరూపములు తెలుసుకునేజ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము, అప్రజ్ఞానము నేను.

(6) సమస్తరూపములు వాచ్యార్థము, రుద్రుడు లక్ష్యార్థము, రుద్రుడు వాచ్యార్థము, నేత్రము లక్ష్యార్థము, నేత్రము వాచ్యార్థము, నాడీ లక్ష్యార్థము, నాడీ వాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము. అంతఃకరణ వాచ్యార్థము, అగ్నిదళము లక్ష్యార్థము, అగ్నిదళము వాచ్యార్థము, సత్తా లక్ష్యార్థము, సత్తా వాచ్యార్థము, ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము, ఆలక్ష్యార్థము నేను.

(7) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో అప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా జలదళమందుపడి అంతఃకరణరూపమై నాడీద్వారాదిగి, జిహ్వకుతాకి, విష్ణువు ప్రేరేపణచేత సమస్త

రుచులను తెలుసుకునే జ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము అప్రజ్ఞానమునను.

(7) సమస్తరుచులు వాచ్యార్థము, విష్ణువు లక్ష్యార్థము, విష్ణువు వాచ్యార్థము, జిహ్వా లక్ష్యార్థము, జిహ్వా వాచ్యార్థము, నాడీలక్ష్యార్థము, నాడివాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము, అంతఃకరణ వాచ్యార్థము, జలదళము లక్ష్యార్థము, జలదళము వాచ్యార్థము, సత్తా లక్ష్యార్థము, సత్తావాచ్యార్థము, ప్రజ్ఞానములక్ష్యార్థము, ఆ లక్ష్యార్థము నను.

(8) అన్నిటికి మధ్యగావున్న ఏప్రజ్ఞానమయితే కలదో ఆప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా పృథివిదళమందుపడి అంతఃకరణ రూపమై నాడీద్వారాదిగి నాసికమునకు తాకి బ్రహ్మప్రేరేపణ చేత సమస్తగ్రంథములను తెలుసుకునేజ్ఞానము యేజ్ఞానమో ఆజ్ఞానము ప్రజ్ఞానము, అప్రజ్ఞానమునను.

(8) సమస్తగ్రంథములు వాచ్యార్థము, బ్రహ్మ లక్ష్యార్థము, బ్రహ్మ వాచ్యార్థము, నాసికము లక్ష్యార్థము, నాసికము వాచ్యార్థము, నాడీలక్ష్యార్థము, నాడి వాచ్యార్థము, అంతఃకరణ లక్ష్యార్థము, అంతఃకరణ వాచ్యార్థము, పృథివిదళము లక్ష్యార్థము, పృథివిదళము వాచ్యార్థము, సత్తా లక్ష్యార్థము, సత్తా వాచ్యార్థము. ప్రజ్ఞానము లక్ష్యార్థము ఆలక్ష్యార్థము నను.

(1) అవ్యక్తదళమునకు హృదయమునకు సంబంధము. యెలాసంబంధమనగా అవ్యక్తదళ సంబంధమైనదే హృదయము

అవ్యక్తదళసంబంధమైనదే సుషుప్తి, అందువల్ల స్పృహదయము ద్వారా సుషుప్తిని తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది.

(2) మహద్దళమునకు కంఠమునకు సంబంధము, యెలా సంబంధమనగా మహద్దళసంబంధమైనదే కంఠము. మహద్దళ సంబంధమైనదే స్వప్నము, అందువల్ల కంఠముద్వారా స్వప్నము తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది,

(3) అహంకారదళమునకు ఆజ్ఞేయమునకు సంబంధము, ఎలా సంబంధమనగా అహంకారదళ సంబంధమైనదే ఆజ్ఞేయము అహంకారదళసంబంధమైనదే జాగ్రత, అందువల్ల ఆజ్ఞేయము ద్వారా జాగ్రతను తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(4) ఆకాశదళమునకు చెవునకు సంబంధము, యెలా సంబంధమనగా ఆకాశదళ సంబంధమైనదే చెవు, ఆకాశదళ సంబంధమైనదే శబ్దము. అందువల్ల చెవుద్వారా శబ్దమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(5) వాయుదళమునకు చర్మమునకు సంబంధము, యెలాసంబంధమనగా వాయుదళ సంబంధమైనదే చర్మము, వాయుదళసంబంధమైనదే స్పృశ, అందువల్ల చర్మముద్వారా స్పృశను తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది.

(6) అగ్నిదళమునకు నేత్రమునకు సంబంధము, యెలా సంబంధమనగా అగ్నిదళసంబంధమైనదే నేత్రము, అగ్నిదళ

సంబంధమైనదే రూపము, అందునల్ల నేత్రముద్వారా రూపమును తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది.

(7) జలదళమునకు జిహ్వాకు సంబంధము, యెలా సంబంధమనగా జలదళసంబంధమైనదే జిహ్వా, జలదళసంబంధమైనదే రసము, అందునల్ల జిహ్వాద్వారా రసమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(8) పృథివిదళమునకు ముక్కుకు సంబంధము, ఎలాసంబంధమనగా పృథివిదళ సంబంధమైనదే నాసిక, పృథివిదళసంబంధమైనదే గంధము, అందునల్ల ముక్కుద్వారా గంధమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(1) ఆప్యజ్ఞానముసత్త, మిబ్బరంగుగల, మాయా అద్దమందు పడుటవల్ల, హృదయముద్వారా, సుషిప్తి తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(2) ఆప్యజ్ఞానముసత్త, తెలుపులో పసుపురంగుగల, చంద్ర అద్దమందు పడుటవల్ల, కంఠముద్వారా, స్వప్నమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(3) ఆప్యజ్ఞానముసత్త, యెరుపులో తెలుపురంగుగల, సూర్య అద్దమందు పడుటవల్ల, ఆజ్ఞేయముద్వారా, జాగ్రతను తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(4) ఆప్యజ్ఞానముసత్త, వూదారంగుగల, ఆకాశ అద్దమందు పడుటవల్ల చెవ్వుద్వారా శబ్దమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(5) ఆప్రజ్ఞానముసత్త, ఆకుపచ్చరంగుగల, వాయు అద్దమందు పడుటవల్ల, చర్మముద్వారా స్పరిశను, తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(6) ఆప్రజ్ఞానముసత్త, యెరుపురంగుగల, అగ్ని అద్దమందు పడుటవల్ల, నేత్రముద్వారా రూపమును తెలుసుకొనుటకు కారణమైనది.

(7) ఆప్రజ్ఞానముసత్త, తెలుపురంగుగల, జల అద్దమందు పడుటవల్ల, జిహ్వాద్వారా రసమును, తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది.

(8) ఆప్రజ్ఞానముసత్త, పసుపురంగుగల, పృథివి అద్దమందు పడుటవల్ల, ముక్కుద్వారా గంధమును, తెలుసుకొనుటకు కారణమయినది.

అష్టదశ వ్యవహారము సమాప్తం

శ్రీమత్పానుగంటి కోటీశ్వరశాస్త్రి విరచితము.

సద్గురు నవరత్న పుష్పపూజా.

(1) ఓం శ్రీమద్వేగాగమోక్త విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మ ముఖో
ద్భవ | విశ్వబ్రహ్మణ సద్గుర వేదనమః

(2) ఓం సుపరసనోత్త సంజనితాయనమః

- (3) ఓం విశ్వజ్ఞసూత్రప్రణవశాఖాయనమః
- (4) శ్రీమన్నడుపు వంశాంబుధి సుధాకరాయనమః
- (5) శ్రీమద్గంటూరు పురవేదాంస్త పీఠాధ్యక్షాయనమః
- (6) శ్రీశేషమాంబా శోభనాద్యాచార్య పుత్రాయనమః
- (7) శ్రీయచ్చమాంబా ప్రాణేశ్వరాయనమః
- (8) శ్రీమద్గోవిందమాంబా విశ్వజ్ఞాచార్య జనకాయనమః
- (9) శ్రీమత్తామలూరి రామశాస్త్రి సద్గురుదత్త గురుపట్టాధి
కార విరాజమాన గురుసింహాసనాధ్యక్షాయ నమః

సద్గురునక్షత్రమణి పుష్పపూజా.

- (1) శ్రీధరస్వామి దేశికేంద్ర సాంప్రదాయక పరంపరాయన
మః ఓం
- (2) శ్రీమత్తామలూరి రామశాస్త్రిదేశికేంద్ర దత్తగురు
పట్టాధిరాయనమః ఓం.
- (3) శ్రీమన్నడుపు సుబ్బయాచార్య సద్గురు పరబ్రహ్మణే
నమః ఓం.
- (4) యమనియమాసన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార ధ్యాన
ధారణ సమాధ్యంత రాష్ట్రాంగయోగానుష్ఠాన నిష్ఠా
గరిష్ఠాయనమః ఓం.

- (5) భూతిగంధాక్షత రుద్రాక్షమాలా పాదుకా ధరాయనము: ఓం.
- (6) సువర్ణయజ్ఞోపవీత రత్నకుండల ధరాయనము: ఓం.
- (7) పిండబ్రహ్మాండ సంబంధబోధార్ణవ సుధాకరాయనము: ఓం
- (8) పిండబ్రహ్మాండ పంచీకరణ సిద్ధాంత సమర్థాయనము: ఓం
- (9) ప్రజ్ఞానానుభవ సూత్ర రత్నావళి కర్తృణేనము: ఓం
- (10) శ్రీమదష్టదశ పద్మనివాస గుహాగూఢ సూచనగురవేనము: ఓం.
- (11) చతుర్విధ సగుణనిర్గుణ మహావాక్య రహస్యార్థబోధినేనము: ఓం.
- (12) జీవేశ్వరప్రత్యగాత్మ పరమాత్మానుభవార్థ బోధినేనము: ఓం
- (13) సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సాయుజ్యానుభవ బోధినేనము: ఓం.
- (14) శ్రీహంసతత్వ కందార్ధ రహస్యార్థ వేదినేనము: ఓం
- (15) శ్రీమత్త్రిశత శిష్యసంపూజిత సావర్ణ పాదుకాయనము: ఓం
- (16) శ్రీస్తూలప్రణవ సూక్ష్మప్రణవ కారణప్రణవ మహాకారణప్రణవ రహస్యార్థబోధా నిరతాయనము: ఓం.
- (17) శ్రీహంససూత్ర బోధాసమర్థన ధురంధరాయనము: ఓం
- (18) శ్రీమద్ద్వాదశి పంచదశి షోడశ్యాది మహామంత్ర మంత్రార్థ మంత్రరహస్య మంత్రసారనామక చతుర్విధ పద రహస్యానుభవ బోధాసమర్థదేశికేంద్రాయనము: ఓం

(19) శ్రీమత్సర్వ సంసార దుఃఖనాశనకర సద్గురవేనమః ఓం

(20) బహిరంతరీర్థ ప్రసాదరహస్యార్థ సంవేదినేనమః ఓం

(21) శిష్యపాపాటవీ వీతిహాత్రాయనమః ఓం

(22) వేదోపనిషన్మంత్రసార పుష్పరస భృంగాయనమః ఓం

(23) దురాచార దుష్టసంగచు ఖండనాశనాయనమః ఓం

(24) సదాచార శిష్టసంగచు నిరతాయనమః ఓం

(25) కామాంధకార భాస్కర సన్నిభాయనమః ఓం

(26) స్వశిష్య స్వస్వరూప జ్ఞానప్రదాయినేనమః ఓం

(27) శ్రీమత్పశ్చిమ చక్రసింహాసనారూఢాయనమః ఓం

శ్లో॥ ధ్యానమూలం గురోర్మూర్తి । పూజామూలం గురోర్వదం
మంత్రమూలం గురోర్వాక్యం । మోక్షమూలం గురోర్మృతం॥

తా॥ ధ్యానమునకు మూలము గురువుయొక్క మూర్తి
త్వము, పూజకు మూలము గురువుయొక్క చరణము । మంత్ర
మునకు మూలము గురువుయొక్క వాక్యము. మోక్షమునకు
మూలము గురువుయొక్క అనుగ్రహము॥—

శ్లో॥ దేవోదేవాలయ ప్రోక్తో । జీవో దేవస్సనాతనః ।
త్యజేద్యజ్ఞాన నిర్మల్యం । సో హంభావేనపూజయేత్ ॥—

22A

ఓం. తత్. సత్.

శ్రీమత
సాధులయం.
కృష్ణా

బ్రహ్మవైత దేశికేంద్ర
అంగలకుడిటి వణ్ణుఖిస్థపతి.

22C

శ్రీ గురువేదము శ్రీ అద్వైతానుభవము

౧ గురునమస్కారము.

శ్లో॥ శ్రీనమో గురుదేవాయ | అద్వైతానుభవం మ
యా | షణ్ముఖాఖ్యస్థపతినా | రచ్యతే బ్రహ్మసిద్ధయే॥
తా॥ గురుదేవునికొఱకు నమస్కరించి షణ్ముఖ స్థపతీయను
నాచేత బంగారము పురమువేళిన మేలిమి సిద్ధించినట్లు
వరిపిడిరాయిమీద బంగారము వరచిన మంచి చెడుగులు
తెలిసినట్లు బ్రహ్మము సిద్ధించునని ఈ అద్వైతానుభవము
రచియింపబడినది.

౨ వేదబుక్ పారాయణము.

(1) ఓం నమో బ్రహ్మభ్యో | బ్రహ్మ విద్యాసంప్ర
దాయ కర్తృభ్యో | వంశఋషిభ్యః పరమగురుభ్యః | సర్వోప
ప్లవరహితః | ప్రజ్ఞానఘనః | ప్రత్యగర్థో బ్రహ్మో వాహమస్మి |
బ్రహ్మోవాహమస్మి | ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ॥

అర్థము:- ఓం బ్రహ్మభ్యో = ప్రణవ బ్రహ్మది పంచ
మూర్తుల॥ బ్రహ్మవిద్యా సంప్రదాయ కర్తృభ్యో = బ్రహ్మ
విద్యా పరంపరులగు కర్తృల॥ వంశఋషిభ్యః = గోత్రఋషుల॥
పరమగురుభ్యః = కారణాచార్యులకొరకు, నమః = నమస్కరించి॥

సర్వోప ప్లవరహితః = సమస్తోపద్రవములు లేనటువంటి, ప్రజ్ఞాన
 ఘనః = గొప్ప ప్రజ్ఞానము గలిగినటువంటి, అర్థః = ప్రయోజన
 మైనటువంటి, ప్రత్యక్ = ప్రత్యగాత్మ, బ్రహ్మైవ = బ్రహ్మమే,
 అహం = నేను, అస్మి = అయితని, ఓం శాన్తి శాన్తి శాన్తిః =
 తాపత్రయములు శాంతియగుగాక.

(2) భద్రం కర్ణభిశ్శ్రుణు యామదేవాః । భద్రం పశ్యే
 మాక్షిభిర్యజత్రాః । స్థిరై రంగై స్తుష్టువాగ్ం సస్తనూభిః । న్యసేమ
 దేవహితం యదాయుః॥

అర్థము:- దేవాః = దేవతలారా, కర్ణేభిః = చెవులచేత,
 భద్రం = శుభకరమైన మాటను, శ్రుణుయామ = వినుచున్నాము,
 యజత్రాః = యజ్ఞమునందు పూజించదగిన దేవతలారా,
 అక్షభిః = కన్నులచేత, భద్రం = మంగళమును, పశ్యేమ = చూచు
 చున్నాము, స్థిరైః = దట్టమైన, అంగైః = అవయవములచేత,
 తనూభిః = దేహములతో, తుష్టువాంసః = స్తోత్రముచేయుచు,
 యత్ ఆయుః = ఏ ఆయుస్సు, దేవహితం = బ్రహ్మదేవునిచేత నిశ్చ
 యింపబడియున్నదో, ఆ ఆయుస్సును, విశేమ = పొందుచున్నాము.

(3) పరిత్వా గిర్వణోగిర । ఇమాభవంతు విశ్వతః ।
 వృద్ధాయుమను వృద్ధయో । జష్టాభవంతు జష్టయః॥

తా॥ స్థుతివాక్యములచే సేపించెరిగిన ఓ చతుర్వాగీశ్వర
 నిన్ను ఈనాసంబంధమైన స్థుతివాక్యములు అంతటను ఆవరించు
 గాక. దీర్ఘాయుర్దాయముగల నన్ను అనుసరించి వృద్ధిగలవి
 అగుగాక. నాయొక్క సేవలు నీకు ప్రియములైనవి అగుగాక.

(4) హంస హంసః పరమహంసః | సోహం హంస సోహం హంసః | హంస హంసేతియోబ్రూయా ద్దంసోనామ సదాశివః || ఏకహంసో దశవాయవః | ప్రాణాయోగాః ప్రక్షీర్తితాః హంస హంసేతి మంత్రేణ ద్వాదశాష్టాంగుళం భవేత్ | హంసో హం హంస శివసోహం శివోహం హంసః | శివోహం హంసః ||

అర్థము:- సః = ఆ, హంసః = హంసయే, అహం = నేను, సః = ఆ, పరమహంసః = పరమహంసయే, అహం = నేను, సః = ఆ, హంసః = హంస, అహం = నేను, యః = ఎవడు, హంసః = హంస, హంసహంసేతి = హంసహంసయని, బ్రూయాత్ = పలుకునో, సః = అతడు, హంసోనామ = హంసయనే ప్రసిద్ధిగలిగిన, సదాశివః = సదాశివుడు, సః = ఆ, ఏకహంసః = ఒక్కహంసే, దశ వాయవః = పదివాయువులుగలది, ప్రాణాయోగాః = ప్రాణాయోగములుగా, ప్రక్షీర్తితాః = చెప్పబడుచున్నవి. హంసహంసేతి = హంస హంసయనే, మంత్రేణ = మంత్రముచేత, ద్వాదశ = పన్నెండు, అష్ట = యెనిమిది, అంగుళం = అంగుళములు, భవేత్ = అగును, హంసః = హంస, అహం = నేను. సః = ఆ, హంసః = హంసయనే, శివః = శివుడు, అహం = నేను. శివః = శివుడైన, అహం = నేను, హంసః = హంస, హంసః = హంసయగు, శివః = శివుడు, అహం = నేను, ఇతి = ఇట్లని, బ్రూయాత్ = పలుకవలెను.

(5) ఓం చరణం పవిత్రం వితతం పురాణం | యేన పూతస్తరతి | దుష్కృతానితేన పవిత్రేణ శుద్ధేన | పూతాతి పాపా నమరాతింతరేమ | లోకస్య ద్వారమర్చిత మత్పవిత్రం |

జ్యోతిష్మద్భాజమానం మహస్వత్ | అమృతస్యధారా
బహుధా | దోహమానం | చరణం లోలోకేసుధితాం దదాతు ||

అర్థము:- యేన = దేనిచేత, (మనుష్యుడు) పూతః =
పవిత్రుడై, దుష్కృతాని = పాపములను, తరతి = తరించుచు
న్నాడో, తత్ = ఆ, చరణం = తురీయపాదము, (శ్రీ) గురు
పాదము) పవిత్రం = పవిత్రమైనది, వితతం = విస్తృతమైనది,
పురాణం = సనాతనమైనది, తేన = ఆ, పవిత్రేణ = పవిత్రముగు,
శుద్ధేన = పరిశుద్ధముగు, చరణేన = తురీయపాదముతో (శ్రీ)గురు
పాదముతో) పూతా = పవిత్రులమై, అరాతిం = శత్రువుగు,
అతిపాపానం = ఘోరపాపమును, త రేమ = తరింతుము, లోకస్య =
పరలోకమునకు, ద్వారం = ద్వారమైనట్టియు, అర్చిమత్ =
కాంతినంతముగు, పవిత్రం = పవిత్రముగు, జ్యోతిష్మతం = కాంతి
వంతముగు, భాజమానం = ప్రకాశించునట్టి, మహస్వత్ =
కాంతివంతముగు, బహుధా = అనేకవిధములుగా, దోహమానం =
పితుకబడిన, అమృతస్య = నశించని బ్రహ్మపదార్థముయొక్క,
ధారా = ధారపడి, చరణం = తురీయపాదము (శ్రీ)గురు
పాదము), లోకే = లోకమున, సః = మాకు, సుధితాం = బుద్ధిని,
దదాతు = ఇచ్చునుగాక.

(6) ఓం సహనావవతు | సహనౌభునక్తు | సహవీర్యం |
కర వావహై | తేజస్వినావధీతమస్తు | మావిద్విషావహైఓం
శాన్తి శాన్తి శాన్తిః ||

అర్థము:- సః = ఆభగవంతుడు, సహనౌ = ఆచార్యశిష్యు
లగు మాయద్దరినికూడా, అవతు = రక్షించుగాక, సహనౌ =

మనమిద్దరముకూడా, భువక్తు = సుఖ మనుభవించుముగాక,
సహవీర్యం = తేజస్సునుకూడా, కరవావ హై = చేయుదుముగాక,
తేజస్వినో = తేజస్సుగలవారమై, అధీతం = చదువుకోబడినది
ప్రసిద్ధము, అస్తు = అవుగాక, మావిద్విషావ హై = అన్యోన్యము
కలహింపకుందుముగాక, శాంతిః = అధ్యాత్మిక, ఆదిభౌతిక,
ఆదిదైవిక, బాధలు, శాంతినొందుగాక.

కర్మ (సృష్టి) కాండ

శ్లో॥ దేహకర్మాణి రక్ష్యాణి । బ్రహ్మకర్మైవ మోక్షదం ।
స్వర్గదంపద కర్మాణి । శిల్పకర్మాది జీవనం॥

3 దేహకర్మలు

దేహాంతః కరణ, ప్రాణేంద్రియ, జ్ఞానేంద్రియ, తన్మాత్ర, కర్మేంద్రియము లిరుపదైదు, సంకల్ప, వికల్ప, నిశ్చయ, చలనాది కర్మలు జేయును, ఈదేహేంద్రియములు. పదార్థజ్ఞానమూత్ర పురీషోత్పన్ననాది నిత్యకర్మలను, వసున అజ్ఞాన అతిమూత్రాది నైమిత్తికకర్మలను, దేహసతనము గలుగువరకు ప్రతి జీవులకు జేయుచుండును ॥ ఇంద్రియములు దుష్టప్రసరనలు గలవియైన, కామ, కోప, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములు గలిగి సంసార సముద్రములో మునిగిపోవుదురు. సన్మార్గ ప్రసరనలుగలిగి శాంతిగలవియైన జ్ఞానమభివృద్ధి యగును ॥ మఱియు, ఇంద్రియములవలన గలుగు సుకృత, దుష్కృతములైన ఆగామికర్మలును, ఆగామికర్మలవలన నేర్పడు సంచిత కర్మయును, సంచితరాశిలోనుంచి అనుభవించు ప్రారబ్ధ

కర్మమును, ఆత్మజ్ఞాని నశింపజేసుకొనగలుగును. అదెట్లునగా,
శ్లో॥ ప్రారబ్ధం భోగతోనశ్యేత్ | తత్త్వజ్ఞానేన సంచితం |
ఆగామిద్వివిధంప్రొక్తం | తద్వేషిప్రియవాదినోః ॥

ప్రారబ్ధము స్వయముగా అనుభవమిచ్చుటచేతను, సంచితము,
తత్త్వజ్ఞానముచేతను, ఆగామి, స్తోత్రముచేయు ప్రియులకు
సుకృతము, దూషించు శత్రువులకు దుష్కృతము, సంక్ర
మించి నశించును. దంతధావన, స్నాన, పాన ఆహార, నిద్రాది
నిత్యకర్మలు, తైలమర్దన, ఔరాభ్యంగనాది . నైమిత్తిక
కర్మలు, నిత్యమాచరించిన యెడల, దేహమారోగ్యముగలదై,
దేహిప్రకాశించును.

౪ బ్రహ్మ కర్మ లు

బ్రహ్మకర్మలు:— బ్రహ్మసంబంధమైన హంస సంచా
రముగల, ఆధార, స్వాభిష్ట, మణిపూరక, అనాహత, విశుద్ధ,
ఆజ్ఞేయ, సహస్రారకమలముల వరకు అజపార్పణ కర్మలు -
పృథివి, జల, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశ, అహంకార, మనోత్,
అవ్యక్తాష్టదశము లండలిగమన కర్మలు-హృత్పుండ్రీకమునందు
రామయని, ఘంటికయందు, హంసయని, ఓంకార గుహయందు
నేను అనెడి త్రివిధకర్మలు-జ్ఞానామృతక్షీర, అజ్ఞానమలినోదక
విభజనకర్మలు - బాహ్యంతర ఇడాపింగళ సుషుమ్న సంచార
షట్కర్మలు - విరూపజ్ఞానను విజ్ఞానామృత సరోవరము
నందు సంచారకర్మయు - సమాధి, యోగ, ముద్రలయందు
ఊర్ధ్వలక్ష్మ్యముగల, వీక్షణకర్మయు - బ్రహ్మదండి మొదలగు

సకలనాడులయందు వ్యవహరించు కర్మలన్నియును-౧ సమాధి శిల్ప కర్మలు, ౨ నిష్కామ కర్మలు ౩ స్వాభావిక కర్మలు ౪ మోక్షకర్మలు ౫ విహితకర్మలు ౬ బ్రహ్మ కర్మలు ౭ హంస కర్మలు ౮ నిత్యకర్మలు అనబడును.

ఇవిబ్రహ్మ సంబంధ కర్మలుగనుకనే, కర్మబ్రహ్మ స్వరూపిణి యని సిద్ధాంతమైనది. బ్రహ్మకర్మ సమారభేయని, బ్రహ్మసూత్రానుష్ఠానముచేసి, బ్రహ్మ సూత్రమునడి అజప గాయత్రీ సూత్రము త్యజించిన యెడల బ్రహ్మమైయుండును.

ఇతముచే, యితము చేధించినట్లు, వజ్రముచే, వజ్రము కోసినట్లు. శరీరమునకు మూలాంగమైన బ్రహ్మ కపాలాంతర మందలి, ఆత్మనా ఆత్మాన ముద్ధరేత్తనురీతిగా. ఆత్మ చేతనే ఆత్మచుద్ధరించుకొనిన యెడల, స్వకులకర్మల నాచరించు బ్రహ్మవిదుడు, ఆహార పానీయాదులను ఇతరులచే యూచించి జీవించెడి బ్రహ్మ విద్వక్తుడు. అన్యుల ప్రేరేపణచే ఆహార పానీయములు మాత్రమే బొందెడి బ్రహ్మ విద్వక్యుడు. ఆహార, పానీయ, మల, మూత్రాదులులేక, తదేకనిష్ఠుగల బ్రహ్మ విద్వక్ష్మిడు, మోక్షము సమానత్వముగా బొందుదురు. బౌద్ధ సంధ్యావందనాగ్నిహోత్ర, తామ్రశిలాదారు మృగ్గా యములైన, విగ్రహ, బింబ, లింగ, బిందు, వ్రణవ, అఖండ దీప, కృత్పాదుకార్చన, యజ్ఞాదికర్మలచే, ఆత్మోద్ధరణ కానేరదు. ఈబ్రహ్మ కర్మలు అనుభవప్రమాణమైనవి.

స వేద కర్మ లు

యజ్ఞాది కర్మలు:- స్వర్గకామో యజేతయను శృతి ప్రమాణ రీతిగ, ఈశ్వోక్త్యోమాది కామ్య యజ్ఞములు జేసిన యెడల స్వర్గములో దేవతా శరీరములనే రంభాద్యప్సరస శృంగా రాది సుఖభోగములు గలుగునని ఋగ్యజుర్వేదాది సమస్త శాస్త్రములు గలవు.- అన్ని యజ్ఞములకు స్వర్గఫలమొక్కటే యైన యెడల, శతక్రతువులు జేయుట నిర్ధకమే యగుచు. వేదములందు యజ్ఞములలో పశ్వాది జీవహింస చేయుమనియు, అందువల్ల ద్రోహులగుదురనియు, తద్దోష పరిహారమునకై హిరణ్యేష్టికలుంచి పూజించమని యున్నందున, బట్టుబట్టుకొని దండ పగలగొట్టి, కాళ్లుబట్టుకొని ఊమించమన్నటులే యున్నది.-

ప్రాయశ్చిత్త కర్మలు:- నిషిద్ధములైన మాంసాహార, సురాపాన, బ్రహ్మహత్య, జీవహత్య, భూగహత్యాగులాచరించినందున పాపపరిహారము కొరకు, చాంద్రదాయణం చేయుట నాలుకకాల్పుట, పంచగవ్య, పంచామృతప్రాశనాదులచే పవిత్రులుగారు. శిక్షలు విధించుటయగును. రాజకీయధర్మముల ఎంటివే వైదిక ధర్మము లేర్పడినవి. నిత్యనైమిత్తిక కర్మలు:- ఫలరహితమైన విశ్వజిద్యాగమునకువలె సంధ్యావందనాగ్నిహోత్రాదులుగల నిత్యనైమిత్తిక వేదకర్మలందు ఫలానుభవము లేమియు లేనందున స్వర్గాది ఫలములేగలుగుచు మమోపాత్త దురితక్షయమనునది శ్రుతికానందున ఫలరహితకర్మలకు స్వర్గమే ఫలమగును. ఇట్టినిత్య నైమిత్తికకర్మ లాచరించనియెడల ప్రత్య

వాయము, (పాపము) గలుగను. ఈకర్మలు బ్రహ్మజ్ఞానమునకు ప్రయోజనములేనివి, పశ్చిమార్గమునైనవి. దూరదేశములసిద్ధిపై యోగి, మాలనందనారు, లంబాడి దొంతులన్నయోగిని, కాపురంగనధూత, టెడ్డివేమనయోగి మొదలయిన మహాత్ములు యజ్ఞాది వైదికకర్మ లాచరింపకనే కేవలబ్రహ్మ విచారణచే బ్రహ్మణ్యులైరి. ఇదే నిష్పత్తి మార్గము. గృహస్థాశ్రమపశులైన బ్రహ్మవిదులు, బ్రహ్మర్పణముగా విహితములైన గ్రామములు, తోటలు, విద్యాలయములు, నూతులు, చెరువులు మొదలైనవి నిర్మించినను, లోకోపకార సస్యాభివృద్ధికరమగు వర్షాగమ నాదులకొరకు జీవహింసలేని బృహస్పత్యాది యజ్ఞములు చేసినను వాటిఫల మనుభవించరు. అదియెట్లనగా, కట్టెలను అగ్ని దహించినటులనే జ్ఞానాగ్నియు కట్టెలవంటి అజ్ఞానయుక్త వాచ స్పృత్యాది యజ్ఞకర్మల పుణ్యఫలములను యావత్తు నిశ్శేషముగ దహింపజేయును గనుక బ్రహ్మవిదులకు ప్రత్యేకవాయము (దోషము) సంభవించదు. నేదాగమములు శబ్దప్రమాణములైనవి. పూర్వపక్షములగునవియగును. అజ్ఞానకర్మకులాచరించదగినవి.

౬ శిల్పకర్మాదులు.

శీల ఉపధారణేయము శీల ధాతువునుబట్టి (శీల్యతేఅభ్యస్యత ఇతిశిల్పం) అభ్యాసము చేయబడునది శిల్పమనబడుచున్నది. శీలసమాధౌ అను ధాతువుచుండి శిల్పశబ్ద ముత్పన్నమైనది. శిల్పమనగా జీవుడు పూర్వముఖుడై సమాధినిష్ఠయందు పరబ్రహ్మమునుగూర్చి యోగలక్ష్యభావములు సభ్యాసము చేయుట సమాధిశిల్పమనబడును. ఇదే పరమోత్తమ శిల్పము.

జగచ్ఛిల్పము:- మనో, రూప హస్త త్రివిధములుగలది. మనోశిల్పము, విశ్వకర్మా మనసాయద్విహాయాధాతావిధాతా పరమోతసంద్యగితి, యజుర్వేదోక్త విరాడ్విశ్వకర్మ మనస్సం కల్పమాత్రముచే విశ్వమంతయు చిత్రవిచిత్రములైన అనేక రూప పములుగా సృజించుట ఇదియే భగవచ్ఛిల్పము.

రూపశిల్పము:- త్వష్టారూపాణివికరోతిరితి యజుర్వేదోక్త శ్వష్ట్రబ్రహ్మ త్వక్ సృజతీతిత్వష్టాయను నామధారియై, సకలతనువులను గర్భములో నననన రూపములుగా సృజించుట, ఇదే దైవిక శిల్పము.

హస్తశిల్పము:- రూపసౌందర్య కళాకౌశలజాలమును, మనస్సుచే భావించి అయోదారు తామ్రశిలాసువర్ణములతో, చిత్రవిచిత్ర నవీనశిల్పములను హస్తములచే నిర్మించుట, ఇట్టి హస్తశిల్పము దేవమానుషశిల్పములని ద్వివిధములుగలది.

దేవశిల్పములనగా, దేవాలయ, విగ్రహ, గోపుర, రథ, శిఖర, ధ్వజ, వాహన, ధూప, దీప, ఘంటాది పూజాన్యూపకరణములు, సృక్స్రవాద్య ప్రోక్షణ, పూర్ణ, చరు, కపాల, చమన పాత్రాది యజ్ఞోపకరణములు.

మానుష శిల్పములనగా, పచన, పాన భోజన, పాత్రాది గృహోపకరణములు. రాద్య సింహాసనాయుధముద్రాక మాంగల్యాభరణాదులు, ముద్రణాలయ, హలాది కర్షక కార్మికోపయోగసస్తువులు.

ఈ శిల్పములు భుక్తిముక్తినిచ్చునవి. దేశోద్ధరణను మూలకంఢమైనవి. యేయేదేశములందు శిల్పశ్లోతి వికసించునో ఆయాదేశములు ప్రకాశించగలవు. కర్షక కార్మికాది కర్మలకును, ఆయోదార్వాది శిల్పకర్మలకును సంబంధముగలదు. శిల్పములేకున్న వ్యవసాయాది వృత్తులే జరుగవు. పాడిపంటలు వృద్ధికాజాలవు. ఇవి వృద్ధియైన సర్వజీవులు సుఖించుదురు. అజపగాయత్రీ కర్మలు, దేహకర్మలు, శిల్పకర్మలు, కర్షక కార్మికాదికర్మలు, సమస్తదేశములవా రాచరింతురు, ఇవి ప్రత్యేక ప్రమాణములైనవి. అదియో ఈశిల్పములు మనుమయాది పంచబ్రహ్మలు సృష్టించుచు దేవశిల్పా చార్ములైరి. అగ్రశిల్పోద్ధారకులైరి. ఉపాధి యున్నంతవరకు శిల్పాదికర్మ లాచరించుట ప్రధానము.

కర్మకాండ సమాప్తము.

ఉ పా స నా (దేవతా) కాం డ.

— ౨ గురుస్మరణ —

శ్లో॥ ఓంకారస్యతు మూలకారణమిమం మూకాక్షరం
బిందుకం ॥ బ్రహ్మణం పరమాత్మరూపనిరతం శిష్యాభి
మోక్షప్రదం ॥ సత్యజ్ఞాన మనంతతత్త్వగుచిరం వేదాంత
పీఠాధిపం ॥ బ్రహ్మశ్రీగురు సుబ్బయార్య చరణం
జీవాత్మకోఽహంభజే ॥

౮ ఈశ్వరాద్యపాసనలు.

పాంచభౌతిక దేహాధారులైన ఈశ్వర దక్షిణామూర్తి గ్రీష్మతీ, గాయత్రీ, సరస్వతీ, కాళీ, లక్ష్మీ, దత్తాత్రేయాది అగ్రదేవతోపాసనలు, ఉచ్చిష్టగణపతి, అంకమ్మ, పోలేరమ్మ, సాల్య, కాలభైరవ, వరాహ, నృసింహాది త్సుద్రదేవతోపాసనలు, అంగన్యాస, కరన్యాసములతో జేయుటవలన నిగ్రహ, అనుగ్రహ, ఘటికా, పామకా, దూరశ్రవణ, దూరదృష్టి, ఆకాశగమన, అభయ, పరదాది సర్వార్థసిద్ధులును, అణిమా, గరిమా, లఘిమాద్యష్టసిద్ధులును, పశు, పుత్ర, ధనధాన్యాది సంపత్తులును, మనోవాంఛలు సమ స్తవిద్యలును లభించుననియు, దేవతలు, ప్రత్యక్షమై వరములొసగుదురనియు, మంత్రశాస్త్రములందు జెప్పబడినవి. అనుచూచ ప్రమాణములైనవి. మఱి చతుష్టస్థిమంత్రివిద్యలు మూలికాది తంత్రశక్తులు లభించిన సిద్ధులు, యునులు, యుషులు, కర్మయోగులకు నెడి వీరు అట్టి మహిమలుజేసిన మహాత్ములనెదరు. మంత్రశాస్త్రవేత్తలు చేసిన భూతవైద్యమనెదరు. భిక్షుకులుచేసిన యక్షిణీ, కనికట్టుయనెదరు. సామాన్యులు చేసిన గాగడియనెదరు. మూలికానుంత్రవిద్యలు గల వారిలో కొందరు మారణ, రక్షణలు జేయుదురు

సద్వి, వృశ్చికాది బాధలు. కామిర్లు, బెణుకులు మొదలైన బాధలు, మంత్రోచ్ఛారణలచే కొన్నినివారణ యవుచున్నందువలన ఈప్రకృతివిద్యలు జ్ఞానవిద్యకుపయోగపడవు. చెవిటివానికి శంఖునాదము వినబడనటులేయగును. కంచుమోగినట్లు కనకంబు మోగునా యన్నటులేయగును. పాలనుతరచి పెన్నతీసి

నటుల, నువ్వులుగానుగాడి తైలముతీసినటుల, గోస్తనములు
పిండి క్షీరములు తీసినటుల, దేహములు తరచిన బ్రహ్మాసిద్ధి
లభించునుగాని, జలముచు తరచిన వెన్నరానటుల, యిసుకను
గానుగాడిన తైలమురానటుల గొడ్డాలుస్తనములు పిఠికిన
పాలురానటుల, ఈసగుణ, విగ్రహ, యంత్ర, పూజాదికర్మోపా
సనలచే పరబ్రహ్మ మెప్పుడును లభ్యపడదు. మూలికాధార
ణలు దేవితోపాసనలు గలవారికి లోకపూజ్యతయే గలదు.
యెన్ని తీర్థయాత్రలు సేవించినను నిష్ప్రయోజనము. శరీరధా
రలగు గురుస్వాములు ఆత్మానాత్మ బోధలచే, పరబ్రహ్మమును
గోచరింపజేయుటవలన ప్రత్యక్షగురుమూర్తి నారాధించుటే
ధర్మము.

జాబాలదర్శనోపనిషత్, శివమాత్మ నిపశ్యంతి ప్రతిమా
సునయోగినః|అజ్ఞానాం భావనార్థాయ ప్రతిమాఃపరికల్పితాః॥

తా॥ యోగులు ఈశ్వరుని ఆత్మయందే చూచెదరు.
ప్రతిమలయందు చూడరు. అజ్ఞానులయొక్క భావనకొరకు
ప్రతిమలు కల్పింపబడినవి.

ఉపాసనాకాండ సమాప్తము.

జ్ఞాన (బ్రహ్మ) కాండ

= సద్గురుస్తోత్ర కదంబము.

- (1) శుద్ధస్ఫటిక సంకాశం | దశాం గుళాంతరస్థితం |
గాయత్ర్యుపాధి సహిత | పరబ్రహ్మ గురుంభజే ||-
- (2) తేకోబిందు పరంధ్యానం | విశ్వాత్మహృది సంస్థితం |
బిందు మధ్యేచ జీవాత్మా | సూక్ష్మరూపేణ వర్తతే ||-
- (3) బీజాక్షరం పరంబిందుం | నాదం తస్యోపరిస్థితం |
సశబ్దంచాక్షరే క్షితే | విశ్వబ్దం పరమంపదం ||-
- (4) బిందురూపం మహాదేవం | వ్యోమాకారం సదాశివం |
ఊర్ధ్వనాళ మధోబిందు | స్తస్యమధ్యే స్థితంఋణః ||-
- (5) హృత్పద్మ కర్ణికామధ్యే | స్థిరదీపనిభాకృతిం |
అంగుష్ఠ మాత్రమచలం | ధ్యాయే దోంకారమిశ్వరం ||-
- (6) తదేవ నిష్కళం బ్రహ్మ | నిర్వికల్ప నిరంజనం |
తద్రబ్ధహృహ మితిజ్ఞాత్వా | బ్రహ్మసంపద్యతే ధృవం ||-
- (7) హ్రీస్వం బిందుగతం దైర్ఘ్యం | బ్రహ్మరంధ్రగతంప్లుతం |
తన్నూకాక్షర మాచార్యం | సమాధియోగ లక్ష్యతే ||-
- (8) బ్రహ్మబిందు సదాధ్యానం | ధ్యానబిందు స్వరూపకం |
తేకోబిందు విరాడ్రూపం | నాదబిందు గురుంభజే ||-
- (9) అమృతం బిందుసంవేద్యం | యత్పరమాక్షరం సదా |
పరిపూర్ణం పరాత్మానం | స్మరామ హృదిసర్వదా ||-

- (10) సద్యోజాతాది గోప్యాంత | షణ్ముఖాంతర సంస్థితే |
హిరణ్మయ పరేకోశే | బ్రహ్మశ్చేత్రే గురుంభజే ||-
- (11) యత్రసాదాదయం శిష్యో | జ్ఞానముత్పద్య తస్సుఖి |
గురూణాం గురువ రేణ్యో | విశ్వరూపం భజామ్యహం ||-
- (12) పాంచభౌతిక దేహస్య | మూలబ్రహ్మ కపాలినం |
తత్కపాల సమాధి స్థ | మాచార్యమభి వాదయే ||-
- (13) జీవత్వం సర్వభూతానాం | సర్వత్రాఖండ విగ్రహం |
చిత్తాహంకారయంతారం | జీవాఖ్యంత్వం పదంభజే ||-
- (14) ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ | విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరః |
దహరాకాశమధ్య స్థో | తస్మై శ్రీ గురవేనమః ||-
- (15) ఏకాక్షర పదాహుధం | సర్వాత్మక మఖండితం |
సర్వ వర్జితచిన్మాత్రం | స్థిత ప్రిజ్ఞ గురుంభజే ||-
- (16) బ్రహ్మవిద్యా పరోక్షత్వం | అంగుష్ఠాంతర భాసురం |
బిందురూప పరాత్మానం | గురుదేవ ముపాస్మహే ||-
- (17) యద్రబ్ధహ్మ పుండ్రక స్థం | మహావిద్యా ప్రకాశినిం |
తద్రబ్ధహ్మరూప మానాన్య | శాదాచిత్త్యాభివాదయే ||-
- (18) ఊర్ధ్వకుండలి చిద్రూపం | యోగసిద్ధి హృదాసనం |
నిర్విశేషపరం తత్త్వం | స్వమాత్ర మపిచింతయే ||-
- (19) నిర్వికల్ప సమాధిస్థః | బ్రహ్మమాత్ర ప్రబోధతః |
యోగినోయత్పదం యాంతి | తత్కైవల్య పదాశ్రయే ||-
- (20) మహావాక్యార్థ సిద్ధాంతం | బ్రహ్మవిద్యా కళేబరం |
వికలేవరకై వల్యం | గురుమూర్తి పదంభజే ||-

- (21) మన్వాది పంచబ్రహ్మణో | యత్రనిశ్చాంతీ మాపున్నయః |
తదఖండ సుఖానందం | విశ్వకర్మా మాశ్రయే ||-
- (22) హంసారూఢ విధిప్రోక్షా | నాదాలిగ్యత్ర విశ్రమేత్ |
తదాధారం నిరాధారం | బ్రహ్మమాత్ర మహంభజే ||-
- (23) ప్రాదేశమాత్ర సంచారం | మూర్ధ్నిశ్శోతి ప్రకాశకం |
అష్టపౌత్పద్మ మధ్యస్థ | గురుబ్రహ్మణ మాశ్రయే ||-
- (24) ననదేహాంతరాశస్థం | ప్రత్యగాత్మ స్వరూపకం |
అణుమాత్రేణ వర్తిత్యం | తస్మై శ్రీ గురవేనమః ||-
- (25) తుర్యాతీతం పరాత్మానం | అంతర్లక్ష్మ్యేణ దర్శితం |
శిష్యహృత్పద్మ సగ సేవ్యం | తస్మై శ్రీ గురవేనమః ||-
- (26) శిష్యసంరక్షణోద్ధారం | శిష్యహృత్తాపహరకం |
లక్ష్మ్యోర్ధ ప్రత్యగత్మానం | తీర్థస్వామి నమాశ్రయే ||-
- (27) సర్వపాపాన్ పరిచ్ఛేదం తాపత్రయ నివారకం |
బ్రహ్మకేళాన్ పరిమృజ్య | మోక్షప్రద గురుంభజే ||-
- (28) బ్రహ్మలయా వివేశాధ | బిందుబ్రహ్మ ప్రవర్తితం |
దసారాంత ప్రలీనావై | పూర్ణాచార్య మహంభజే ||-
- (29) జీవాధ్యాస విముచ్ఛార్థం | తిలీగ్మద్యుఖ సాగరం |
జీవప్రహ్లాక్య సిద్ధ్యర్థం | గురుదేవ స్మరామ్యహం ||-
- (30) ఘంటికాయుక్త కుహరే | హంసమంత్రం జపేత్సదా |
సమాధి నిష్టమాచార్యం | దివ్యలక్ష్మ్యోన్వితంభజే ||-
- (31) శ్రుత్యాచార్యో సదేశేన | ఋషయోతత్పదంయయః ||
చిన్మస్వినుభూతి సంసిద్ధం | స్వరూపం బ్రహ్మభావయే ||-

- (32) అష్టపత్రింతు శ్వాత్పద్దే | బిందుబ్రహ్మణ మవ్యయం |
వీకచక్ర రథాయాథం | దేశికేంద్రం సదాభజే ||-
- (33) పంచాంగుళాంతరాత్మానం | బిందురూపేణ న ర్తనం |
జన్మరాహిత్య సిద్ధ్యర్థం లక్ష్యసంధాన కుర్మ హే ||-
- (34) బ్రహ్మనీక్ష ప్రదత్తాయ | సత్యోక్తైక వాసినే |
బ్రహ్మచంద్ర ప్రభావాయ | తస్మై శ్రీ గురవేనమః ||-
- (35) యన్మహోప విషద్యేద్యం | చిదాకాశ తయాస్థితః |
పరమాద్వైత సామ్రాజ్యం | సద్గురుబ్రహ్మ మేగతిః ||-
- (36) ఉపజిహ్వ సునూర్గేణ | బ్రహ్మనాళాగ్రవాసినం |
దేశికం సుబ్బయాచార్యం | షణ్ముఖాభ్యోధ జామ్యహం ||-
- (37) ఋతవో నేత్రసంఖ్యాస్తు | గురుస్తోత్ర కడగబకం |
భుక్తిముక్తి ప్రదాతారం | పరేద్రవహ్మణ మాశ్రయేత్ ||-

అంతః

౧౦ బ్రహ్మ విద్యా ర్థ త .

యోనిలింగభేదములనల్ల స్త్రీపురుషులన్నట్లు స్థూలదేహకార భేదములచేత మానస, పశు, పక్షి, మృగ, క్రిమి కీటకాదులనిరి. ఇవి ప్రత్యక్ష ప్రమాణములు, మానవులలో బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, పంచమాదిగులములు. తల్లిదండ్రులు, పుత్ర, పుత్రిక, పౌత్రులు, భార్యాభర్తలు, అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్లు, అత్తమామలు, అల్లుళ్లు, బావమరుదులు, వదినమరదళ్లు, పినల్లెల్లి నెత్తులు, పినతండ్రి

పెత్తండ్రులు, మొదలైన నావివరుసలు లోకవ్యవహారముల కొరకు వేదశాస్త్ర ప్రమాణములైనవి. మఱుత్మా సర్వ భూతాత్మాయను రీతిగా అందరియం దాత్మయొక్క శేనని అనుభవప్రమాణమైనది. యో దేవానాంనామధాః యజుర్వేదోక్త ప్రకారము సమస్తదేవతా నామములు విశ్వకర్మ పరిమాత్మకే జెప్పబడినందున యేమలెస్తులు, యేవర్ణస్తులు. యేశినకేశవాది నామములు స్మరించినను యొక్క శే.

శ్రుతి॥ తంమను రాధత్తతేన మను రాధోన్మతస్తాన్మానవ్యః ప్రజాడిచ్యస్తే అను యజుర్వేదోక్త ప్రకారము. మనోరవత్యం పుమాన్ మానవాః ॥ మను బ్రహ్మసంతతియే మానవులైనట్లుల ॥ యుక్తి॥ హ కారం సూర్యుడు. స కారం ఇందువు గనుక హ కారమందు ఇందుశబ్దము చేర్చగా, హిందు వనబడెను. హ కారమైన సూర్యువాడి, స కారమైన చంద్రువాడి సంచారములచే జీవించుచు ప్రాణాయామ సమాధి, యోగవిష్ణుభ్యాసములు సూర్యచంద్రునాడులద్వారా జేయుచు బ్రహ్మకపాలంశరనుండు జీవబ్రహ్మైక్యమొందు మానవులందరు హిందువులేయైనందున, బ్రహ్మవిద్యాచరణకు స్త్రీ, పురుష, కుల, మత భేదములు విచారించదగదు.

౧౧ బ్రహ్మదరిశనము.

అజ్ఞానమును బురదనీకు, విజ్ఞానమును పటికపొడిచే నడుగంటి, జ్ఞానబ్రహ్మమును జలమే నిర్మలముగ దర్శనమైనట్లు॥ అన్నిటిని ప్రత్యక్షముగా జూచు నేత్రములు, తన ముఖమును

తెలుసుకొనలేక, అద్దమొదలి ముఖవ్రతిబింబముచేత తనయొక్క
 కేవల ముఖబింబమును తెలుసుకున్నట్లు, దూరవీక్షణ దుర్భిణి
 యంత్రములవల్ల సూర్య, చంద్ర, నక్షత్ర, బింబములు, స్వచ్ఛ
 ముగా దర్శనమైనట్లు సర్వమును గుర్తెరుగు తెలివి, తన్నుతాను
 తెలుసుకొనలేక, జీవభ్రాంతిని పొంది, గురువువలన తెలియ
 బడిన, ఈసుషుమ్నా ఘంటికా దర్పణముద్వారా, గాయత్ర్యు
 పాధిని గుర్తెరిగి బ్రహ్మము తెలియవలయును. యజుర్వేదం, ౨
 కాం, ౩ ప్ర, ౩ అ॥ గాయత్ర్యో జోబలమింద్రియం వీర్యం
 ప్రజాం + + + విశ్వకర్మన్నితీ దేవాః, దాభీత్య సురాః॥
 తా॥ గాయత్రీదేవిని విశ్వకర్మన్ అని దేవతలు, ధాభీ
 (సర్వార్థప్రాపిణీ) అని పూర్వదేవతలును, బిలచినందున, యజు
 ర్వేదమందు, విశ్వకర్మా వైశ్వకర్మణీ దేవతను పథతే॥ అని
 యున్నందున, గాయత్రీ విశ్వకర్మణీ, వైశ్వకర్మణీ విశ్వకర్మలని
 సిద్ధాంతము. మంత్రపుష్పములో, సీవారసూరక వత్తస్వీ, పీతా
 భాసత్యవాపమా । తస్మాశ్శిఖాయా మధ్యే । పరమాత్మా
 వ్యవస్థితః ॥ అనగా నిష్కరిధాన్యముయొక్క ముల్లువంటి పచ్చని
 శరీరముగల అశువుయొక్క శిఖామధ్యయందు పరమాత్మ గలద
 నియు, బ్రహ్మసూత్రములలో గాయత్ర్యుపాధి సహిత బ్రహ్మ
 మనియు గలదు. అన్నంబ్రహ్మే దివ్యజానాత్తను, అన్న
 మయాది పంచకోశములెట్లు బ్రహ్మమునకు గలవో అటులే,
 ముండకోపనిషత్తులో హిరణ్మయపరేకోశే అని యున్నందున,
 బంగారువర్ణముగల పరకోశమే గాయత్ర్యుపాధియైనది.
 సూర్యునియందు కిరణములు, చంద్రునియందు చంద్రికలు,
 దీపమునందు ప్రకాశము, అగ్నియందుష్ణము, జలమందు శీత

లము, ఫలములగుడు మధుగము, గంధమందు సువాసన,
వాక్ష్పబుగుడు అర్థము తెట్లుగలవో, అట్లే గాయత్ర్యుపాధి
యందు, అవినాభావ సంబంధముగా విశ్వకర్మ పరబ్రహ్మము
గలదు. విశ్వబ్రహ్మోప నిషత్తుగో, మనుమయ త్వష్ట శిల్పి
విశ్వజ్ఞాః । ఏతే గాయత్ర్యా బద్ధమానాస్సుః ॥ మన్వాదిపంచ
బ్రహ్మలు గాయత్రీ బద్ధులెనట్లుచు, యజుర్వేదః ॥ గాయత్రం
బ్రహ్మవర్చ సందధాతి । గాయత్ర్యా మేవ బ్రహ్మ వర్చసే
ప్రతితిష్ఠంతి ॥ అనుటచే, బ్రహ్మతేజస్సు గలిగినటువంటి గాయ
త్రీని ధరియించుచున్నాము. బ్రహ్మతేజస్సుకొరకు గాయత్రీ
యందు ఉంటున్నామని యున్నందున, సగుణబ్రహ్మము
నెరుగక, నిర్గుణబ్రహ్మము నెరుగనట్లు, పంచకోశముల నెరుగక
పంచకోశవ్యతిరిక్త బ్రహ్మము నెరుగునట్లు, ముందు హిరణ్మయ
కోశమనడి గాయత్ర్యుపాధి దెలసి, బ్రహ్మబిందువును లక్షిం
చినయెడల పరబ్రహ్మ దర్శనమైన వారగుదురు.

౧౨ అనుబంధ పంచకము.

బ్రహ్మవేత్తలకు ముఖ్యమైనది. ౧ అధికారి, ౨ ప్రయో
జనము, ౩ సాధనము, ౪ విషయము, ౫ సంబంధము, అను
నదే అనుబంధ పంచకము. ఈ అనుబంధ పంచకముగలవారికే
బ్రహ్మసిద్ధి లభించును.

౧. అధికారి:- సాధన చతుష్టయ సంపత్తిగలిగి బ్రహ్మ
జిజ్ఞాసకు, కుతర్కహితుడైన తీవ్ర ముముక్షువు.

౨. ప్రయోజనము:- శ్రేవణ, మనన, నిధిధ్యాసలచే
దృఢమైన జీవన్ముక్తిని విదేహముక్తిని పొందుట.

3. సాధనము:- పరిపూర్ణానుభవము పొందుటకు సమాధి, ముద్రి, యోగ, లక్ష్యములు, బోధలును సాధించుట.

౪. విషయము:- అసంభావన విపరీతభావనలు విడచి వేదాంత శాస్త్రానుభవములు గ్రహించుట.

౫. సంబంధము:- ప్రణవ వేదమును ఉపనిషత్తులు, ఆపణనబ్రహ్మమునే ప్రతిపాదించుటవలన అట్టి ప్రణవ విచారణ చేసిన తాను ఆసరబ్రహ్మమునందు అన్యోన్య్యానుభవము కలిగి మణివలె ప్రకాశించుట.

౧౩ సాధన చతుష్టయము.

శ్లో॥ పిపీలికాది జంతూనాం । మేధావీ మానవోత్తమః ।
భవేత్సాధనసంపత్తి । రబ్ధిహ్నా విద్యాధికారిణః ॥

తా॥ చీనలు మొదలైన జంతువులలో, మేధాశక్తిగల మానవోత్తముడు, సాధనసంపత్తిగలవాడైన యెడల బ్రహ్మ విద్యాచరణకు అధికారియగును.

సాధన చతుష్టయ సంపత్తియనగా, ౧ నిత్యానిత్య వస్తు వివేకము, ౨ ఇహముత్రార్థ ఫలభోగవిరాగము, 3 శమాది షట్క-సంపత్తి, ౪ ముముక్షుత్వము అనునవి.

వీనిలో నిత్యానిత్య వస్తువివేకమనగా, బ్రహ్మ (ఆత్మ) నిత్యము. జగత్తు (దేహము) మిథ్యయని గురుముఖముగా నెరుగుట. ఇహముత్రార్థ ఫలభోగవిరాగములనగా, భూలోక

మందు కర్మజన్యంబులై, అనిత్యంబులైన పుష్ప, చందన, వస్త్రాలంకార, భూషణ, వనితాది విషయ భోగాదులయందును, స్వర్గలోకమందు, కర్మజన్యంబులై, అనిత్యంబులైన, రంభాద్యప్సరస స్త్రీ సంభోగాదులయందును, వమనాన్నమూత్రపురీషాదుల యందువలెనే, యిచ్చలేక యుండుట. శమాది షట్కాసంపత్తియనగా, శమము, దమము, ఉపరతి, తిత్తిక్ష, శ్రద్ధ, సమాధానము యని యారువిధంబులు గలవు.

౧. శమంబనగా:- మనస్సును ప్రపంచ విషయముల యందు బోధీయక, వేదాంత శ్రవణములయందే నిలుపుట.

౨. దమంబనగా:- జ్ఞానేంద్రియ, కర్మేంద్రియములను వేదాంతశ్రవణాది వ్యతిరిక్తంబులైన విషయంబుల వలననుండి తీర్చి, వేదాంతవాక్య శ్రవణంబుల యందే నిలుపుట.

౩. ఉపరతియనగా:- అవిహితములైన పాపకర్మలను విడచి, విహితములైన పుణ్యకర్మలను, కర్తృత్వాద్యభిమాన రహితుడై, ఫలంబు నపేక్షింపక, లోకోపకారముకొరకు చేసినను, బ్రహ్మనిష్ఠకు యోగ్యమైన, తురీయ పరకాయమందు రమియించుచు, కారణమచు యోని దేహమందు జనియించక, సదా అయోని సంభవుడై యుండవలయునని, బ్రహ్మనిష్ఠకు విఘ్నములైన వేదోక్త కులాచారకర్మలు క్రమముగా వదలుచు, చిత్తమును బ్రహ్మవిచారణయందే నిలుపుట.

౪. తిత్తిక్షయనగా:- ప్రారబ్ధవశమువలన, నేయేవేళల యందు శీతోష్ణ సుఖదుఃఖాదు లేమేమి సంభవించుచున్నవో,

అవి అనుభవించి తీరనలెనని బుద్ధియందు నిశ్చయించుకొని మంచి కలిగినపుడు సంతోషమున, చెడు కలిగినపుడు వ్యసనమును పొందకుండుట.

౫. శ్రద్ధయనగా;- గృహనిర్వహణ, కులాచారాది పూర్వవిషయముల యందెంత, విశ్వాసము గలిగియుండెనో, అటులే, గురువేదాంత వాక్యేశ్వరులయందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగియుండుట.

౬. సమాధానమనగా:- ఆ త్రిప్పిన మనస్సున, ఇంద్రియములును, శాస్త్రవాసనా, లోకవాసనా, దేహవాసనా, సశములవల్లచుండి మళ్ళించి, వేదాంత శ్రవణాదులయందే నిలుపుకొని॥ శ్లో॥ శాస్త్రదృష్టం గురోర్వాక్యం | తృతీయం ఆత్మనిశ్చయం | అన్నటుల, వేదాంతశాస్త్ర, గురువాక్యానుభవములచే, మనస్సును సమాధాన పరచుకొనుట.

ముముక్షుత్వమనగా:- మోక్షము కావలెనని కోరుట, అంతమాత్రముచే మోక్షేచ్ఛ కానేరదు. మఱి, మందమోక్షేచ్ఛ | తీవ్రమోక్షేచ్ఛయని రెండువిధములుగలవు. మందమోక్షేచ్ఛయనగా, మోక్షమునకు గావలసిన గుణములను సంపాదించక, శిష్టాచారాది అసూయాగ్రస్తులై, తెగినకురుపులెక్కడ లభించలేదనుచు, మోక్షము కావలయునని కోరుతే మందమోక్షేచ్ఛ.

తీవ్రమోక్షేచ్ఛయనగా:- గృహము దగ్ధమగుమండగా, అయిగ్నిచేత తప్పుడైన పురుషుడు, కళత్ర, పుత్ర, ధన, ధాన్యా

దులను విడచి, తనప్రాణము దక్కిన చాలునని, శీతంబున
బ్రవేశించి ప్రాణము రక్షించుకొని శాంతుడైనటుల, బాహ్యం
తర తాపత్రయాగ్నులచే దహించుట, సంకల్పవికల్పములే
కోరలుగల, మనస్సెడి పెద్దపులి కరనవచ్చుట, ఆశయనెడి
కృష్ణసర్పము కాటువేయుట, జ్ఞానరత్నమును, కామకోధాదుల
నెడి, ఆరుగురు దొంగలు నవహాగించుట, బ్రహ్మము తానని
దెలియక, దేహేంద్రియములు నేనని దారితప్పట. నిట్టి పంచో
పద్రవములన్నియు, నేకకాలమందు సంపాదించుటవలన,
నీపంచోపద్రవములన్నియు, బోగొట్టెడి, సద్గురువు లెక్కడగ
లరో, యిందును సాధనము శేమేమికావలయునో, యని పరి
తపించుకొనుచుండువాని చిత్తవృత్తికే తీవ్రమోక్షేచ్ఛయనిపేరు.

వీటిని నిరాకరించుటకై, పై నాలుగు సాధనంబులుగల
వాడే యధికారి శిష్టాచార కర్మోపాసనలు, నభ్యసించుచు వ్యష్టి
భావనగల వారికి, బ్రహ్మమెట్లు లభ్యపడదో, అట్లు సాధన
చతుష్టయ సంఘ్రితేనివారికి, ఆత్మనాత్మ శ్రవణాదులు
చేయించినటులైన, ఆజన్మంబున బ్రహ్మజ్ఞానము లభించదు.
అందువలన యాసాధన చతుష్టయము, శ్రవణకాలముల
యందైనను, గురుముఖముగా సంపాదించు కొనవలయును.

బ్రహ్మవిద్యాధికారికి నాలుగుసాధనలు యేలచెప్పనల
యును. నిత్యానిత్య వస్తు వివేకమే చాలునని చెప్పుదమన అది
చాలదు. ఎందువల్లననగా, శబ్ద, తాదాకాని, శాస్త్రజ్ఞులకు,
నిత్యానిత్య వస్తువివేకము కలిగినను, వారు లోకవిషయముల
యందాశక్తి గలిగి, కామ్య యజ్ఞాది కర్మంబులే చేయుచున్నారు.

గనుక వారల కధికారము చాలదు. కాబట్టి రెండు సాధనములుండిన, చాలునా యనిన అవిచాలవు. ఎందువల్లననగా, కాషాయవస్త్రములు ధరించి, పాంకోళ్ళు తొడుగుకొని, కుంకుమరేఖలు దిద్ది, శిశిరకేశములు, గెడ్డములు బెంచి, వైరాగ్యులమనెడి కొందరు, ఋషీశ్వరులకు నిత్యానిత్య వస్తువివేకము, ఇహముత్రార్థ ఫలభోగ విరాగంబునుం గలదుగాని, వారలకు కోపతాపంబు లధికంబులై, యితరులను శపియించుచు, శమాదిషట్కుసంపత్తి లేనందున వారల కధికారము కానము. కాబట్టి మూడు సాధనంబులుండిన చాలునా యనిన అవిచాలవు. ఎందువల్లననగా, కొందరు సంసారమును విడచి జడలు ధరియించి, కృష్ణాజినంబులం జంక బెట్టుకొని, అక్షి, వాగ్విదియాది కాష్టమకానముగల, ముచులము, యోగులము, అనుచు, నోటితోమాట్లాడక, నేత్ర, హస్తేంద్రియములచే సంజ్ఞలుచేయుచు, మిక్కిలి శాంతులై, ప్రతిగ్రహాదులు లేకను, మఱి మాగుర్వాజ్ఞ ఇతేనని, స్వల్పముగా ప్రతిగ్రహించుచు సంచరించువారు, వేదాంతశ్రవణ ప్రదేశములయందు చేరరుగనుక వారికిని అధికారము చాలదు. కాబట్టి నాలుగు సాధనంబులుగలవారే బ్రహ్మజిజ్ఞాసాధికారులు. యీ సాధన చతుష్టయ సంపత్తి, కాయికవాచికేంద్రియ వ్యాపారంబుగాదు. మనోవ్యాపారముగనుక, రాజభోగాలంకార, ఆచారశిష్టాది, లోకవిషయంబులయందు సభిలాషలేనివాడు, సులభంబుగా సంపాదించుకొనవచ్చును.

పాఠక్రమాదర్థక్రమోబలీయః, యను తర్కశాస్త్రానుసారముగ, ముందు మోక్షేచ్ఛ గావలయుననెడి భ్రమకలుగనిదె

బ్రహ్మసత్యము, జగత్తు మిథ్యయను తెల్లనగ, జాయతగచ్ఛ తీతిజగత్తు. చావు పుటకలుగల (దేహము) నశించునది, బ్రహ్మము. (ఆత్మ) స్థిరమైనదని ముందుగా తోచినగాని, మోక్షము సిద్ధించదు. కాబట్టి పాఠక్రియముగా, సత్యానిత్య వస్తువివేకాదులు, సంపాదించుకొని అనంతరము బ్రహ్మవిచారణ చేయుట ప్రథమ ధర్మము గనుక, బ్రహ్మ సూత్రములలో, ముందుగా, అథాతోబ్రహ్మ జిజ్ఞాసాయనిరి.

సీ॥ హరిహరాదులకైన | నలవిగానుండిన | బరమాత్మ నెవ్వగు | బడయగలరు || జపమాలికలు ద్రిప్పు | జడధారులైనను | బహుపదంబును | బడయగలర || రాజాధిరాజులు | రాజ్యంబు వదలిన | బరమగుహ్యంబును | బడయలేరు || కావీచేలంబులు | గావింపు యత్తులైన | బరమ గోప్యంబును | బడయగలరె || గీ॥ నాల్గువిధముల సాధన | నడచువాడె | తత్వకోవిదుడై ధర్మ | నడచుచుండు || నట్టివానిని జగతిలో | నార్యుడనుచు | బిలచెడుగాదె ధీరులు | బిసరుహుక్షే ||

౧౪. వైరాగ్యము.

స్వక శోణితములచే నేర్పడినటువంటి, మల, మూత్ర, గులిమి, పుసి చీమిడి, వొంగ, దుర్గంధము, చెమట, రక్తము, చీము, యెముకలు, నుసిపురుగులు, కఫము, క్రిములు, మాంస, చర్మములు మొదలైన వాటితో నిండింపబడినటువంటి శరీరమాలు గల మానవులలో, స్త్రీలయొక్క ముఖము, సుందరముగలదైన పసుపు, గంధము, తిలకములు, మొదలగు మెరుగులు బెట్టనేల.

కండ్లు సుందరములుగలవైన, కాటుక, సుర్మలు దిద్దనేల.
 నోరు సువాసనగలదైన, జాజి, యాలక, లవంగములు, మొద
 లైన సువాసనద్రవ్యయుక్త తాంబూలములు వేయనేల. శరీ
 రము మృదువుగలదైన, పెంకులు, యిటికలతోటి, కుంకుడు,
 సబ్బు, మొదలగువాటితోటి, తోమితోమి కడిగి, చిత్రవిచిత్ర
 రంగులు పూయనేల. అధరోష్ణము యెరువుగలదైన, తాంబూ
 లముచే, యెర్రపొగడరుచే రుద్దనేల. పలుకులు మృదు నుధుర
 ములుగలవైన సంగీత సాహిత్యములు వినడమేల, పఠియించ
 నేల. దేహములు సుందరములుగలవైన, చిత్ర విచిత్రవిస్త్ర,
 పీతాంబరాఽ భరణాలంకారములేల. శరీరము జిడ్డులేక, సువా
 సన స్వభానముగలదైన, అసహ్యమగు గబ్బుపోవుటకు పురుగు
 జవ్వాది, పన్నీరు, అత్తరు, చందనములు బూసి, సంపెంగ,
 మల్లె, గులాబీ మొదలైన సువాసన పుష్పములు ధరియించనేల.
 కాళ్ళు యెరువులుగలవైన పసుపు, పారాయణము బూయనేల.
 దేహము యెరువుగలదైన చిత్రవిచిత్ర దీపములందు సంచరించ
 నేల. తలవెంట్రుకలు అందముగలవైన ముంగురులుజుట్టి చిత్ర
 విచిత్ర ముడులు, జడలువేయనేల. ఇట్టి అసహ్య స్త్రీల కీగంటి
 చూపులు, నడకలు మొదలైన యంగవిలాసముల మాంసపు
 ముద్ద స్తనముల, దుర్గంధ మాత్రయోనులందు భ్రమసి,
 వారల సంభోగస్పర్శాలింగన కోరునట్టి పురుషులందరు, దీపము
 జూచి పండవి భ్రమసిన పునుళ్లు, దీపములోబడి చచ్చినట్లు,
 ముష్టిపండు పైకి బాగుగానున్నదని తినినవారు చచ్చినట్లు,
 తుమ్మెదలు సువాసనగల సంపెంగాది పుష్పరసములగోరి ఆపుష్ప
 ములలో జిక్కి చచ్చినట్లు, ఈగలు, చీమలు, మొదలైనవి,

రుచితై, నయ్యై, ఆముదం మొదలైన జిడ్డుచమురులలో బడి
 చచ్చినట్లు. జిహ్వాచాపల్యముగలిగి, రజోతామస పదార్థములు
 భుజియించి, గుహ్యది ఇంద్రియ చలనములుగలవారై, సుఖ
 రోగములపాలై, చివరకు చచ్చుటకంటె, సాత్వికాహారములు
 భుజియించి, ఇంద్రియ నిగ్రహముగలవారై, వైరాగ్యము
 బొందుటే పరమశ్రేయస్కరము. మరియు, జీవీజీవేన భక్షతి అనే
 న్యాయముగలదని, కొందరు యూధులు మానవులకు మరల
 అపకారముజేయలేని, జీవహింసలజేసి మాంసాహారమైరి. జీవీ
 జీవేన భక్షతి అనునది, సింహ, శాగ్ధూలాది కూరమృగములకు
 జెప్పబడినదిగాని, ఇహపర జ్ఞానముగల మానవులధర్మముగాదు.
 సింహములు, పులులు, మొదలైన దుష్టజంతువులు సాధువులైన
 జీవుల జంపి, పచ్చిమాంసము కోరలతో నమిలి తిన్నటుల మాన
 వులు జేయక, కత్తులు, తుపాకులు, మొదలైన ఆయుధములచే
 జరిపి, లవంగములు, యాలగులు మొదలైన, సువాసన ద్రవ్య
 ములతో వండి, పదునుజేసిన మాంసము భక్షించుట, మానవ
 ధర్మముగాదు. ఒకజీవిని ఒకజీవి భక్షించుట, అందరికి న్యాయ
 మేయై యెడల పశువులను, మానవులను, పులులు మొదలైన
 కూరజంతువులు జంపి, తినునని, భయపడి, వాటిని తుపాకి
 మొదలైన ఆయుధములతో జంపి, వీరల శరీరములు రక్షించు
 కొననేల. ఆవులు, గేదెలు, మానవులకు పాలనిచ్చును. ఎడ్లు,
 దున్నలు, వ్యవసాయపుసచులు జేయను. గొర్రెలు, మేకలు,
 పాలునిచ్చును. వాటిబొచ్చు గొంగళ్లు మొదలైనవాటి కుపయో
 గపడును. పొలములలో పెంటగట్టును. కోళ్లు యూముఝూముకు
 కూతలువేసి, కాలము తెలయజేయును. అంటువ్యాధులు గలు

గజేయు పురుగుల భక్షించి ఆరోగ్యము కలుగజేయును. కుక్కలు చోరులు రాకుండా మొరుగును. పందులు దొడ్ల యందు పెంటలులేకుండా పరిశుభ్రముచేయును. పిల్లులు ఎలుకల బాధలు నివారణచేయును. నెమళ్ళు, ముంగిసలు, సర్పములను గృహములలోనికి రాకుండునట్లు జేయును. చేపలు కప్పలు, తాబేళ్ళు, మొదలైన జలచరములు నీటిని శుభ్రపరచును. మాంసలు, నెమళ్ళు, చిలుకలు, పావురాళ్ళు, లేళ్ళు మొదలైనవి ఆనందము గలిగించెడి సృత్యములు, విలాసమాపులు పలుకులు, జేయును. గుర్రములు, ఏనుగులు, ఒంటెలు, నెక్కి వ్రయాణముచేయుటకు, బరువులుగల వస్తువులు మోయుటకు నుపయోగపడును. యిట్టి సమస్తసాధుజంతువులు మానవుల రక్షణార్థములేర్పడినవిగాని, మానవుల భక్షణకొరకు సృష్టించబడలేదు. ఇంకా యజ్ఞములందు శక్తిపూజలందు, గో, వృషభ, అజాది జంతువుల హింసజేసి, వాటి మాంసము భక్షించుటచే ఆజాతువులు స్వర్గము బొందునందును. ఆజాతువులు స్వర్గము బొందేయెడల శక్తిపూజలలో, యజ్ఞములలో, కుంటి, గుడ్డి మొదలైన అంగహీనులుగల నరబలులు చేసినచో వీరికి స్వర్గాది లోకములు గలుగునుగదా, పూర్వపు నరబలులు విడుచుటెందులకు. మానవులను జంపగూడదని ప్రభుశాసన మున్నటుల గో వృషభ అజాదిజంతువుల జంపగూడదని ప్రభుశాసన మున్నయెడల నట్లు చేయుగదా. గృహము దహనమైన గృహ యజమాని దుఃఖించినట్లు, దేహము నశింపజేసిన దేహములో జీవుడు దుఃఖించినందున జీవహింసేయగును. చచ్చిన జంతువుల, చంపిన జంతువుల, మాంసములను ఛండాలుడు, బ్రాహ్మణాది

యజ్ఞకర్తలు సమానులే. మఱియు, ఓషధులయందు జీవత్వముండుటచే పెరిగి ఫలవంతములైన ఓషధీశాఖ ఫలాదు లనుభవించినందువల్ల జీవహింస గలుగుచున్నదిగదా యనినయెడల చరములైన, నర, పశు, పక్షి, క్రిమి, కీటకాదులు, సుఖ, దుఃఖ, భయ, మైథునాదులు బొందునటుల, అచరములైన ఓషధీశాఖ ఫలపత్రాదులు, సుఖ, దుఃఖ, భయ, మైథునాదులు బొందుట లేనందున ప్రాణముగల జీవహింసాదోషము గానేరదు. ఓషధీ, కందమూల, శాఖా, ఫలహారములే జీవహింసయని విస్మరించినచో క్రిములుగల జలపానముగూడ జీవహింసేయని విస్మరించవలయును. జీవహింసయని ఓషధీ, కందమూల, శాఖాహారము, జలపానము విడచినపుడు, మరణమే సంభవించును. ఓషధీభ్యో అన్నం, అన్నాత్పురుషః | అను ఉపనిషదీతిగా, అన్నాహారములవలన పురుషులుత్పన్నులై బ్రహ్మధ్యాన సరాయణులగుదురు. యదుచ్చిష్ట మభోజ్యం || నోచ్చిష్ట నాశుచిర్భవేత్తను, ఉపనిషదీతిగ, అనారోగ్యము వ్యాధులు గలుగజేయు ఉచ్చిష్టాన్నము మాత్రము భుజియించదగదు. పనిత్రాన్నము భుజించవచ్చు. ఋణాలబంధరూపేణ పశువత్త్వి సుతాదయః | అన్నటుల ధనధాన్య పశువులు, భార్యాపుత్ర బంధు మిత్రాదులు, ఋణమున్నంతవరకు నొకరికొకరు సహాయులగుదురు. అవి విడచిపోయినపుడు వ్యసనము బొందుటేల. ధనధాన్యాదులు జన్మతో తెచ్చుటలేదు. మరణముతో తీసుకు నెళ్ళుటలేదు పశువులు భార్యాభర్తలు పుత్ర పుత్రిక, బంధు మిత్రాదులు, నేక కాలమందు జన్మించుట లేదు. మరణించుటలేదు. ఒకరికొకరు యెప్పుడు రక్షకులుగారు. తాననే ఆత్మ బ్రహ్మమే రక్షకుడు.

బ్రహ్మవిచారణలో యెంత మేధావంతులైనను సమాధియోగముద్రలయందు. నిష్ణపులై యున్నను, విషయ భ్రాంతులయందు, వైరాగ్యములేనిది నిష్ప్రయోజనమగును. బూడిదలో ఆజ్యముంచినట్లే యగుననుటకు సందేహములేదు. వబయో రభేదః అను శాస్త్రప్రకారము వైరాగ్యముగలవారే బైరాగులగుదురు.

౧౫ గురుమహాత్మ్యము.

౧. శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః | రుద్రేశ్వర సదాశివాః |
గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మ | తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

తా॥ గురువు శిష్యునియందు వివేకజ్ఞానము సృష్టించుటచే బ్రహ్మమనియు, ఆత్మబోధయనే పాలుబోసి ఆ జ్ఞానము బోధించుటచే విష్ణువనియు, అజ్ఞానము లయింపజేయుటచే రుద్రుడనియు, ఇహలోక భ్రమను తిరోదానమొనర్చి పరమార్థికభ్రమను కల్పించుటచే మహేశ్వరుడనియు, పరమాత్మయందు క్రీడించు తెలివిగా అనుగ్రహించుటచే సదాశివుడనియు, పంచమూర్తులు, సృష్టి, స్థితి, లయ, తిరోధాన అనుగ్రహము లొక్కొక్క రొక్కొక్కపని మాత్రమే చేయుదురుగాన ఆత్మసంబంధమయిన పంచకృత్యము లొక్క గురువే చేయుచున్నందున కేవల పరబ్రహ్మమైనట్టి గురుమూర్తికొరకు నమస్కారము.

౨. శ్లో॥ అజ్ఞానతిమిరాంధస్య | జ్ఞానాంజన శలాకయా |
చక్షురున్మీరితంయేన | తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

తా॥ అజ్ఞానమనే కటికి చీకటికి జ్ఞానమనే అంజన శలాకుచే జ్ఞాననేత్రము యేగురువుచే తెరువబడునో, అట్టి గురువుకొరకు నమస్కారము.

3. శ్లో॥ అఖండ మండలాకారం । వ్యాప్తంయేన చరాచరం ।
తత్పదం దర్శితంయేన । తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

తా॥ ఖండముగాని మండలాకారమైనట్టి చరాచరములు వ్యాపించినట్టి, ఆపరిపూర్ణాద్వైత పరిబ్రహ్మపద దర్శనము, యేగురువు జూపించునో ఆగురువుకొరకు నమస్కారము.

౪. శ్లో॥ మన్నాధశ్శ్రీ జగన్నాథో । మద్గురుశ్శ్రీ జగద్గురుః ।
మమాత్మా సర్వభూతాత్మా । తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

తా॥ పంచానాం భూతానాం సమాహారః ప్రపంచః ॥ జాయతగచ్ఛతీతి జగత్తు, అనే దేహమునకు నాధుడే, నాకు నాధుడు. అట్టి మద్గురువే జగత్తు నే అన్నిదేహములకు గురువు. నాయొక్క ఆత్మే సమస్తభూతములయందున్న ఆత్మ అట్టి జగద్గురువుకొరకు నమస్కారము.

౫. శ్లో॥ చేతన్యం శాశ్వతం శాంతం । వ్యోమాతీతం నిరంజనం ।
నాదబిందు కళాతీతం । తస్మై శ్రీగురవేనమః ॥

తా॥ చేతనత్వము గలిగినట్టి, శాశ్వతమైనట్టి, శాంతమైనట్టి, ఆకాశమున కతీతమైనట్టి, సూర్యచంద్రాగ్ని విద్యుదాది ప్రకాశములచే రంజింపక స్వయం ప్రకాశమైనట్టి, నాదబిందు కళల కతీతమైనట్టి, గురువుకొరకు నమస్కారము.

౬. శ్లో॥ బ్రహ్మనందం పరమసుఖదం । కేవలం జ్ఞానమూర్తిం ।
ద్వంద్వాతీతం గగనసదృశం । తత్త్వనుస్యాదిలక్ష్యం ।

ఏకం నిత్యం విమలమచలం | సర్వధీసాక్షి భూతం |
భానాతీతం త్రిగుణరహితం | సద్గురుం తం నమామి ||

తా|| బహ్మనందమైనట్టి, శ్రేష్ఠసుఖము నిచ్చునట్టి, ముఖ్యమైన జ్ఞానమూర్తియైనట్టి, మాయావిద్యల రెంటికి, అతీతమైనట్టి, ఆసమంతాత్ కాశత్యత్యా కాశః|| అంతట ప్రకాశించు ఆకాశముతో సమానమైనట్టి, తత్త్వమస్యాది మహావాక్యములచే లక్షించదగినట్టి, ఒక్కటైనట్టి, నిత్యమైనట్టి, మలినములేనట్టి, చలనము లేనట్టి, సమస్తబుద్ధులకు సాక్షియైనట్టి, భావముల కతీతమైనట్టి, త్రిగుణరహితమైనట్టి ఆసద్గురుని గూర్చి నమస్కరించుచున్నాను.

2. శ్లో|| యస్యాంతర్నాది మధ్యం | నహికరచరణం | నామగోత్రం నసూత్రం || నోజాతినైవనర్లనభవతి పురుషోనాన పుంసోనచస్త్రీ|| నాకారం నోవికారం | నహిజననమరణం నాస్తి పుణ్యం నపాపం || నోతత్త్వం తత్త్వమేకం | సహజ సమరసం | సద్గురుంతం నమామి ||

తా|| ఎవనికీమొదలు, మధ్య, చివరలులేవో, కాళ్లు, చేతులు లేవో, శివకేశవ బ్రహ్మాందాదిత్యాది దేవతానామములులేవో, సానగ, సనాతన, అహభూన, ప్రత్న సుపర్ణ ఋష్యాది గోత్రములులేవో, మచ, మయ, త్వష్ట, శిల్పి, విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మాది గృహ్యసూత్రములులేవో, విశ్వకర్మ, మను, దైవజ్ఞ బ్రహ్మసూత్రములులేవో, మానవ, పశు, పక్ష్యాది జాతులులేవో, గ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, ఛండాలాది వర్ణములులేవో, శ్వేత, రక్త, పీత, శ్యామలాది రంగులు

లేవో, స్త్రీ, పురుష, నపుంసకత్వములు లేవో, యే ఆకారములు లేవో, యే వికారములు లేవో, చావు పుటకలు లేవో, పుణ్యపాపములు లేవో, యేతత్వము లేదో, ఏకతత్వమైయున్నదో, అన్ని దేహములయందు, అన్ని వస్తువులయందు సహజముగా సమరసమై యున్నదో, అట్టి అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మ సద్గురునిగూర్చి నమస్కరించుచున్నాను.

౮. శ్లో॥ శ్రీగుంటూర్పురవాసి నంచసతతం శిష్యాఘృపంపూ
జితం ॥ విశ్వబ్రాహ్మణ శేఖరం సుఖకరం । వేదార్థ
సంబోధినం । జాతం నామ్ని కులే గురుం మడుపువై ।
సాధ్వ్యచ్ఛమాంబాపతిం । పూర్వం సుబ్బయనామ
సంఘటిత । మాచార్యం భజేహంసతం ॥

తా॥ లక్ష్మీకరమైన గుంటూరుపట్టణ వివాసియైనట్టి, యెల్లప్పుడు శిష్యసమూహముచే పూజింపబడు చున్నట్టియు, విశ్వబ్రాహ్మణులలో శేఖరుడైనట్టియు, బ్రహ్మనంద సుఖమిచ్చు నట్టియు, మడుపువంశమందు జన్మించి గురువైనట్టియు, అచ్చ మాంబకు భర్తయైనట్టి, సుబ్బయనాచార్య దేశికేంద్రులవారిని గూర్చి యెల్లప్పుడు, షణ్ముఖశాస్త్రీయను నేను, భజించుచున్నాను.

౯. శ్లో॥ బోధానందఘనం నిరస్తసకలం । కారుణ్యపూర్ణే
క్షణం ॥ మూఢానాముపదేశకంచ సతతం । పాపాత్మ
నాంపాపహం ॥ వైరాగ్యంచ విరాగిణాం సుఖకరం ।
సంపాదకం సర్వదా ॥ శ్రీమద్దేశిక సుబ్బయార్య
యతినం । మూఢాత్మకోఽహంభజే ॥

తా॥ ఘనమైన బ్రహ్మనందబోధలు జేయునట్టియు, ప్రపంచ విషయ భ్రాంతులన్నియు విడచినట్టియు, సంపూర్ణ దయగల చూపులు గలిగినట్టియు, అజ్ఞానమూఢులకు యెల్లపుడు జ్ఞానోపదేశము జేయునట్టియు, పాపాత్ములయొక్క పాపములు బోగొట్టి, అష్టదశ వ్యాపారములందు వైరాగ్యము గలుగజేయునట్టియు, విరాగులకు ఆత్మానంద సుఖము గలుగజేయునట్టి, శ్రీమద్దేశికేంద్రులైన, సుబ్బయాచార్య యకినిగూర్చి, మూఢాత్మగలిగిన షణ్ముఖస్థపతియను నేను సేవించుచున్నాను.

౧౬ గురు శిష్య లక్షణములు.

(1) తాబేలు యొకచోట గుడ్లుబెట్టి మరియొకచోటున వుండి ఆగుడ్లను తలచునపుడు వాటికి ఆకలిదప్పులులేక, పెరుగుట స్వభావముగాన ఆకూర్మమువలె గురుడు శిష్యునకుపదేశము జేసి, తానెక్కడున్న ను శిష్యునకు విషయసుఖములు గలుగజేసెడి ఆగామికర్మలు తొలగి, సద్గుణములు బ్రహ్మజ్ఞానము వర్ధిల్లుగాక యని అంతఃకరణయందు తలచుచుండవలయును.

(2) మత్స్యములు నీళ్ళలో గుడ్లుబెట్టి, అవి తరిగినదెరిగి వాటికై తిరిగిచూచునపుడు అవి పిల్లలయి, వృద్ధిబొందుట ప్రసిద్ధము గనుక, గురువు శిష్యుని ఆచేపలవలె వీక్షించుచు, పూర్వసంచితకర్మ సంబంధమైన, ప్రాకృత దుష్టగుణములు నశించి, బ్రహ్మవిద్యా లక్షణములుగలవానిగా, సంపూర్ణదృష్టిచే జూచుచుండవలయును.

(3) పక్షి గుడ్లుబెట్టి వానిని దనరెక్కలచేత పొదగగా అవి పిల్లలయి వృద్ధిబొందుట సహజముగాన, గురువు పక్షివలె

తన అభయహస్తమును, శిష్యుని మస్తకమందుజేర్చి ప్రార్థనా భవము బొందుటకు స్పృశించవలయును.

(4) కుమ్మరపురుగును, తుమ్మెద యొక గూటిలో బెట్టి, ముల్లుచేవొడిచి, చుట్టూ తిరుగుచు నాదముచేయుటచే నిశ్చలముగా ఆనందించుచున్న కుమ్మరపురుగు, తుమ్మెదలయి విహరించినట్లు, జననమరణ ప్రవాహములోబడి, ఆధ్యాత్మిక ఆది భౌతిక, అధిదైవిక, తాపత్రయబాధలు బొందుచున్న శిష్యుని హృత్పండరీకములోజేర్చి, దహరావకాశగమనము చేయుచు, వేదాంతశాస్త్ర ప్రబోధగానము గురువు చేయుచుండగా, శిష్యుడు బ్రహ్మనందానుభవ రసము గ్రోలుచున్నవాడై, సత్యజ్ఞానానంద స్వరూపుడైన గురుస్వరూపము బొంది ప్రచారము చేయుచుండును.

(5) మార్జాల మొకచోటున పిల్లలుబెట్టి పాలిచ్చి ఒక్కొక్కయింటిలో మూడేసిరోజుల చొప్పున యేడుగృహములు తిప్పించు యిరువదొక్కరోజు కాగానే ఆపిల్లలకూనలకు శక్తివచ్చినదని గుర్తించి వాటిని విడిచిబెట్టినట్లు, గురువు శిష్యుల కుపదేశముజేసి, ఆధారాది సహస్రాంత సప్తగృహముల రహస్యములను బోధించుచు యేడవదైన సహస్రార గృహమందుజేర్చగా శిష్యుడు సంపూర్ణజ్ఞానత్రయ తెరచినందున గురువు స్వేచ్ఛగా విహరించుచు.

(6) మర్కటము పిల్లనుగని దానివెంట జూడకున్నను పిల్ల తల్లిని గట్టిగా కావిలించుకొనగానే, తల్లియైన కోతి చెట్టు కొమ్మలమీద గంతులు వేయుచుండుటచే ఆవిద్య పిల్లగ్రహించి

నట్లు, గురువు శిష్యున కుపదేశముజేసి, తాను సంచారము చేయుచుండుటచే, శిష్యుడు గురువును వదలక, వెంటదిరుగుచు, బ్రహ్మజ్ఞానబోధలు వినుచు, పట్టినపట్టు విడువక యుండిన బ్రహ్మణ్యుడగును.

(7) మేఘములెక్కువగా వచ్చియున్నపుడు, పురుష నెమలి ఫించమువిప్పి ఆడుచుండుటచే, దాని కంటియందువచ్చిన ఆనందబాష్పములను స్త్రీ నెమలి మ్రింగి గర్భము ధరించినట్లు, గురువులవారుజేయు బ్రహ్మనంద బోధామృతమును శిష్యుడు గ్రోలుచు, జీవభ్రాంతులువిడచి తురీయమనెడి పరకాయమందు బ్రవేశించి బ్రహ్మము గావలయును.

(8) హంస పాలను గ్రహించి నీరును విడచినటుల, ప్రాపంచిక సంబంధమైన అజ్ఞానమును శిష్యుడు విడచి, గురుస్వాములవారు బోధించు బ్రహ్మజ్ఞానమునే గ్రహించుచుండవలెను.

(9) వరాహము భూమిని కృశ్యగించుచు అందలిరుచిని ఆపంది గ్రహించినటుల, శిష్యుడు ఆచార్యులవారు బోధించు జ్ఞానబోధలు వినుచు, కుతర్కరహితుడై విమర్శనజేయుచున్న యెడల బ్రహ్మనందానుభవము పొందగలడు.

(10) చిలుక కీయను శబ్దమును గ్రహించి పరమసంతోషానందము బొందినటుల శిష్యుడు లోకవిషయధ్వనులు విడచి దేశికేంద్రులవారు ఉపదేశించిన నాదబ్రహ్మమును లక్షించి నిర్మల బ్రహ్మనందుడై యుండవలయును.

౧౭ బ్రక్తిత్రయము.

బాహ్యభక్తి, అనన్యభక్తి, ఏకాంతభక్తి, అని మూడు విధములు. బాహ్యభక్తియనగా శ్రవణం, కీర్తనం, తీర్థస్మరణం పాదసేవనం | అర్చనం, వందనం, దాస్య, మాతృసఖ్యనివేషనం॥

(1) శ్రవణముఅనగా శ్రీగురుబ్రహ్మ విషయచరిత్రలు ప్రేమతోవినుట.

(2) కీర్తనము అనగా:- ఆగురుభగవంతుని దివ్య చరిత్రలను మిక్కిలి ప్రేమతోబాడుట.

(3) స్మరణము అనగా:- ఆతీర్థస్వామియొక్క సహస్ర నామములు అంతరభక్తిచే స్మరియించుట.

(4) పాదసేవనము అనగా:- ఆ గురుదేవునియొక్క దివ్యచరణారవిందములను నిర్మలహృదయముతో పరిచర్య చేయుట.

(5) అర్చనము అనగా :- ఆ పరతీర్థమూర్తిని అమల మనస్సుచే బూజించుట.

(6) వందనము అనగా:- ఆగురువ రేణ్యులవారి పాదపద్మములకు అవ్యక్తా ద్యష్టాంగ నమస్కారములు జేయుట.

(7) దాస్యముఅనగా;- దేశికేంద్రులవారికి భృత్యుడై యుండుట.

(8) ఆత్మనివేదనము అనగా:- ఆచార్యునియందు తన హృద్గతజీవాత్మను సమర్పించుట.

(9) సఖ్యము అనగా:- ఆపర దేశికునియొక్క జపపరాయణుడై యితరధ్యాస లేకుండుట.

అనన్యభక్తి యెట్లనగా:- జృహతీతి బ్రహ్మయనుకీర్తిగ, ప్రపంచమంతట వృద్ధిబొందిన బ్రహ్మయనియు, ఆపరబ్రహ్మము సర్వదేశామయుండనియు, గురుబ్రహ్మములేని ప్రపంచ మంత మాత్రము లేదనియును, దలచి, నిశ్చలాత్మకుండై పరబ్రహ్మమును ధ్యానించుట.

ఏకాంతభక్తి యెట్లనగా:- ఈశరీరమున కంతర్యామియైన ఆసద్గురు భగవానుని బ్రహ్మబిందుర్మయునిగా దెలిసి, పాణ వాయువైనను చొరశక్యముగాని, ఏకాంతప్రదేశముజేరి, తదేక లక్ష్మ్యముగలవాడై, బ్రహ్మనందముగా నుండుట.

ఇందలి బాహ్యభక్తి నలన, అనన్యభక్తియును, అనన్య భక్తి వలన, ఏకాంతభక్తియును కలుగును. ఈత్రివిధభక్తిగల వారే మోక్షముబొందుటకహుక్తులు.

౧౮ పిండోత్పత్తి వివరణము.

స్త్రీ గర్భంబున శుక్లశోణితములు రెండుకలసి, ఒక రాత్రి చింతవండుపులుసు పెరుగు కలసినట్లును, అయిదు రాత్రులకు నీటిబుగ్గవలెను పదిరోజులకు రేగుపండుకీర్తిగ నుండమై, యిరువది రోజులకు అంకురమై, నెలరోజులకు శిరస్సేర్పడి, రెండుమాసములకు హృదయ కరచరణంబులు, మూడవమాసమున గోళ్ళు, నవ రంధ్రములు, యెముకలు నాల్గవమాసమున, సప్తధాతువులు, అయిదవ నెలన రోమములుగ పరిణామమొంది, సుప్తార్ణవతను

కాగానే, ఆరవమాసమున జీవుడు తల్లిగర్భములో దక్షిణ భాగంబునం దిరుగుచు, మాతృభుక్తాన్నపానంబుల వలన శృష్టి బొందుచు, చర్మము, నాళ్యు, మాంస, రక్త, మేధ, అస్తి, శుక్లమనెడి సప్తధాతువులు పుష్టిగలిగి, జంతు సంక్షేగంబగు, విన్మూత్రగర్తనంబునం దిరుగుచు, క్రిమిభక్షిత శరీరుండై మూర్ఛలం బొందుచు, జరాయువున గప్పబడి, కుక్షీయందు శిరంబు మోపుకొని, పృష్ఠగ్రీవాదరుండై, స్వాంగచలనంబునం దసమర్థుండగుచు, పంజరంబునందుండు శకుంతంబు చందంబుననుండి నేడవ నెలయందు, జీవహంస ప్రాణవాయువుతో కూడినదై, దైవికృతంబైన జ్ఞానంబునన్, పూర్వజన్మసుకృతములు దలచుచు, దీర్ఘోచ్ఛ్వాసంబు జేయుచు, సుఖవేశంబును బొందక, వర్తించు నంత చేష్టలుంగలిగి, విక్క్రిమిసోదరుండై, యొకదిక్కున నుండక సంచరించుచు, ప్రసూతీమారుతంబులచేత, నతివేపితుండగుచు, అష్టమమాసంబున, జ్ఞానోదయముగలవాడై, సహారీవిశ్వేశ్వర సావాదములో పడ్యం. మున్నజేసిన తలిదండి మోహకర ! తానుజేసిన గతజన్మ తలపుచిరిగి, అనుభవించుటకై తినామూర్త కృతము ! చేసియుండిన ఫలమేమి చెడదు చెడదు || అనినటుల గతజన్మవిచారంబును బొంది దిగులొందుచు, యీ గర్భనరక మనుభవింపజాలనని, సృష్టికర్తయగు విశ్వరూప బ్రహ్మమును ధ్యానముచేయుచు, యీగర్భనరక విముక్తినిం జేయమనుచుండగా, దొమ్మిదవనెలన ఆభగవానుని వలన బయలునెడలిన విశ్వరూపు లిరువదైదు యింద్రియాధిష్ఠాన దేవతులైన, మమ్ములను గురుపూజలయందు, ఆయా యింద్రియములను, పూజించవలయును. అట్లు పూజించనియెడల ఆయా

యింద్రియములు పనులుచేయకుండునట్లు చేయుదుము అందు
వల్ల బాధలు నొందెదవు. అనగానే విశ్వేదేవులారా అటులనే,
మిమ్మల బూజించెదననగా, యిరువదైదు యింద్రియాధిష్ఠాన
దేవతలు, రక్షించెదమనిన వెంటనే, జ్ఞాతకు గురుముర్తి,
మనస్సుకు చంద్రుడు, బుద్ధికి బృహస్పతి, చిత్తమునకు శ్రేత్ర
జ్ఞుడు, అహంకారమునకు రుద్రుడు, సమాసమునకు జయండు,
వ్యాసమునకు విశ్వయోని, ఉదాసమునకు అజుండు, ప్రాణము
నకు విశిష్టుడు, అపానమునకు విశ్వకర్త, శ్లోత్రమునకు ప్రాచీ
దిశాది పంచదిగ్రాపులు, త్వక్కుకు వాయుదేవుడు, చక్షువు
నకు సూర్యుడు, జిహ్వకు విరుణుడు, ఘ్రాణమునకు అశ్వినీ
దేవతలు, శబ్దమునకు సదాశివుడు, స్పర్శకు మహేశ్వరుడు,
రూపమునకు రుద్రుడు, రసమునకు విష్ణువు, గ్రంథమునకు
బ్రహ్మము, వాక్కుకు అగ్నిహోతుడు, పాణికి దేవేంద్రుడు,
పాదమునకు ఉపేంద్రుడు, గుహ్యమునకు బ్రహ్మ, పాయువు
నకు మృత్యువైన యిరువదైదు విశ్వేదేవతలుగల విశ్వరూప
దరిశనానుగ్రహమువల్లనే, దశమమాసములో యీ జీవుడు తల్లి
గర్భమునుండి బహిర్గతుడైన తరువాత, గురుపూజలందున,
గురుదేవుని, శిరో, లలాట, హృదయ, కర, చగణములకు భస్మ
గంధాక్షత పుష్పములుంచుటచేతను, పాయుగుహ్యేంద్రియము
లకు నస్త్రముల నిచ్చుటచేతను, జ్ఞానేంద్రియములకు భస్మగం
ధాక్షత పుష్పములు చూపించుటచేతను, గురుపూజ యగును.
యిరువదైదు ఇంద్రియాధిష్ఠాన, విశ్వేదేవతలు గలిగినటువంటి
ఆ విశ్వరూప భగవానుని పూజించినపుడే, వారల అనుగ్రహము
బొంది, బ్రహ్మవిద్యాప్రవీణులగుదురు. అట్లు పూజించనియెడల

గర్భమందున్నపుడు జేసిన ప్రమాణము అన్యతమై మరల జన్మ
యందు ఇంద్రియాది బాధలు కలుగును.

౧౯ గురునమస్కారవివరణము.

(1) హస్తద్వయ సంయోగముచే నమస్కరించుటే,
విధేయత జూపుట.

(2) ప్రదక్షణముజేసి దండమువలె గురుదేవుని పాదము
లపై లలాటమునుంచి, భుజ, కర, చరణ, హృదయములు,
భూమిమీద నానుకొనునట్లు జేయుటే, ప్రపంచ విషయాధ్యా
సలు విడచితిని తెలియజేయుట.

అ వ్య క్తా ద్య ప్తాం గ న మ స్కా ర ము

రాగం, నారోజి-ఆదితాళము-తత్వము.

వల్లవి॥ ఆహా జీవమా, సోహమ్మనెగురు, స్తోత్రముజేయవే॥

ఆహాజీవమా॥ బాహుటముగా, మోహము ద్రోంపుము॥ఆహా॥

తా॥ ఓ జీవుడా, అదేనేను అనెడి గురువును, మోహ
పాశములు విడచి బాహుటముగా స్తుతిజేయుము.

(1) గురువర్యేణ్యపద సరసీరుహముల, ధరనవత్సేపణ
జేయ, మరి నుత్సేపణజేయ, తిరోధానములముబోయి, ధరబర
గెడు పాత్రపవిత్రమునై పరమాస్థికృత భావమొసంగును ॥ఆహా॥

తా॥ గురుపాద పద్మములకు నాసికముచే శ్వాసను
వదలి మరల శ్వాసను పీల్చిన ఆధారమును పృథివి పాత్రయోగి

తిరోధాన మలముబోయి, మరల ఆపాత్ర పవిత్రముగలదై, గురు వేదాంతేశ్వరులయందు, దృఢనమ్మిక కలుగును.

(2) వారిలోకమున వరలుచునుండగ, వరననక్షేపణజేయ, మరి నుక్షేపణజేయ, స్థిరమాయేయము బోయి, వారిలోకస్థ పాత్ర శుద్ధమై పాపపు సంకల్పములు నశించును ||ఆహా||

తా|| గురుపాద పద్మములకు, వాక్కుచే ఊపిరివదలి, మరల నూపిరిబీల్చిన, స్వాధిష్ఠానమను జలపాత్రలో, నూయేయ మలముబోయి, మరల ఆపాత్ర పవిత్రముగలదై, పాపపు సంకల్పములు నశించును.

(3) వీతిహోత్రమున విశాలజ్ఞుడై, నిధిననక్షేపణజేయ, విధినుక్షేపణజేయ, విపులమాయికముబోయి, భాతివహ్నిస్థపాత్ర శుద్ధమై బ్రహ్మ విషయైక, వాసనగలుగును ||ఆహా||

తా|| గురుపాదపద్మములకు, నేత్రములచే దృష్టినివదలి, మరల దృష్టిని గ్రహించిన, మణిపూరకమను అగ్నిపాత్రలో మూర్ఛికమలముబోయి, మరల ఆపాత్ర పవిత్రముగలదై, బ్రహ్మవిచ్ఛారణయందు ఆశక్తి గలుగును.

(4) పవనలోకమున ప్రజ్ఞానిధియై | పదమవక్షేపణ జేయ | పదముక్షేపణజేయ | పరుష కార్మికముబోయి | పవన లోకస్థ | పాత్రశుద్ధమై | బ్రహ్మవిద్య దృఢభావముగల్గును. ||ఆహా||

తా|| గురుపాద పద్మములకు | తాలువలచే స్పర్శించి | మరల స్పర్శ జేసిన | అనాహతమను వాయుపాత్రలో | కార్మిక

మలముబోయి | మరల ఆపాత్ర పవిత్రముగలదై | బ్రహ్మ విద్య దృఢముగా నిలుచును.

(5) బయలు చక్రమున బ్రహ్మజ్ఞుడై | బయలవ ష్టేపణజేయ | బయలు ష్టేపణజేయ | భాసురాణవముబోయి | బయలులోకస్థ పాత్రశుద్ధమై | బ్రహ్మజ్ఞానము ప్రజ్వలించును || ఆహా ||

తా|| గురుపాద పద్మములకు | కర్ణములనే శబ్దము వదలి | మరల శబ్దమును గ్రహించిన | విశుద్ధమును ఆకాశ పాత్రలో | ఆణవమలముబోయి | మరల ఆపాత్ర పవిత్రము గలదై | బ్రహ్మజ్ఞానము ప్రకాశించుచుండును.

(6) గోప్యముఖంబున గుర్తును విడువక | గుణమవ ష్టేపణజేయ | గుణము ష్టేపణజేయ | గుణాహంకృతముబోయి | గోప్య వక్త్రస్థ | గుహ శుద్ధంబై | గొప్ప శాంతముతో | కుదురుగనుండును. || ఆహా ||

తా|| గురుపాద పద్మములకు | ఆజ్ఞేయముచే అహంకారము వదలి | మరల నిర్మలాహంకారము గ్రహించిన | దుష్టాహంకారముబోయి | శృంగాటక పాత్రశుద్ధమై | మహా శాంతగుణము స్థిరముగా నుండును.

(7) తిలకదేశమున వెలుగులో వెలిగి | నల అవ ష్టేపణజేయ | నిలఉ ష్టేపణజేయ | మలినా విద్యబోయి | బలు ఘంటికలో | పరమశుద్ధమై | తొలిదారి దాటి | తొలగ కయ్యుండును. || ఆహా ||

తా॥ గురుపాదపద్మములకు । ఫాలప్రదేశము నెద్దుకొని ।
మరలనద్దుకొనిన । అవిద్యావరణబోయి । ఘంటికాలింగము
శుద్ధమై । గర్భద్వారము దాటి । అటునిటు తొలగకనుండును.

(8) మడుపు సుబ్బయాచార్యాంఘ్రములకు । మాడవన్నే
పణజేయ । మాడున్నేపణజేయ । మాయావరణబోయి పండు
శుద్ధమై । భక్త పద్మములు । భగవద్దరిశన । మగుచు వెలిం
గెను. ॥ఆహా॥

తా॥ శ్రీమన్నడుపు సుబ్బయాచార్య గురుపాద పద్మ
ములకు । బ్రహ్మ బిలపండును తాకించి ॥ మరల తాకించిన ।
మాయావరణబోయి । ఆహారణ్మయ పండుశుద్ధమైన । పద్మము
భక్తుడు । భగవద్దరిశనము జేయుచు ప్రకాశించు చుండెను.

౨౦ బాహ్యచతుర్విధ శుశ్రూషలు

(1) స్థాన శుశ్రూష:- గురువులవారు, పరుండు
కూర్చొను, స్థానములు శుభ్రపరచుట.

(2) అంగ శుశ్రూష:- గురుస్వామికి అభ్యంగ న
స్నానాదులు చేయించుట.

(3) భావశుశ్రూష:- గురువరేణ్యులవారి భావమును
గ్రహించి । వారికి అన్నపానాదులొసంగి । బ్రహ్మనంద బోధలు
స్త్రీ పురుషులు, నేకకాలమందే వినుచుండుట.

(4) ఆత్మశుశ్రూష:- ఆచార్యాత్మను, హృత్పుండరీక
మందునిరంతరము ధ్యానించుట.

౨౦ అంతర చతుర్విధ శుశూషలు

(1) ద్విష్టుస్థానమును, ఎరుక మరుపులులేని యునికితో విచారించుటయే స్థానశుశూష.

(2) సూర్య, చంద్ర, బ్రహ్మ, విష్ణు రుద్రేంద్రాదులే కన్నులు, మొదలగు అవయవములని తెలియుటే అంగశుశూష

(3) పరబ్రహ్మము త్రికాలా బాధ్యమనియు, అదియే తాననియు భావించుటే భావశుశూష.

(4) ఆత్మకు, పుత్ర, మిత్ర, కళత్రాదులు | ఆత్మనలె ప్రియములుగావు గనుక | కూటస్థప్రత్యగాత్మకు వేరుకాని, పర బ్రహ్మమగు తనయందు | తాను తప్పక యుండుటే ఆత్మ శుశూష.

౨౧ బ్రాహ్మతా పత్రయములు

(1) ఆధ్యాత్మికము:- 'తన హృదయే' రనవల్లగతోగిన 'కడుపు' నొప్పి, తలనొప్పి, పడిశము మొదలైన బాధలు.

(2) ఆదిభౌతికము:- సర్ప, వృశ్చిక, మానవ, పశు వులు మొదలైన వాటివల్ల గలుగు బాధలు.

(3) అధిదైవికము:- వృక్షములు, గోడలు, గృహ ములు, వర్షము, ఎండలు, పిడుగులు మొదలైన వాటివల్ల గలుగు బాధలు.

ఈబాధలు, ఔషధ, మంత్రములవల్ల నివారణ యగు చుండగా, గురువులెట్లు పోగొట్ట గలరనగా, గురువరేణ్యుల బాధవలన, సంచితకర్మ నశింపజేసుకొని నపుడు మరల శరీరము రానందున, యీ తాపత్రయములు నశియించును.

౨౩ అంతర తాపత్రయములు

(1) ఆత్మ సంబంధమైన జీవుడుచేయు, ఆగామి సంబంధమైన, పుణ్య, పాప మిశ్ర కర్మావస్థ. స్వతంత్రమైన ఆధ్యాత్మికము.

(2) పంచ భూత సంబంధములైన, యిరువది నాలుగు యింద్రియములచే జీవుడు అనుభవించు ప్రారబ్ధ సంబంధమైన సుఖ దుఃఖాది కర్మావస్థ. అస్వతంత్రమైన ఆది భౌతికము.

(3) దేవసంబంధములైన అధిదేతలచే రాబోయే ప్రారబ్ధము సూచించునట్టి సంచిత సంబంధమైన కర్మావస్థ. స్వతంత్ర స్వతంత్ర రహితమైన అధి దైవికము.

౨౪ ప్రణవాది మంత్ర తనవృత్తి

(1) శ్లో॥ ఓం ఓం ఓం పరంబ్రహ్మ సర్వతత్వానుగ్రహకం ।

అబ్రహ్మ స్తంభ పర్యంతం । సర్వానుగ్రహకారకమ్ ॥-

తా॥ ప్రణవ బ్రహ్మము బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రేంద్రాది

త్వాది స్తంభ పర్యంతము వ్యాపకమైయున్నది.

(2) శ్లో॥ ప్రథమంతారకాకారం । ద్వితీయందండముచ్యతే॥
తృతీయం కుండలాకారం । చతుర్థమర్థ చంద్రకం ।
పంచమం బిందు సంయుక్తం । ప్రణవే బ్రహ్మపంచకమ్॥

తా॥ ప్రణవ బ్రహ్మమునందు కూడుకొనిన తారక, దండ, కుండల, అర్థ చంద్ర, బిందువులైదు పంచ బ్రహ్మ ములుగా చెప్పబడుచున్నవి.

(3) శ్లో॥ తారకం సద్యోజాతాయ । వామదేవాయ దండకం ।
కుండల్యం తత్పురుషంచ । ఈశా నంచార్థ చంద్రకం । అ
ఘోరేభ్యో బిందుమితి । ప్రణవః పంచవక్త్రకః॥-

తా॥ ఆ ప్రణవ బ్రహ్మము । తారకమే సద్యోజాత ।
దండమే వామదేవ । కుండలమే తత్పురుష । అర్థ
చంద్రమే ఈశాన । బిందువే అఘోర । అను పంచ
ముఖములుగలది.

(4) శ్లో॥ సద్యోజాతం ప్రాక్ సుషిరం । వామదేవంతు
దక్షిణ । సుషిరంచ అఘోరేభ్యో । ప్రతీచీ సుషిరం
తథా । తత్పుర్ను ఉదక్ సుషిరం । ఈశోర్ధ్వ సుషిరం
తథా॥-

తా॥ సద్యోజాతమే ప్రాక్ సుషిరము । వామదేవమే దక్షిణ
సుషిరము । అఘోరమే ప్రతీచీసుషిరము । తత్పురుషమే
ఉదక్ సుషిరము । ఈశానమే ఊర్ధ్వసుషిరము.

(5) శ్లో॥ తారకంతు నకారంచ ॥ మకారం దండముచ్యతే ।
శికారం కుండలం ప్రోక్తం । వకార మర్థచంద్రకం ।
యకారం బిందుసంకాశం । వీవంపంచాక్షరస్సదా॥-

తా॥ ఆప్రణవ బ్రహ్మమునకు | తారకమే నకారము |
దండమే మకారము కుండలమే శికారము | అర్ధచంద్ర
కమే వకారము | బిందువే యకారము అను పంచా
క్షరములు గలవు.

(6) శ్లో॥ నకారో బ్రహ్మణః ప్రోక్తః | మకారో విష్ణు
రుచ్యతే. శికారో రుద్ర రిత్యాహుః | వకారశ్చ మహేశ్వరః |
సదాశివో యకారశ్చ | తేపంచమూర్తయస్సదా॥

తా॥ ఆ ప్రణవ బ్రహ్మమందు నకారమే బ్రహ్మ, మకా
రమే విష్ణువు, శికారమే రుద్రుడు, వకారమే మహేశ్వరుడు,
యకారమే సదాశివుడు, అను పంచమూర్తులుగా వ్యాపించెను.

(7) శ్లో॥ ఆధారేతు నకారస్సౌత్ | స్వాధిష్ఠానే మకా
రకం | శికారో మణిపూరేచ | అనాహతనకారకం | విశుద్ధే చయ
కారశ్చ | ఏవం పంచాక్షరాలయం॥

తా॥ ఆధారచక్రమందు నకారము, స్వాధిష్ఠాన చక్ర
మందు మకారము, మణిపూర్వ చక్రమందు శికారము, అనా
హతచక్రమందు వకారము, విశుద్ధచక్రమందు యకారముగలదు.
ఇవే పంచాక్షరములకు పంచపురములు.

(8) శ్లో॥ అంగుష్ఠంచ నకారంతు | అంగుష్ఠార్ధ మకారకం |
శికారిశ్చ త్రిపాదంచ | పాదాంగుష్ఠం వకారకం | అణుమాత్రిం
యకారస్సౌత్ | నేత్రపంచాక్షరస్సదా॥

తా॥ నేత్రాంగుష్ఠమే నకారము, అర్ధాంగుష్ఠమే మకా
రము, త్రిపాదాంగుష్ఠమే శికారము, పాదాంగుష్ఠమే వకారము,

అణుమాత్రమే యకారముగల, పంచాక్షరములు, నేత్రమున వ్యాపించినవి.

(9) శ్లో॥ ఓంకారోవదనాదేపి | వాయుకారాభుజద్వయే |
శికారో దేహమధ్యేచ | నమకారా పదద్వయే | పంచాక్షరీపరా
విద్యా | సతారాలింగ రూపిణీ ॥

తా॥ ముఖమందు ఓంకారము. భుజములయందు నకార
యకారములు, దేహమధ్య శికారము, పాదములయందు నకార,
మకారములుగలవు. ఆ పంచాక్షరీ పరవిద్యగలదే లింగరూపము॥
అనగా పద్మాసనమువేసి చేతులుచాచిన సోమసూత్రముగల
పీఠము, శిరస్సే ఈ పీఠముపైన లింగము జ్ఞానేంద్రియములే
పంచముఖములు.

(10) శ్లో॥ తారకంతు శిఃప్రోక్తం | దండంతు బ్రహ్మ
దండకం | శ్లోఞ్శ్చోతు కుండలాకారం | బాహుంచ అర్ధచంద్ర
ద్రకం | కక్షౌవకాశే బిందుశ్చ | దేహం ప్రణవరూపకం॥

తా॥ శిరస్సే తారకము, బ్రహ్మదండియే దండము,
పిరుదులే కుండలములు, బాహువే అర్ధచంద్రకము, కక్షౌవకా
శమే బిందువుగల, దేహము ప్రణవరూపమైనది.

(11) శ్లో॥ నాసికాగ్రే నకారస్సౌత్ ! జిహ్వగ్రేతు
మకారం | నేత్రాగ్రేతు శికారశ్చ | త్వగింద్రియే ఏకారకం,
కర్ణస్థానే యకారస్సౌత్ | ఏవం పంచాక్షరస్థలం॥

తా॥ నాసికాగ్రమున నకారము, జిహ్వగ్రమున మకా
రము, నేత్రాగ్రమున శికారము. త్వగింద్రియమున ఏకారము,

కర్తేంద్రియమున యకారము, ఈ ప్రకారముగా పంచాక్షరముల స్థలములివి.

(12) శ్లో॥ నమః పదంత్యం పదజీవనాచి । శివః పదంతత్పద ఆత్మనాచి । ఆయేదితా దాప్యసివా చతుర్థి । తస్మాదిదం బ్రహ్మశివోఽస్మ్యఖండం॥

తా॥ నకార, మకారములుగల, త్వంపదార్థ జీవుడు, శికార వకారములుగల, తత్పదార్థ ఈశ్వరుడు, యకారాత్మయం వైక్యమై అఖండబ్రహ్మ శివుడాయెను.

(13) శ్లో॥ అహమేన నకారంతు । మాయాతీతం మకారకం । శికారం సిద్ధమభవం । వైరాగ్యంచ వకారకం । యకారంతు సమస్తంవై । ప్రణవబ్రహ్మ రూపకః ॥

తా॥ న = నేను, మ=మాయాతీతమైనటువంటి, శి=సిద్ధమైనటువంటి, వ = వైరాగ్యముగలిగినటువంటి, య=యావత్తు, ప్రణవబ్రహ్మస్వరూపము.

౨౫ చ తు ర్వి ధ స మా ధు లు .

—* పౌ ల్లు స మా ధి . *—

(1) హకారస్వరూపుడైన తాను, సకారముతోచేరక, నేను అను రెండక్షరముల మధ్యనున్న పౌల్లునందుచేరి, ఆపౌల్లు తానై, ఘంటికయందున్న బిందువును లక్షించగా, వ్యవహారమునకు కారణమైన, రెక్కలువిరిగి, వ్యవహారమున్ను రెక్క-

లున్న, లేక పోవును. అందువల్ల, జీవహాంసయనే, పేరు కూడా లేకపోయెను.

—♦ బిందుసమాధి ♦—

(2) హాకారస్వరూపుడైన తాను సకారముతో చేరక, హాంసయను, రెండక్షరముల మధ్యనున్న, బిందువుయందుచేరి, ఆబిందువుతానై, దళముల మధ్యనున్న దీర్ఘమును లక్షించగా, నడకకు కారణమైన కాళ్లువిరిగి, నడకయున్ను, కాళ్ళున్ను, లేకపోవును. అందువల్ల కలహాంస యనే పేరుకూడా లేకపోయెను,

—* దీర్ఘసమాధి . *—

(3) హాకార స్వరూపుడైన తాను, సకారముతో చేరక రామయను రెండక్షరముల మధ్యనున్న దీర్ఘమందుచేరి ఆదీర్ఘము తానై, మహాకారణశరీరమే ఉపాధిగాగల ప్రత్యగాత్మను లక్షించగా, జపమునకు కారణమైన శిరస్సుతెగి, జపమున్ను, శిరస్సున్ను, లేకపోవును. అందువల్ల అచలహాంసయనే పేరుకూడా లేకపోయెను.

—♦ ప్రత్యక్ సమాధి . ♦—

(4) హాకారస్వరూపుడైన తాను ప్రత్యగాత్మను లక్షించగా ఆ లక్ష్యము నిలచిపోయి, ప్రత్యగాత్మఅయినాడు గనుక, హాకారస్వరూపుడుకూడా లేకపోవును. దీనినే తురీయావస్థ యందురు, పంచమావస్థ స్వరూపలయమని చెప్పుదురు.

—• యోగశిఖోపనిషత్ . —

శ్లో॥ దివ్యజ్ఞానోపదేశ్వరం । దేశికం పరమేశ్వరం ।
పూజయేత్పరయా భక్త్యా । తస్యజ్ఞానఫలంభవేత్ ॥

తా॥ దివ్యజ్ఞానము నుపదేశించినట్టి, పరశివ గురువును,
పరమభక్తిచేత పూజించవలయును. గురుపూజ చేసిన వారికి
జ్ఞానఫలము లభించును.

౨౬ గురు పంచ పూజా.

(1) లం॥ పృథివి తత్త్వాత్మనే ॥ సత్యం జ్ఞానమనంతం
బ్రహ్మస్వరూపాయ ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ శ్రీ గంధం
సమర్పయామి ॥

(2) హం॥ ఆకాశతత్త్వాత్మనే ॥ నిత్యానందో బ్రహ్మ
స్వరూపాయ ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ పుష్పం సమర్ప
యామి ॥

(3) యం॥ వాయుతత్త్వాత్మనే ॥ నిత్యానంద మయం
బ్రహ్మస్వరూపాయ ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ ధూపం
సమర్పయామి ॥

(4) రం॥ తేజస్తత్త్వాత్మనే ॥ ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ
స్వరూపాయ ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ నీపం సమర్పయామి ॥

(5) వం॥ ఆపోతత్త్వాత్మనే ॥ సప్తకోబ్రహ్మణ ఆనంద
స్వరూపాయ ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ నైవేద్యం
సమర్పయామి ॥

(6) సం! సర్వతత్వాత్మనే॥ ఆకాశం శారీరం బ్రహ్మ
స్వరూపాయ॥ శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః సర్వోపచారాన్
సమర్పయామి॥

౨౭ గురువు దృష్టిని గ్రహించుట.

బ్రహ్మప్రాసిన స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ, దేహాత్ర
యము తుడిచి, తురీయ పరకాయ ప్రత్యగాత్మయందు దృష్టిని
గ్రహించుట.

౨౮ శిష్య ప్రమాణములు.

(1) మాతృవత్పరదారాశ్చ॥ అన్య స్త్రీలను తన తల్లి
వలె జూచుట.

(2) అహింసా పరమోధర్మః॥ జీవహింస చేయకుండుట
వాటి మాంసము భుజియింపకుండుట పరమధర్మము.

(3) సత్యంవద, ధర్మంచర॥ యదార్థము బలుకుచు, ధర్మ
ముగా సంచరించుట.

(4) పరద్రవ్యాణి లోప్తవత్॥ యితరుల ద్రవ్యము, నప
హరించక, మట్టిగడ్డవలెజూచుట.

(5) పరోపకార మిదంశరీరం॥ శరీరము, యితరుల కుప
కారమొనర్చవలెగాని, అపకారము చేయరాదు.

౨౯ పోడ శనామధారణము.

1. పరమాత్మ॥ 2. ప్రత్యగాత్మ॥ 3. అంతరాత్మ॥
4. చిదాత్మ, 5. బ్రహ్మాత్మ॥ 6. విష్ణాత్మ॥ 7. రుద్రాత్మ॥

8. మహేశ్వరాత్మ, 9. సదాశివాత్మ 10. విశ్వాత్మ 11. తైజసాత్మ 12. ప్రాజ్ఞాత్మ 13. పరమహంస 14. రాజహంస 15. ప్రణవహంస 16. పరబ్రహ్మము

30 గురుమంత్రోచ్ఛారణము.

ఓమిత్యే కాక్షరం బ్రహ్మ ॥ ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ ॥ అహం బ్రహ్మస్మి ॥ తత్త్వమసి ॥ అయమాత్మా బ్రహ్మ ॥ ఓంనమశ్శివాయ ॥ ఓంనమోరామాయ ॥ ఓంనమోగురవే ॥ ఓంనమో విశ్వకర్మణే, ఓంనమోనారాయణాయ ॥ హంసశివస్సహం ॥

31 కళ్యాణ హారతి.

గాగం - సురటి - అటతాళం.

(1) కళ్యాణ హారతిదుగ్ధో | కర్పూర హారతిదుగ్ధో | కమలమందున్నట్టి | గరిమగురుపర్యవకు ॥ కళ్యాణ ॥

(2) తిర్యగూర్ధ్వాధల | త్రిపుటిలోపలనుండె | దివ్యోసావాదిత్యో | దీప్తిబ్రహ్మమునకు ॥ కళ్యాణ ॥

(3) దశాంగుశఃపరిమితిగో | దర్పణంబులమధ్య | దహరస్థస్త్రిగో | త్మరూపునకిపుడు ॥ కళ్యాణ ॥

(4) పంచాంగుశములలో | పంచాక్షరీయక్త | ప్రత్యగభిన్నమైనట్టి, ప్రణవ బ్రహ్మమునకు ॥ కళ్యాణ ॥

(5) పద్మకోశప్రతీ | బల్కాశాతీకుడగు | పరోక్షాపరోక్షుడగు | పరమాత్మునకిపుడు ॥ కళ్యాణ ॥

(6) అంగుష్ఠమాత్రమా | యాపుండరీకమున | అజాన
రహితమగు | ప్రజ్ఞానబ్రహ్మమునకు || కళ్యాణ ||

(7) అష్టాక్షరేణాష్ట | యాదశములందున | అహం
బ్రహ్మస్మి యనె | అప్రోక్ష్యాతికిని || కళ్యాణ ||

(8) తనువుమధ్యంబున | తస్వీపీతాభాస | తత్త్వమసి
యనియెడి | ధవళాఖిండునకును || కళ్యాణ ||

(9) నీలతోయదమందు | నింద్రధనుఃఖండ | నాలుగు
నాలుగులో నయమాత్ర బ్రహ్మమునకు || కళ్యాణ ||

(10) ప్రాదేశమాత్రమను | ప్రబలదేహములోన | ప్రాకు
చున్నట్టి | పరమహంసునకును || కళ్యాణ ||

(11) పిండ బ్రహ్మాండమల | రెండహములుగాక న |
ఖండముగాయున్న | దండిపూర్ణమునకు || కళ్యాణ ||

(12) శుద్ధి షణ్ముఖునకు | సుషిరాగ్ర మందుండె |
సూక్ష్మాత్మ దెలిపిన | సుబ్బయాచాగ్యునకు || కళ్యాణ ||

3౨ అంతరతీర్థప్రసాదములు.

1 తత్త్వంపదములే గురుపాదములు, 2 తత్త్వంపదార్థములే గురుపాదతీర్థములు, 3. గురువుయొక్క అనగ్రహమే గురుప్రసాదము, 4. గురుధ్యానమే పరబ్రహ్మ ధ్యానము, 5. గురుమూర్తిని లక్షించుటే పరబ్రహ్మైక్యము, 6. గురుమూర్తి ఆశ్రమమే తీర్థస్థలము.

33 బాహ్య తీర్థ ప్రసాదములు .

నారికేళతీర్థం | కదళీఫలం | ద్రాక్షఫలం | నారికేళఫలం |
ఈ మూడుఫలములుగలది తీర్థప్రసాదము.

శ్లో॥ అజ్ఞానమూలనారణం | జన్మకర్మనివారణం | జ్ఞాన
వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం | గురుపాదోదకం పిబేత్ ||

తా॥ అజ్ఞానము సమూలముగా నశించునట్లునంటి, జన్మ
కర్మలు నివారణయగునట్టి, బ్రహ్మజ్ఞానము, లోక విషయముల
యందు విరాగము సిద్ధించుటకొరకు, తురీయ గురుపాదతీర్థాఽ-
మృతమును పానముజేయవలయును.

శ్లో॥ బ్రహ్మతేజోఽభివృద్ధ్యర్థం | గురుప్రసాదభోజనం |
గురుపూజాదళం పుష్పం | భక్త్యా శిరసిధారయేత్ ||

తా॥ బ్రహ్మతేజస్సు అభివృద్ధికొరకు, గురుప్రసాదము
(ఫలాదులు) భుజియించి, గురుపూజా పుష్పములు భక్తితో
శిరస్సున ధరియించవలయును.

నాలుకను ఆజ్యమంటనట్లు, శౌమరాకున నీరు అంట
నట్లు, కుమ్మరపురుగును బుర్రద నంటనట్లు, అద్దమున బింబమంట
నట్లు, చల్లలో వెన్న అంటనట్లు, పృథివీపైన నీడ అంటనట్లు,
గచ్చికాయను బూడిద అంటనట్లు, పర్వతగుహయందు పలుకు
లంటనట్లు, గురువుయొక్క, ఉపదేశ, శ్రవణ, తీర్థప్రసాదముల
వలన, శిష్యుడు దేహవిలక్షణమయ్యుడు అగును.

అక్షర హారతి

జయజయహారతి | సద్గురుస్వామికి |

అర్థశతాక్షర | ఆనంద హారతి ||జయ||

౧ దేహేంద్రియాధిష్ఠాన ఋషి చక్రము.

ఆకాశము	వాయువు	అగ్ని	జలము	పృథివి
జాతి. సువర్ణ బహ్మఋషి	మనస్సు ప్రత్నబ్రహ్మ ఋషి	బుద్ధి సానగబ్రహ్మ ఋషి	చిత్తము సనాతనబ్రహ్మ ఋషి	అహంకారం ఆహంభూన బ్రహ్మఋషి
సమానము విశ్వజ్ఞ ఋషి	వ్యానము రుచిదత్త ఋషి	ఉదానము బ్రాహ్మ ఋషి	సాగము వామదేవ ఋషి	అపానము భద్రదత్త ఋషి
శ్రోత్రము పరిత ఋషి	తస్మా వాక్సోష్ఠి ఋషి	చక్షువు కస్యప ఋషి	జహ్వా విశ్వతత్త్వ ఋషి	ఘాగ్రము కాండన ఋషి
శబ్దము సూరసేన ఋషి	స్పృశ కౌశల ఋషి	రూపము మనవిశ్వకర్మ ఋషి	రసము ప్రతితత్త్వ ఋషి	గంధము విశ్వాకార ఋషి
వాక్కు సాంఖ్యాయన ఋషి	పాణి సనాథన ఋషి	పాదము విశ్వార్థక ఋషి	గుహ్యము సునందన మహర్షి	పాయువు శ్రీముఖ ఋషి

౨ దేహగుణాధిష్ఠాన బుండ్ చక్కము

పృథివి

జలము

అగ్ని

వాయువు

ఆకాశము

ఆశ - మణిభద్రుని	ధావన - (పరుగెత్తుట) ప్రహరణము	తుద - (అకలి) మనుష్యుడు	లా - (చొంగ) మయి	అస్థి - (యెముకలు) త్వష్టి
లజ్జ - (శిశు) మునిసూర్యుని	కంప - (విణులు) లోకవేదము	తృణ - (దప్పి) మామనుష్యుడు	మూత్రం - సనతు-మార బుష్టి	మాంసము - యజ్ఞ పాలి
భీతి - (భయము) శ్రుతివరసరి	అకుంచనం - (ముడుచుట) శిల్పకమనుష్యుడు	సుఖ - (నిద్ర) భూబలము	స్వేదం - (చెమట) ధార్మికము	త్వక్ - (చర్మము) కుశధర్మము
క్రోధము - యాజ్ఞకరి	గమనం - (నడచుట) సహస్రభాషము	రతి - (మైధునము) సంవర్తము	రక్తము - విధాతృ మనుష్యుడు	స్నాయవ - (నరములు) తామగర్భము
మోహము - సంజిక్తము	ప్రసారణం - (చాచుట) దేశికమనుష్యుడు	అలస్యము - విశ్వదర్శి	శుక్లము - ద్విజ ధర్మము	రోమములు - అతిధాతరి

3 దేహాగుణావరణాధిష్ఠాన ఋషి చక్రము.

అకాశము	వాాయువు	అగ్ని	జలము	వృధివి
కరుణ - అదిత్యసేనరి	జ్వలనము - వాస్తుపుగుసరి	నిదగ్భవము - సమంతరి	గుభవము - వరకరి	అన్యశోధనం - లోకేశమయరి
ఉపలక్షణం - (సమీపగుర్తు) అర్థంతరి	తాడనము - (కొట్టుట) ఇంద్రసేనరి	యోగభావము - శ్వేతాంగరి	సూక్ష్మము - భావబోధరి	పాలనము - పద్మదక్షరి
ఉత్పేక్షణము - (చూచుట) అర్చితరి	వ్యాపకము - గిరిధర్మరి	ఘంటికా - (కూడిక) పురంజయరి	సూక్ష్మతము - (సత్యవాక్కు)- తక్షురి	అన్యతము - వితమరి
ఉపలగ్నము - (పొంగునది) కర్మరి	క్తిరి - ఐనుధగ్మరి	భీకరము - భానుమాన్రి	సూక్ష్మతము - శౌంతమతిరి	ఉపకరణం - మేధామతిరి
ఉపద్రవణము - (స్రవించుట) పరాధిశరి	వాస్యమోహము - వజ్రచేతరి	దహించుట - జయపుత్రరి	గంభీరము - యజ్ఞసేనరి	నిగరణము (గుటక) విశ్వమయరి

౪ దేహపరయనామ ఆచారగూఢాధిష్ఠాన ఋషి చక్రము.

ఆకాశము	వాయువు	అగ్ని	జలము	ఘృధివి
మృతి - తేజో ధర్మరి	ఘనము - విశ్వభద్రు	చేదన - వనజరి	స్వపత - చక్షుషరి	గ్రహము - (ప్రీడించుట) బోధాయనరి
కారణము - సుదర్శన ఋషి	మననము - జాన భద్రరి	కాంతి - భాస్వరరి	శుభగతం - విశ్వదత్తరి	ఉపన్యాసం - జాత. రూపరి
స్మరణము - ఉప గోపరి	కుదరము - (ఉపకారం) దేవభద్రరి	యోచన - మధురి	విస్తారము - విశ్వతరి	భేదనము - చిత్ర శేషరి
ఉదాహరణము - యజ్ఞరి	కల్పనము - వ్యంజకరి	యోజనము - (కూర్పు) చిత్రవసుఋషి	స్తంభనము - సుమేధరి	సంతుష్టి - జయ శేషరి
నిష్కరణం - (ప్రాయశ్చిత్తము) సాంత్యరి	వారణము - (అడ్డుచేయుట) ప్రబోధమనరి	విద్యా - తాపనరి	ఆరోహణము - శరణి	బోధా - విశునస ఋషి

౧౦ దేహోపస్థలాధిష్ఠానముల చక్రము

62

శ్రీ లక్ష్మీ నామ సంకీర్తనము .

అకాశము	నాయువు	అగ్ని	జలము	పృథివి
తుర్యతీతం - ఉప కల్పి	తుర్యము - శక్త్యు	సుషుప్తి - సుయతు	స్వప్నము - రై నత మనుబుడి	జాగ్రత - ప్రభోన్నత మహారి
జాగ్రత - దేవ సేనరి	తుర్యతీతము - వేదపాలరి	తుర్యము - సుతకు	సుషుప్తి - ప్రవర	స్వప్నము - దేవర
స్వప్నము - అది త్యు	జాగ్రత - రాజధర్మరి	తుర్యతీతం - ప్రభోధరి	తుర్యము - జయ ధన్వ	సుషుప్తి - విసయ
సుషుప్తి - నిగ మరి	స్వప్నము - భో కవ్య మనుబుడి	జాగ్రత - వసులో చనరి	తుర్యతీతము - విద్యారి	తుర్యము - బ్రహ్మ క్షీర
తుర్యము - ఉప యజ్ఞరి	సుషుప్తి - ప్రజామతిరి	స్వప్నము - చిత్ర ధర్మరి	జాగ్రత - పరిమంగరి	తుర్యతీతము - హరి ధర్మరి

యజుర్వేదమందు, ఆయంపురోభువాది మంత్రములలో
--మనో.చక్షుః-శ్రోత్ర, వాగింద్రియము లైదింటికి, పంచ
ఋషులు అధిపతులనిగలదు.

ఛాందోగ్యోపనిషత్తుయందు ప్రాక్ సుషిర, దక్షిణసుషిర,
పశ్చిమీ సుషిర, ఉదక్ సుషిర, ఊర్ధ్వసుషిరములైదింటికి పంచ
బ్రహ్మలు అధిపతులనిగలదు.

సానగ, సనానన, అహభూన, ప్రత్న, సుపర్ణ బ్రహ్మర్షు
లైదుగురకు పంచవింశత్యుత్తర శతబ్రహ్మర్షులు, (అయిదు
అయిదులు, యిరువదైదు, యిరువదైదు అయిదులు, నూట
యిరువదైదుగురు) జనియించి, దేహేంద్రియాధిష్ఠాన, దేహా
గుణాధిష్ఠాన, దేహాగుణావరణాధిష్ఠాన, దేహావాంతరిగుణాధి
ష్ఠాన, దేహావస్థలాధిష్ఠానులుగా ప్రకాశించుచుండిరి. పంచ
భూత విభాగములే, ఇంద్రియాదులైనందున, పంచభూతాధిప
తులగు సానగాదులే, ఇంద్రియాగురు కధిపతులైరి. వేదోపనిష
దాదులందు, పంచీకరణములగు, దేవతలు, ఋషులు, బ్రహ్మలు,
అధిపతులైనట్లు స్పష్టపడుచున్నందున విట్లకు ఋషిపంచీకరణము
లసిరి.

దేహేంద్రియాధిష్ఠాన ఋషి పక్షులు

సుపర్ణర్షి	ప్రత్నర్షి	సానగర్షి	సనాననర్షి	అహభూనర్షి
జానశక్తి.	క్రియాశక్తి.	ఆదిశక్తి,	పరాశక్తి	ఇచ్ఛాశక్తి.
చంచలాక్షి.	రక్తాక్షి.	సులక్ష్మి.	కటాక్షిణి.	నీలవేణి.
మంగళాంగి.	ధర్మవతీ.	అదితిః.	చారులోచనా.	సుమిత్రా.

అంగనా. లీలావతీ, కళ్యాణీ. కోమలాంగీ. సుందరానీ,
అర్ద్రమతీ. సుయోగినీ. సుమంగళాదేవీ. గంధవతీ. సుమానస

దేహగుణాధిష్ఠాన ఋషి పత్నులు

సుఖి. సుప్రతీకా. శ్రద్ధాదేవీ. పద్మా. విభాషా.
లావణీ. శనైర్వాచీ. కమలా. అలకా. రంజనీ.
లలితా. చంద్రగంధి. భాషాదేవీ. సుగతీ. దరహాసిని,
కేళి. జ్ఞానవాక్. రామా. విశాలాక్షీ, సుముఖి.
వామాక్షీ. సీమంతినీ. చారుమతీ. కామాక్షీ. సుందరాంగీ.

దేహగుణావరణాధిష్ఠాన ఋషి పత్నులు

వనితా. పావనీ. ధృతీదేవీ. సుగామినీ. చారునేత్రీ.
సుధీదేవీ. జల్పకీ. సాత్వికాదేవీ. కారుణికా. సువర్చా.
రమణీ. ప్రకాశినీ. సుగుణీదేవీ. ఊసుమతీ. సుపచీ.
భామినీ. వరమతీ. స్వాత్మాదేవీ. కామారీ. సుదేవీ.
ధర్మిణీ. సురభీ. భోగవతీదేవీ. అరుణేక్షణ. నిరామయీదేవీ.

దేహావాంతర గుణాధిష్ఠాన ఋషి పత్నులు.

శ్రీకరీ. అకుంఠినీ. శుచీదేవీ. సువాక్. సుబోధినీ.
అమృతవాక్. శుభ్రాంగీ. సుసుమారీ. శుభాంగీ. వార్తాళి.
ధర్మశ్రవా. మంజుభాషిణీ. మందహాసిని. సుమారీ. బగళా
మహిళాదేవీ. వేదవతీ. సుధీమణి. తారాక్షీ. బాలా.
గక్తోష్ఠి. సత్యవతీ. సుందరీ. శీతేక్షణ. చిత్రాంగీ.

అనన్తం పంచీకరణముపత్తులు.

మధుగవాణీ. సోహార్ద్రవతీ కంజవాక్. వేదినీ. చిత్రభాషిణీ.
శ్రీపర్వినీ. భోగినీ. మందగమనా. కృష్ణకేశినీ. ఉచ్ఛాంగీ.
మాలినీ. మధురాక్షీ. ప్రజ్ఞావతీ. కాంతా. కలకంఠీ.
మాయాదేవీ. అమలవతీ. ప్రభావతీ. తారుణీ. గౌరీ.
మహతీ. భాసురాంగీ. శాంతమతీ. మోదవతీ. శివకరీ.

3౫ దేవుడెవరు.

జడపదార్థములైన, పసుపు, సున్నము, నీరు కలసి
యెరుపుకంగు కలిగినట్లు, కరక్కాయనీరు, అన్నభే
వండినపుడు, నల్లరంగు సిరా అయినట్లు, జడపదార్థ
శుక్ల శోణితములు, స్త్రీ గర్భములో కలియగా,
యుక్త దేహములు కలిగెను. వేపచెట్టు, ముష్టి
తీపిగుణము గలుగనట్లు, పంచభూతాంశములవలన
అజ్ఞానదేహములచేత జ్ఞానాత్మ గలుగనేరదు. దేహ
ముగా ప్రజ్ఞానబ్రహ్మము, సాక్షిగానండి, యెన్ని
అద్దములమధ్య దీపమొక రూపముగానున్నట్లు, సర్వ
లొందలి క్షీరములోక తెలుపుగానున్నట్లు, నదీనదసమ
మేఘములలో నుదక మొకరూపముగా నున్నట్లు, పి
బ్రహ్మపర్యంత దేహములలో ప్రకాశించుచు, జాగ
మూడు అవస్థలయందు, సమస్తముచు గురైరుగుచు, త్రికా
బాధ్యమై, ఏకరూపముగానున్న అత్మజ్ఞానమే సత్యము, వ్రత్య
క్షమగునది. యదార్థమైనది. మేఘములవంటి అనన్తాత్రయ
మందును, సూర్యునివంటి స్వయంప్రకాశమైన జ్ఞానమేచిత్తు,

సదాశివపాధిః హితమైన నిరుపమప్రేమయే నిత్యజ్ఞానానందము. సజాతీయ, విజాతీయ, స్వగతభేదములు లేనట్టి, లక్షణత్రయముగల బ్రహ్మమే ఏకమేవాద్వితీయ మయినదేవుడు. ఇట్టిదేవుడు పాలనుతరచి వెన్నతీసినటుల, నువ్వులు గానుగాడి తైలముతీసినటుల, గోస్తనములు పిండి క్షీరములు తీసినటుల, దేహములు తరచినగాని లభించడు.

3౬ న వాం త ర యో గ ము లు .

(1) దహరావకాశముతో హంసోహమ్మనెడి మంత్ర మంత్రయోగము.

(2) జీవేశ్వరులు, మాయా విద్యా వరణలు విడిచి మునలయమై చిత్తము చలించకుండుట, లయ

హాకార, సకారములు, బ్రహ్మబిందువునందు చేరి, దలక, సూదగులు రాయివలెనుండుట, హఠయోగము.

(4) సూర్యచంద్రులు, పరమాత్మయందు కలసి, ప్రాణ వైశ్వానరు, సంచరింపజేయకుండుట, రాజయోగము.

(5) తత్వవిచారణచేసి, పంచవింశతి సంఖ్యలకు, స్థాన ప్రత్యేకతను తెలియుట, సాంఖ్యయోగము.

(6) తన్నుతానరిగి తరించుట, తారకయోగము.

(7) సంకల్పరహితమైన మనస్సుగల, అనుభవజ్ఞానమే, అమనస్కుయోగము.

(8) హంసరూపుడైన తాను పరమహంస యగుటయే, హంసయోగము.

(9) హిరణ్మయతనువందలి, ప్రత్యగాత్మను, సుఖ సుషు మ్నద్వారా, ధ్యానించుటే, ధ్యానయోగము.

32 అంతర షణ్ముద్ర లు.

(1) గంధగ్రహణశక్తిగల, పృథివినాడిపైన, బిందురూ పమందు, దృష్టి నిలుపుటే, భూచరీముద్ర.

(2) దహరావకాశమునందు, జ్ఞాననేత్రము వికసింప జేసి, చలించుకుండుటే, భేచరీముద్ర.

(3) సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తత్పురుష, ఈశాన, గోప్య, షణ్ముఖముల కంతర, షట్కోశమందు, దృష్టి నిలుపుటే, షణ్ముఖీముద్ర.

(4) నీవారశూకమధ్య, ప్రజ్ఞాన చిచ్ఛక్తి నిజూచి, చలించ కుండుటే, శాంభవీముద్ర.

(5) ఘంటికాలింగ చక్రియక్తమైన, శివజీవాప్య తను పులమధ్య, ప్రత్యగాత్మయందు, దృష్టినిలుపుటే, మధ్యమముద్ర.

(6) బాహ్యంతరములందు, నిర్వికార అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మముగా ప్రకాశించుటే చిన్ముద్ర.

3౮ జీవబ్రహ్మైక్యము.

యజుర్వేదం॥ ౪ కాం॥ ౨ ప్ర॥ ౨ అను॥ 3 మం॥

విశ్వకర్మాహ్య జనిష్టదేవ, ఆదిద్వంద్వోఽభవద్ద్వితీయః
తృతీయః పితృజనితౌ షడ్ధీనాం ॥ తా॥ హృత్పుండరీకమునందు
ముందుగా విశ్వకర్మ పరబ్రహ్మ మార్భరించి, ఘంటికయందు
రెండవవాడగు, గంధర్వుడను ఈశ్వరుడు, ఆజ్ఞేయమందు,
మూడవవాడైన, ఓషధీపాలకుడుగు, సోముడను జీవుడునాయెను.
ఇనుము, పరుసముగలసిన బంగారమై, మరల బంగారము
ఇనుముకానట్లు, వెన్నకాచిన ఘృతమై, మరల ఘృతము వెన్న
కానట్లు, స్వాతివర్షము ముత్యపుచిప్పలలోబడి ముత్యమై,
మరల ముత్యము జలముకానట్లు, కీటకము భ్రమరమై, మరల
భ్రమరము కీటకము కానట్లు, కాల్చిన మట్టిపాత్ర మరల పాత్ర
గానట్లు, ఈజీవాత్మ విశ్వకర్మ బ్రహ్మమునం దైక్యమైన, మరలా
బ్రహ్మము జీవుడుగాడు.

౩౯ దశాంతరసిద్ధులు.

(1) ఆకాశగమనసిద్ధిః:- ఆసమంతాత్ కాశత ఇత్యాకాశః॥
అంతట ప్రకాశముగల ప్రత్యేకాత్మయందు సంచరించుట.

(2) పరకాయప్రవేశసిద్ధిః:- హిరణ్మయ పరేకోశే అను,
తురీయదేహమందు ప్రవేశించుట.

(3) అయోనిసంభవ సిద్ధిః:- మహాకారణ దేహములో
నిలచిన తాను, కారణశరీరమనెడి, యోనిదేహములోనికి రాకుం
డుట.

(4) దూరశానణసిద్ధి:- చిణి, చిణి, శంఖ, భేరీ, ప్రణవ, హంస, వీణ, మృదంగాది, దశవిధనాదములు, యోగనిష్ఠ్యో నాలకించుట.

(5) దూరవీక్షణసిద్ధి:- ఊర్ధ్వ రేతస్కుడైవ బ్రహ్మమును ఘంటికాయంత్రముద్వారా జ్ఞాననేత్రముతో జూచుట.

(6) జలస్థంభనసిద్ధి:- గంగా, యమునా, సరస్వతులుగా ప్రవహించుచున్న ఆగామి, సంచిత, ప్రారబ్ధత్రయముల నెడి కర్మ నీటిని సంచరింపజేయగుండుట.

(7) అగ్నిస్తంభనసిద్ధి:- మాయావిద్యల నెడి కట్టలను, తరచి, జ్ఞానాగ్నిని ప్రజ్వలంపజేయగా, క్రమక్రమేణ, తానంతట నదియే, చల్లారి, బూడిదయగుట.

(8) వాయుస్తంభన సిద్ధి:- ప్రాణాపాన వాయువులు సంధింపజేసి, సంచరించుగుండునట్లు చేయుట.

(9) వాక్స్తంభనసిద్ధి:- పరా, పశ్యంతి, మధ్యను, వైఖరీ, చతుర్వాక్కులను చలింపజేయక, అంతరలక్ష్యను సంధానుడవుట.

(10) కాయసిద్ధి:- మరుపులనెడి, స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ, శరీరములకు, వ్యతిరిక్తమైన, ఎరుకయనెడి, బ్రహ్మ తేత్రమును, హిరణ్మయదేహమును పొందుట. ఇదియే స్వర్ణసిద్ధి యగుట, కాయసిద్ధియగుటయని ద్వివిధముగా చెప్పబడినది.

౪౦ దేహాంతర దేవతలు.

(1) ప్రకాశమైన జ్ఞాననేత్రమును కాశీలో, శబ్ద, స్పృశి, శ్వాసలు, లీనముగలదే శివలింగము. ఆగామి, సంచిత, ప్రాకర బ్రహ్మలనెడి కర్మనీరే, ఈలింగమునకు అభిషేకమగును.

(2) ఆధారాది ఏడవదగు, సహస్రార కొండలోనున్న, ప్రజ్ఞానబ్రహ్మమే నేంక శేష్యుడు.

(3) ఆజ్ఞానమనే దుష్టుని నశింపజేసిన, ప్రజ్ఞాన కృష్ణుడు, సుషుమ్నయనే వేణునాదము పూరించి ఆ నాదముచే, ఆనందించుచున్నాడు.

(4) సుషుమ్నయను స్తంభమునుండి వెడలిన, నృశింహ మూర్తి, హకార, సకారములనే గోళ్యచే, అజ్ఞానదైన దుష్టుని సంహరించెను.

(5) సహస్రారములో, నీవారశూకమందు ప్రకాశించు, విశ్వకర్మ పరమాత్మ, జాగ్రత, స్వప్న, సుషుప్తి, తుర్య, తుర్యా తీతానన్ధలయందు, సృష్టి, స్థితి, లయ, సుఖ, ప్రకాశములు గలుగజేయుచుండెను. విశ్వప్రపంచమునకు లోపల, వెలుపల, బృహతీతిబ్రహ్మ = వృద్ధిగల బ్రహ్మముగనుక, విశ్వబ్రహ్మముగా నుండెను.

(6) సమస్తజీవులను రంజింపజేసి, సహస్రార సముద్రము నుండి తరింపజేయు, విశ్వకర్మపరబ్రహ్మమే ఆత్మారాముడు. విశ్వకర్మాయను చతురాక్షరములలో, రా, అనురేభ, మకారములు విడదీయగా, వి. శ్వ. క. రా. మ, అను పంచాక్షరము

లవును. యిరువదిమూ డక్షరములుగల గాయత్రీ మంత్రములో
వ రేణ్యం, అను వాక్యము, నరణీయం అని విడదీయగా, యిరు
వదినాలుగు అక్షరములైనట్లే అయినది. యజుర్వేదోక్త, ఓం
నమోవిశ్వకర్మణేయను, అష్టాక్షరీ మంత్రముగోచిదే, రామ
శబ్దము. విశ్వ = ప్రపంచ, క = సుఖముచు, రామ = రంజింపజేయు
వాడు అనియు, విశ్వ = ప్రపంచమునకు, క = బ్రహ్మము, రామ =
మనోహరమైనదనియు, వి = విశేషేణ, (విశేషముగా) శ్వ =
శ్వయతి వర్ధతీతి, (వృద్ధిబొందు) క = సుఖం (బ్రహ్మనందసుఖ
మును) రామ = రమతీరామ, (రంజింపజేయువాడు) విశ్వకర్మా,
విశ్వక = విశ్వబ్రహ్మము, రేభ, మకారసంయుక్త, రామ, అను
రామ, మనోహరమైనదిగ యుండెను.

(7) స్వదేహములకు మూలమైన, బ్రహ్మకపాలనుం
దలి, పరాశోతియే, జ్ఞాననేత్రము. ఇదేఉపనయనము వేగుచుక్క
ఆపోజ్యోతి, దివ్యజ్యోతి

(8) అకార, ఉకారములే కోరలుగల, మకారమనే
శేషమే, ఆదిశేషుడుగా, దహర వకాశమను పుట్టలో, ప్రకా
శించుచుండెను.

(9) అధారాది కమలములందున్న, బ్రహ్మ, విష్ణు,
రుద్ర, మహేశ్వర, సదాశివ, గణమునకు, అధిపతిగానున్న,
ప్రత్యగ్విశ్వకర్మే, గణాధిపతి.

(10) బ్రహ్మరంధ్రమందున్న, బ్రహ్మబిందువే, సమస్త
జీవులను ప్రేరేపణజేయు సూర్యుడు.

(11) పరా, పశ్యంతి, మధ్యమ, వైఖరీ, చతుర్వాక్కులకు
పతిగల పరబ్రహ్మమే, వాచస్పతి విశ్వకర్మా, యజుర్వేదములో,

వాచస్పతిం విశ్వకర్మాణమూతయే అనిగలడు. విశ్వ (సమస్త) కర్మలు, నిర్మించువాడైనందున, విశ్వకర్మ యనబడెను.

(12) పరబ్రహ్మమునందలి, చిచ్ఛక్తియే, బాహ్యంతర గంగా, సరస్వతీ, యమున, ఆరునదులమీద, సమస్త భౌతులు విడిచెడి, ఘంటికయను ముక్తి కంతలోపల, జగదంబగా ప్రకాశించుచుండెను. శ్రీ పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామిలవారి కాలజ్ఞానతత్వములలో, ఆరునదులమీద అంబ వుండన్నా యసియు గలదు.

(13) ఆగామి సంచిత ప్రాకర్థముల నెడి, కర్మజలమే స్థానముగాగల, ప్రత్యేకతే నారాయణుడు.

(14) తురీయములో తురీయమును కళవే, అలోక చంద్రుడు. ఈశ్వరుడు ధరించిన దీ చంద్రుడే.

(15) శ్రీశైలమును సహస్రారకొండలో, హిరణ్మయ కోశమును శిఖరాంతరముందు, ప్రకాశించు పరమాత్మే, పరశివ మూర్తి. ఆరుచక్రములపైన దేవుడున్నచక్రమే, దేవశిఖా చక్రము.

(16) గాయత్ర్యుపాధియ నెడి, తురీయదేహముగల, బ్రహ్మ తేజోమందలి బిందువే, బ్రహ్మము. పరబ్రహ్మము, గురుబ్రహ్మము, వీరబ్రహ్మము, రానుబ్రహ్మము, లింగబ్రహ్మము, ప్రాణవబ్రహ్మము, విశ్వబ్రహ్మము, నాదబ్రహ్మము, సనాతనబ్రహ్మము, శిల్పిబ్రహ్మము, పంచముఖబ్రహ్మము, తారకబ్రహ్మము, పూర్ణ బ్రహ్మము, మొదలైన అనేక నామాంతరములుగలవి.

౪౧ పిండ బ్రహ్మ ండ సంబంధములు.

- (1) పిండాండమనగా శరీరం. బ్రహ్మాండమనగా జగత్తు.
- (2) పిండాండములో బ్రహ్మాండమనగా, ఉత్తమాంగము.
- (3) పిండాండం చిన్నగడియారం. బ్రహ్మాండం పెద్ద గడియారం, గనుక ఈరెంటియూదు, సంబంధములు, ధర్మములు, సమానముగా నేయున్నవి.
- (4) పిండాండమున, బిందురూపమైన ప్రజ్ఞానుడు, పిండాండమందలి ఇంద్రియములను॥ బ్రహ్మాండమున గుండ్రని సూర్యుడు, బ్రహ్మాండమందలి జగత్తును, ప్రకాశింప జేయుదును.
- (5) అసావాదిత్యో బ్రహ్మ, ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మయసి, శ్రుతిప్రమాణములవుటచే, సూర్యుడు, ప్రజ్ఞానుడు, బ్రహ్మ స్వరూపులేయెరి.
- (6) శరీరమందలి ప్రజ్ఞానుడు, జాగ్రదాది మూడు అవస్థలయందున, విశ్వ, తైజస, ప్రాజ్ఞలై, సృష్టి, స్థితి, సంహారములున్ను॥ ఆకాశమందలి, సూర్యుడు, త్రికాలములయందున, శో॥ బ్రహ్మస్వరూపముడయే । మధ్యాహ్నాత్ మహేశ్వరం । సాయంధ్యావేత్సదావిష్ణుం । త్రిమూర్తుశ్చిది వాకరః ॥ అను ప్రమాణముచే బ్రహ్మ, బుధ్ర, విష్ణుమూర్తులై వృద్ధి, క్షయ, పోషణలున్ను జేయుచుండిరి.
- (7) పిండాండమున ప్రజ్ఞానుడు లేకున్నను, బ్రహ్మాండమున సూర్యుడు లేకున్నను, భయముగలుగును.

(8) అష్టదశములమధ్య, జీనసాక్షియను ప్రజ్ఞానుడున్ను, చతుర్దిక్కుల, చతుర్ములలమధ్య, ప్రభాకరుడైన సూర్యుడున్ను ప్రకాశించుచుండెదరు.

(9) ప్రజ్ఞానుడు, జీవునకు సాక్షియై॥ సూర్య, చంద్ర నక్షత్రాదులకు, సాక్షియై, వీరిద్దరు వీట్లను ప్రకాశింపజేయుదురు.

(10) ప్రజ్ఞానుడు, ఉపజ్యోత్స్వాద్యారా, అమృతనర్షమును॥ సూర్యుడు, మేఘముద్యారా, నిర్మలవర్షమును, గురిపించుదురు॥ ఆదిత్యాజ్ఞాయతే నమః॥ అను ప్రమాణరీతిగా.

(11) యిడా, పింగళ, సుషుమ్నలనే, మూడునదుల యందు, హంసయనే ప్రజ్ఞానుడు॥ త్రిపథయను ఆకాశగంగ యందు, హంసయనే సూర్యుడు ప్రకాశించును॥ భామర్హంస సహస్రాంశుః ॥ హగ్ంసశ్శుచిషద్వసు రంతరిక్షయను, ప్రమాణరీతిగా॥

(12) పిండాండమున, ఆధార, స్వాధిష్ఠ, మణిపూరక, అనాహత, విశుద్ధ, ఆజ్ఞేయ. షట్చక్రములు, ఘంటిక. సహస్రార, అణు, విణు, శిఖా. పశ్చిమచక్రములకు॥ బ్రహ్మాండమున, పృథి వ్యాధి పంచభూత మండలములు, చంద్ర, సూర్య, భృవ, నక్షత్ర, మేఘపు, పెంజీకటి, మేఘమండలములకు, నావల, పరిపూర్ణాచల పరబ్రహ్మము, శూన్య చక్రమందు ప్రకాశించును.

(13) నీనారశూక, ఉర్వారుకశూక. అగ్నిశిఖలయందు, పరమాత్మయున్నట్లు॥ సూర్యమండలమందు, పరమాత్మ ప్రకా

శించుచు ॥ సూర్యమండలమధ్యవర్తినారాయణః అనుటచే నారాయణుడే పరమాత్మ యనబడును.

(14) ఘటాకాశ, మహాకాశము లొకటై నటుల, పిండాంబు ప్రత్యగాత్మ. బ్రహ్మాంబుపరమాత్మ లొకటేయైరి.

(15) ఆగామి, సంచిత, ప్రాకృత త్రయకర్మనీరు, దహరాకాశమునుండి, ఇడా, పింగళి. సుషుమ్నలయందు, మూడునదులుగావచ్చెను॥ ఆకాశమునుంచి, హిమవల్పర్వతము ద్వారా, గంగా, యమునా, సరస్వతులనే, మూడునదులుగా, ప్రవహించుచుండెను.

(16) బ్రహ్మాదండి కగ్రమున, దహరాకాశ మందు ప్రజ్ఞానుడు॥ మేరువయొక్క అగ్రమందు, మహాకాశమున, సూర్యుడు ప్రకాశించుచుండిరి.

(17) ప్రజ్ఞానమను హంస, నిత్యము బ్రహ్మాదండికిచుట్టూ ప్రదక్షిణముజేయుచు, సూర్యచంద్రనాడులద్వారా, ఆజ్ఞేయమను ఉదయాది మొనలుకొని, ఆధారహను హస్తాద్రిపర్వతము దిరుగును॥ సూర్యుడనుహంస నిత్యము. మేరువచుట్టూ ప్రదక్షిణముజేయుచు, ఉత్తరాయణ, దక్షిణాయనములద్వారా, ఉదయాది మొనలుకొని, హస్తాద్రి పర్వతము దిరుగును.

(18) ప్రజ్ఞానుడు, కదలక తనసత్తాచే, అష్టదశపురములయందున, అష్టవృత్తులు ప్రకాశింపజేసెను॥ సూర్యుడు తనవ్రతచేత, చతుర్దిక్కుల, చతుర్ముఖులయందున, అష్టమర్యాదగిరులను ప్రకాశింపజేసెను.

(19) శబ్ద, స్పరిశ, రూప, రస, గంధ, మాయావిద్యలు అనే యేడు గుర్రములు. జీవుడే రథము, పూర్వక ర్థే సారథి, ప్రజ్ఞానుడే గధికుడుగాను, ప్రకాశించుచుండెను॥ సప్తాశ్వముల రథము, అనూనుడనే సారథితో, సూర్యుడనే గధికుడు, ప్రకాశించుచుండెను.

(20) పంచభూత దళములమధ్య, పంచవన్నెలుగల, ప్రజ్ఞానబ్రహ్మబిందువు. మహాకాశపంజరమున, పంచవన్నెల కిరణములుగల, గుండ్రని సూర్యుడు, ప్రకాశించుచుండెను.

(21) ఆజ్ఞేయ, ఘంటిక, శింశుమార, సహస్రార, అణ్, విణ్, శిఖా, పశ్చిమ, శూన్యములనే, నవచక్రములు గల,, బ్రహ్మనాశ శిఖరాగ్రమున, ప్రత్యేగాత్మ ప్రకాశించుచుండెను॥ ఇంద్ర, వరుణ, గభస్తి. నాగర, తామ్ర, వాగుణి, మాల్యవత్, కేతుమాల, భరతఖండముల, తొమ్మిదింటిలో, భరతఖండ పశ్చిమదేశంబున, సూర్యుడు ప్రకాశించుచుండెను.

(22) అష్ట మూర్తులయొక్క మధ్య, ప్రజ్ఞానబ్రహ్మ బిందువు. చతుర్దిక్పాలకుల, చతుర్ద్విదిక్పాలకుల మధ్య, గుండ్రని సూర్యబింబము, ప్రకాశించుచుండెను.

(23) బ్రహ్మవేత్తలు, ప్రత్యేగాత్మను, అవగాయత్రీ మంత్రముచేతను, యజ్ఞోపవీతధారులు, సూర్యుని గాయత్రీ మంత్రముచేతను, ధ్యానించి. ఆస్వరూపులగుచున్నారు.

(24) ఆజ్ఞేయం చంద్ర, ఘంటిక ధృవ, సహస్రారం సూర్య, అష్టదశపద్మం శింశుమార, అవకాశమందలి ప్రజ్ఞానం, నక్షత్ర, మహాకారణం విద్యుత్ | శిఖాపెంజీకటి | మండలములు |

పిండాండముందున్నటుల॥ చంద్ర, సూర్య, నక్షత్ర, శింశుమార, మెరుపు, ధ్రువ, పెంజీకటి, మండలములును, బ్రహ్మాండమున గలవు.

(25) బ్రహ్మాదండికి, క్రింద రంధ్రమందు, సర్పమున్నట్లు॥ మేరువక్రింద పాతాళబిరుమందు. ఆదిశేషుడు డెరు.

(26) పిండాండమున కనులుమూసిన చీకటి, దశవిధ నాదములు. ప్రత్యేకాత్మకళ, జిహ్వఽమృతమున్నట్లు॥ బ్రహ్మాండమున, మేఘమువచ్చిన చీకటి, ఉరుములు, మెరుపులు, వర్షములుండును.

(27) ఆధారాది సప్తచక్రములు, ఘంటిక, అణ్, విణ్, శిఖా, పశ్చిమ చక్రములు, మొత్తం ఈపన్నెండుచక్రములందును ప్రజ్ఞానుడు ద్వాదశసూక్తులుగాను॥ పంచభూతములు, చంద్ర సూర్య, నక్షత్ర, ధ్రువ, మేఘ, మెరుపు, పెంజీకటి మండలము లన్నిటియందు, సూర్యుడు, ద్వాదశాత్మలుగాను ప్రకాశించు చుండిరి.

(28) బ్రహ్మాండమున ధూళితేచినను, వర్ష మొచ్చినను, అగ్ని యెక్కువైన, చలిగాలివీచిన, సూర్యోదయమైన, హస్త మించినను॥ పిండాండమున, నలిచిన మట్టివచ్చును. అల్పాచ మాన మధికమగును. తాపము, ఆకలికలుగును. చలిబెట్టి గడ గడ వణుగును, జాగ్రత్తయు, సుషుప్తియు గలుగును.

(29) పిండాండమున పంచతన్మాత్రలు, జాగ్రత, స్వప్న, సుషుప్తులు, యోగిమందున్నట్లు॥ బ్రహ్మాండమున, విరాసత,

పుండరీక, వామన, కుముద, అంజన, పుష్పదంత, సార్వభౌమ, సుప్రతీకలను నీ యెరిమిది, దిగ్గజములుగా, విదిగ్గజములుగా గలవు.

(30) వెన్నముక, పెనుబాము, శరీరమునకెట్లు ఆధారమో॥ అట్లు బ్రహ్మాండమునకు, మేగున ఆదిశేషుడు ఆధారము.

(31) ప్రజ్ఞానుడు, ఆధారాది దిగువచక్రము లన్నియు॥ సూర్యుడు, దిగువ చంద్ర పంచభూతాది మండలములన్నియు, ప్రకాశింపజేయుదును.

(32) జీవునకు, యిరువదైదు ఇంద్రియములే, స్థూల దేహ మైనట్లు॥ ఈశ్వరునకు, అయిరువదైదు, ఇంద్రియాధిష్టాన దేవతలే, స్థూలదేహమాయెను.

(33) జీవునకు, పదిహేడు ఇంద్రియములే, సూక్ష్మ దేహమైనట్లు॥ ఈశ్వరునకు, ఆ పదిహేడు ఇంద్రియాధిష్టాన దేవతలే సూక్ష్మదేహమాయెను.

(34) జీవునికి అజ్ఞానమే (చిత్తము జాతతోకూడి) కారణ దేహమైనట్లు॥ ఈశ్వరునకు మాయయే (శ్చేతజ్జుడు, గురు సూక్తితోకూడి) కారణదేహమాయెను. ఇవియే జీవేశ్వరులకు షష్ట తనువులు.

(35) పిండాండమున, ఆధారాది దశచక్రములు, వీటి యందు బ్రహ్మాదిసూక్తులున్నట్లులే॥ బ్రహ్మాండమున, పాతాళాది దశలోకములు. వీటయందు, ఆదిశేషుడు, నివాసకవచ కాల కేములు. (శ్రీహరి) ధృవవధూటయనే సర్పం, మయుడు, బలి

చక్రవర్తి, హాటకేశ్వరుడు, బలాసుర, సూర్య, చంద్ర, ధృతులను, పదిమూర్తులుగలరు॥ పిండ బ్రహ్మాండములపైన, అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మముండెను.

(36) కార్యమైన పిండాంధ్రమునో, అగ్ని, జలము, గాలి, తగ్గినయెడల॥ కారణమైన బ్రహ్మాండములొనంది, సూర్య వేడిమి, వర్షకూపాదిజలము వాయువును, గ్రహించుచున్నారు.

(37) ఆజ్ఞేయంసూర్య, ఘంటికచంద్ర, సహస్రారం, అగ్నియనే నక్షత్ర, అష్టదశం శింశుమార॥ తుర్యంధ్రం॥ తుర్యాతీతం పెంజీకటికి సంబంధము॥ ఆమీద సిర్విః రఅచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము.

(38) బ్రహ్మకపాలమందలి ఆజ్ఞేయం, ఘంటిక, దహర, హిరణ్మయ, శిఖియందున్న పంచావస్థలే ఈశ్వరునిని॥ ఆజ్ఞేయాది దిగువ చక్రములయందలి, పంచావస్థలే, జీవునిని.

(39) దక్షిణాయణ, ఉత్తరాయణ, విషువులనే, మూటియందు, సూర్యుడు నిరుగునట్లు॥ యిడా, పింగళ, సుషుమ్నలనే మూటియందు, జీవుడు దిరుగుచుండును.

(40) పిండాంధ్రమున, 21600 హంసలు సోహం సోహం అన్నట్లు॥ బ్రహ్మాండమున 2000 వాలఖిల్యులు, సూర్యుని యెదుట సౌరసూక్తములు పఠించెదరు.

(41) మానసోత్తర పర్వమునకు చివర, సూర్య రథ చక్రము, సంవత్సరాత్మకంబై, నిత్యము మేరువకు ధృవంబుట్టూ, ప్రదక్షిణముజేయునట్లు॥ అజ్ఞాచక్రమునకు, తుదహంస చక్ర

మనే జీనచక్రము, హంసాత్మికంబై, నిత్యము బ్రహ్మాదండియను,
ధృవంచుట్టూ దిరుగుచుండును॥ ఆజ్ఞేయమానసోత్తర పర్వత
ములను, సంబంధముగలను, బ్రహ్మాదండి మేరువునకు సంబం
ధము గలదు.

(42) ద్వాదశాంగుళములే, ద్వాదశ మాసములు
ఆయెను.

(43) షడ్చక్రములే, షడ్భుతువులు, సూర్యచక్రమే,
ఆజ్ఞాచక్రము.

(44) యిడా, పింగళురెండు. మనస్సు మారుత
ములచే, కట్టినట్లు॥ సూర్యచక్రమందలి రెండిరుసులు, వాయువు
మహావాయువులచే కట్టబడియె.

(45) సూర్యుడు, ఉదయాది, మేరుపర్వత, హస్తా
దుక్రి, యందున్నప్పుడు॥ ఆజ్ఞేయం, కంఠ, హృదయములందు,
జాగ్రత్త, స్వప్న, సుషుప్త్యస్థలు, జీవుడు బొందును॥ రవిమేరు
శిఖరాగ్రవర్తిగానున్న, గురుస్థానదృష్టిగల జీవుడు, నాభియందు
తురీయానస్తను పొందును॥ రవిమేరువ వెనుకనుంచి ఉత్తరా
భిముఖుడైన, నిర్మలదృష్టిగల జీవుడు, లింగస్థానమందు తురీయా
తీతావస్థను పొందును. ఇవి కార్యరూపములైన, పంచపురముల
అవస్థలు.

(46) సూర్యుడు, ఉత్తరముననుండి, ఉదయాదికివచ్చి,
ఉపయించగానే॥ జీవుడు ఆధారాది చక్రములద్వారా, అపస
వ్యంగావచ్చి, ఆజ్ఞేయమున జాగ్రత్తపొందును,

(47) రవిమేరు సమీపముననున్న, జీవుడు ఘంటిక
యందు, స్వప్నము బొందును.

(48) రవి హస్తాద్రికివచ్చిన, జీవుడు అవకాశములో,
సుషుప్తి బొందును.

(49) రవి మేరుశిఖరమందున్న, జీవుడు మహాకారణ
మున, తురీయము బొందును.

(50) రవిమేగువ వెనుక, ఉత్తరాభిముఖుడైన, జీవుడు
శిఖియందు, తురీయాతీతమును పొందును. ఇవి కాగణరూపము
లైన, పంచపురముల అవస్థలు.

(51) అష్టదశములు. నాశాస్త్రం, దుద్దు, దుంప, నాశం.
అను పన్నెండును, పరమహంస చక్రములు॥ పంచభూతములు,
సూర్య, చంద్ర, మేఘ, నక్షత్ర, ధృవ, విద్యుత్, పెంజీకటి,
అను పన్నెండును, పరిబ్రహ్మ చక్రములు॥ పిండబ్రహ్మాండము
లందలి యీచక్రములకుపైన, ఆచలపరిపూర్ణాద్వైతపరబ్రహ్మము
గలదు.

(52) ఆజ్ఞేయాది షట్చక్రములు, అజ్ఞానము లైనవి॥
సూర్యమండలం మొదలు, పాతాళంవరకు, దుష్టసంపత్తుగలవి॥
ఆజ్ఞేయం మొదలు శూన్యచక్రింవరకు, జ్ఞానములైనవి॥ సూర్య
మండలంమొదలు పెంజీకటిమండలంవరకు, శిష్టసంపత్తుగలవి.

(53) రవి, మాంద్య, తీవ్ర, సమానములుగా, త్రికా
లములందు నడచినట్లు॥ జీవుడు, త్రినాడులయందు, ఆరోహణ,
అవరోహణ, సమాన నడకలు జేయుచుండును.

(54) బ్రహ్మాండములో, బ్రహ్మాండమందలి, ఈశ్వరు నకు, సూర్యగోళకమే స్థూలం, చంద్రగోళకమే సూక్ష్మం, సక్షత్రగోళకమే కారణం, ధృవగోళకమే మహాకారణం, పెంజీ కటియే నిర్మహాకారణములుగా నున్నట్లు॥ పిండాండములో, బ్రహ్మాండమందలి జీవునకు, సిద్ధయోనియే స్థూలం, ఘంటికయే సూక్ష్మం । దహరానకాశమే కారణం । హిరణ్మయకోశమే మహాకారణం, నీవాశూకాగ్రమే, నిర్మహాకారణశరీరములుగా నుండెను॥ ఉభయపంచ దేహ పురముల కతీతమున, నిరావరణ మైన అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము గలదు. ఇదియే ద్వాదశాంత మైన శూన్యస్థానము.

(55) పిండాండస్థూలమున విశ్వుడు వేధ॥ సూక్ష్మమున తైజసుడు తృణి, కారణమున ప్రాజ్ఞుడు త్రసరేణువు, మహాకారణమున, ప్రత్యగాత్మ అణువు । నిర్మహాకారణమున పరమాత్మ పరమాణువు । ప్రమాణములుగా నున్నట్లు॥ బ్రహ్మాండమున, విరాట్, హిరణ్యగర్భ అవ్యాకృత, ఆదిత్య (ప్రత్యగాత్మ) విశ్వ కర్మ (పరమాత్మ) లు నంతే ప్రమాణములుగా నున్నారు.

(56) బ్రహ్మాండమందలి నిత్యపంచభూతములు, పరమాణు రూపములైన, పృథివి, జలము, అగ్ని, వాయువ, ఆకాశములున్నట్లు॥ పిండాండమందలి, అనిత్య పంచభూతములు, కార్యరూపములైన, శరీరములు, జ్ఞానేంద్రియములుగాను॥ బ్రహ్మాండమందు, అనిత్యములైన, మృత్యుషాశాది । పృథివి, ౧ = సరిత్సముద్రాది జలము, ౨ = పిడుగు, విద్యుదాదిఅగ్ని ౩ = వృక్షాదికంపనవాయువు, ౪ = ధ్వన్యాకాశము ౫ = గాను యున్నది.

(57) బ్రహ్మాండమండలి పరమాత్మకు, సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తత్పుకుష, ఈశానదిక్కులే, పంచముఖములుగా నున్నట్లు॥ పిండాంధ్రమండలి ప్రత్యగాత్మకు, పృథివ్యప్రజోవాక్యాకాశములనే, ప్రాక్ సుషిర, దక్షిణసుషిర, మశ్చినుసుషిర, ఉదక్ సుషిర ఊర్ధ్వసుషిరములైదు. పంచముఖములుగా నుండెను.

(58) పిండాంధ్రమండలి హంసయే ప్రజ్ఞానుడు, బ్రహ్మాండమండలి పరమహంసయే, పరమాత్మయనబడుచు.

(59) వాచ్యార్థములైన, జీవేశ్వరు లిద్దరిని, వదలుటయచు మోక్షమును॥ లక్ష్యార్థములైన, ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మ లిద్దరిని, విడుచుటయచు ముక్తి గలిగినపుడే॥ అద్వైతాచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మయనబడును.

(60) పిండాంధ్రములో జ్ఞానేంద్రియములే కారణముగాను॥ ఆధారాది పంచచక్రములే కార్యముగానున్నవి.

(61) మేషాది మీనాంత ద్వాదశ రాసులయందు, సూర్యాది నవగ్రహములు సంచరించుచున్నట్లు॥ శక్తి, సమన, ఉష్ణి, యను ద్వాదశాంగులములు (లేక) అష్టదశములైన, పృథివి, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశము, అహంకారము, మహాత్మ, అవ్యక్తములును, కేసర, కర్ణిక, దుద్దు, దుంప, అను ద్వాదశరాసులయందున॥ ప్రతినిత్యము, బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్ర, మహేశ్వర, సదాశివ, విరాట్టు, హిరణ్యగర్భ, అవ్యాకృత, మూలప్రకృతియను, తొమ్మండ్రుగురు, సంచరించుచుందురు.

(62) బ్రహ్మాండమందు, ఈశ్వరరూపము, ఈశ్వరసృష్టివలె॥ పిండాండమందు, జీవస్వరూపము, జీవసృష్టియుగలదు.

(63) బ్రహ్మాండమందు, కాలమునుబట్టి ఫలములు గ్రహించినట్లు॥ పిండాండమందు స్వరమునుబట్టి, ఫలములు గ్రహించవలెను.

(64) బ్రహ్మాండమందు సూర్యునివల్ల గలిగిన మేఘము, సూర్యుని కప్పినట్లు॥ అగ్నినల్లగలిగిన ధూమము, అగ్నినికప్పినట్లు॥ పిండాండమందు, ఆత్మనల్లకలిగిన పంచకోశములు, మూడు దేహములు, ఆత్మకు కప్పించున్నవి,

(65) బ్రహ్మాండమందు సూర్యునియందున్న వివిధ రంగులు, నీరుగల మేఘములయందుపడి, ఇంద్రధనస్సుగా ప్రకాశించునట్లు॥ పిండాండమందు ప్రజ్ఞాన డనే సూర్యునియందున్న వివిధరంగులు, కర్మనీటిసంబంధమైన పృథివ్యాది అద్దములయందుపడి, ఇంద్రధనస్సుగా ప్రకాశించుచుండెను.

(66) బ్రహ్మాండమందు ౧ సూర్యుడు, ౨ కిరణములు, ౩ యండ, ౪ యండమాపులు, ౫ యండమాపుల తండము, ౬ యండమాపుల యందలి అలలు, నురుగులు, ౭ యండమాపులయందలి జలము, ౮ జలవ్యాపకము, ౯ ఆజలమందలి

అలలు, బుగ్గలు॥ దృష్టాంతముగానున్నట్లు॥ పిండాండమందు ౧ ప్రజ్ఞానం, ౨ చిచ్ఛక్తి, ౩ జడశక్తి, ౪ లేనిమాయ, ౫ మూలావిద్య, ౬ తులావిద్య, ౭ అవ్యక్తము, ౮ మహత్తు, ౯ ఆహంకారము॥ దృష్టాంతముగాగలవు.

(67) సూర్యుడు. పంచభూతయుక్తమైన, ప్రపంచ మంతయు, ప్రకాశింపజేయుచున్నను, దానియందు ఛాయాశక్తి నిమిడయున్నట్లుల॥ ప్రజ్ఞానబ్రహ్మము, పంచభూతయుక్తమైన శరీరమంతయు ప్రకాశింపజేయుచున్నను, అప్రజ్ఞానబ్రహ్మమందు, మాయాశక్తి నిమిడియుండెను,

(68) బ్రహ్మాండమందలి సూర్యప్రకాశము, బహిష్కృతమై, దిగువ సమస్త వస్తువులను, చూపించునట్లు॥ పిండాండమందలి ప్రజ్ఞానముయొక్క సత్తా, ముందటిదశముల ద్వారా బహిష్కృతమై, సమస్త వస్తువులను, గుర్తింపజేయుచుండెను.

(69) పిండాండములోనుంచి పోయిన జీవులు. బ్రహ్మాండమున, సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రములు. ధృవాది మండలములు, తల్లోకములందు. వారివారి పుణ్యానుసారంబుగ నుండురనియు॥ అక్కడనుంచి వచ్చిన జీవులు, పిండాండములందు బుట్టుదురనియు, సిద్ధాంతముగాన, పిండబ్రహ్మాండముల రెంటికి, యెడతెగని సంబంధము గలదని యెరుగవలయును.

(70) అజ్ఞానులు వేదకర్మాచరణవలన, కర్మసిద్ధియు, శివ, సూర్యుడు, నారాయణుని, మంత్రోపాసనార్చనాదులవలన, కైలాస, వైకుంఠ, స్వర్గాది, విషయానంద మొందినట్లు॥ జ్ఞానులు, సాంఖ్య, తారక, అమనస్కాది విచారణలవలన, మోక్షసిద్ధియు॥ ఏకాక్షరాది, ద్వాదశి, పంచదశి, షోడశాంత మైన, మంత్ర, మంత్రార్థ, మంత్రరహస్య, మంత్రసార, మంత్రానుభవములచే, బ్రహ్మాండమొందెదరు.

(71) పిండాండమందలి, సచ్చిదానంద నిరుపమనిర్మల, పంచలక్షణ సహిత ప్రత్యేకాత్మ బ్రహ్మాండమందలి, సత్వజ్ఞానానందాఖండ పరిపూర్ణత్వ, పంచలక్షణసహిత, పరమాత్మరహితమే, అచలాద్వైత పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము అనబడును.

(72) యింజనులు నడుపుటకు, అధికారులున్నటులే॥ పిండాండమందు, అవిద్యావరణ, కర్మత్వ, భోక్తృత్వ, కించజ్ఞత్వాదులుగల జీవుడు॥ బ్రహ్మాండమందు, మాయావరణ, సర్వజ్ఞత్వ, సర్వేశ్వరత్వ. సర్వాంతర్యామిత్యాదులుగల ఈశ్వరుడు॥ అధిష్ఠాతలయి, పిండబ్రహ్మాండములు నడుపుచును.

(73) జ్ఞానులు, పిండాండ బ్రహ్మ కపాలమందు, ఈశ్వరపితృ, ప్రత్యేకపితామహ, పరమాత్మ ప్రపితామహుల వర్గత్రయ॥ గాయత్రీనూతా | చిచ్ఛక్తి పితామహీ | పరబ్రహ్మణీ ప్రపితామహీ, వర్గత్రయ, విచారణలచే, అంతరమాతా పితృదుల ఋణముతీర్చినట్లున్ను॥ = ఆజ్ఞానులు, బ్రహ్మాండ, బ్రహ్మ కపాలశేత్రమందు, పితృ పితామహ, ప్రపితామహ, వర్గత్రయమునకు, మాతృ, పితామహి, ప్రపితామహి, వర్గత్రయమునకు, తర్పణాదులిచ్చి, బాహ్యమాతా, పితృదుల ఋణము తీర్చుచుండిరి.

(74) బ్రహ్మాండమందలి, వృధివికి గంధగుణము, జలమునకు రసగుణము, అగ్నికి రూపగుణము, వాయువునకు స్పర్శగుణము, ఆకాశమునకు శబ్దగుణము, సూర్యునకు తేజోగుణము, చంద్రునకు ఆప్లవదగుణము, మేఘమునకు మెరుపుగుణము, కలిగినట్లు॥ పిండాండములో, బ్రహ్మాండమందలి, ౧ ఈశ్వర

తనువు, అవ్యక్తపత్రమైన తూర్పుదశమందు. హంసవాలినపుడు, శ్వేతవర్ణముగల ధర్మబుద్ధియు॥ ౨ ఈశ్వరతనువు, మహత్తు పత్రమైన ఈశాన్యదశమందు, హంసవాలినపుడు, వైడూర్య వర్ణముగల ద్రవ్యదానబుద్ధియు॥ ౩ ఈశ్వరతనువు, అహంకార పత్రమైన, ఉత్తరదశమందు, హంస వాలినపుడు, పీతవర్ణము గల, సుఖశృంగార అతిప్రీతికరబుద్ధియు॥ ౪ ఈశ్వరతనువు, ఆకాశపత్రమైన. వాయున్యదశమందు, హంస వాలినపుడు, మాణిక్యవర్ణముగల, గమన, చలనాది బుద్ధియు॥ ౫ జీవతనువు, వాయుపత్రమైన, పశ్చిమదశమందు, హంస వాలినపుడు, స్ఫటికవర్ణముగల, క్రీడావినోదబుద్ధియు॥ ౬ జీవతనువు, అగ్ని నత్రమైన, నైరుతిదశమందు, హంస వాలినపుడు, నీలవర్ణముగల, పాపకర్మ, హింసాదిబుద్ధియు॥ ౭ జీవతనువు, జలపత్రమైన, దక్షిణదశమందు, హంసవాలినపుడు, కృష్ణవర్ణముగల క్రూర బుద్ధియు॥ ౮ జీవతనువు, పృథివిపత్రమైన, ఆగ్నేయదశమందు, హంసవాలినపుడు, రక్తవర్ణముగల, నిద్రాల స్యాదిబుద్ధియు గలుగుచుండును॥ ఇవే అష్టతనువులు.

(75) ఘడియారమున, గంటలు॥ నిమిషములు, శైకండులు, తిరుగుచున్నటులే. స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ, దేహములయందు బ్రహ్మసంబంధమైన హంసలు జరుగుచుండును.

(76) వేదకర్మకులు, అమృతస్య దేవధారణో భూయా సమితి । శ్రుత్యుక్తముగా॥ అమృతస్య = కైవల్యప్రాప్తమునకు, దేవధారణః = దేవుని ధరియించుట, భూయాసం = అవుగాకయని, దేవ, శిఖాచక్ర, గాయత్రీధరియించి, జపముచేయుదురు.

బ్రహ్మవేత్తలు, హేదేవ=ఓదేవుడా, అమృతస్య=నశించని బ్రహ్మజ్ఞానముయొక్క, ధారణః = ధరియించుట. భూయాసం=అవుగాకయని, సహస్రారమును దేవశిఖా చక్రధారులై, బ్రహ్మసంబంధమైన హంస సంచారకర్మల విచారణచేసి సాలోక్యమును, సహస్రార సత్యలోకములోజేరి. సామీప్యమును ప్రత్యేకాత్మ సామీప్యమున నిలచి, సామీప్యమును, ప్రత్యేకాత్మ రూపముయి, సాయుజ్యమును, పరమాత్మలో నైక్యమై, పర బ్రహ్మముగానే ప్రకాశించెదరు.

౪౨ పూర్వోత్తరజన్మలు.

జీవుడు అల్పజ్ఞుడైనందున, ఈజన్మనుండే జరుగు జాగ్రత్స్వప్నావస్థలయందుజేయు, వ్యవహారికములను, గాఢసుషుప్తియందు స్మరించలేడు. స్వప్నావస్థయందు స్మరించినవన్నియు, తప్పక జాగ్రత్తో నచించజాలడు. గతించిన ఫలానా సంవత్సరమున, మాసమున, నాడుమున, యేమిచేసినావని అడిగినను నీకిదిగి యేమియు చెప్పజాలడు. ఒక ఇంద్రియముతో పనిచేయునపుడు, మరియొక ఇంద్రియముతో పనియేమియు చేయలేనందున. జీవుడు పూర్వార్వాపర జన్మలయందు చేసినకర్మలు గుర్తించజాలడు. ఫలానా కర్మచేసినని గుర్తులేనప్పుడు, పూర్వార్వాపర జన్మకర్మల ఫలమెట్లు జీవుడునుభవించగలడనగా. రోగి యేదోనొక అపత్యముజేయుటచే ఈవ్యాధి ననుభవించుచుంటి ననుకొనునుగాని, ఫలానా కారణమువల్ల, నీరోగ మనుభవించుచుంటినని తెలుసుకొనకున్నను. వైద్యుడు ఫలానా పదార్థములు భుజియించినందువల్ల, ఫలానాపనులు చేసినందువల్ల,

నితనికీవ్యాధి సంభవించినదని గుర్తించి, ఆరోగికి తగిన ఔషధ మిచ్చి, అల్పమధిక పత్యములు జేయమని యాజ్ఞాపించినటుల॥ జీవుడుచేసిన కర్మానుసారముగ, సర్వజ్ఞుడైన పరమేశ్వరుడు, పునర్జన్మద్వారా, సుఖదుఃఖాదు లనుభవించమని, శాసించును॥ సూక్ష్మదేహము నశించనివారు, కైలాస వైకుంఠ, స్వర్గలోక ములకు బొందెలతోనే వెళ్లెదమని, సూక్ష్మదేహముతో వెళ్ళి, ఆయా లోకములలో సుఖదుఃఖములు బొందుచు మరల, యేకర్మలకు తగిన ఆయాదేహముల నెత్తెదరు॥ ఇందువల్ల, పునర్జన్మ, పూర్వజన్మ, యున్నదనియే సిద్ధాంతము॥ ఈవిత్త నమువల్ల చెట్టు॥ చెట్టువల్ల విత్తనము గలుగునట్లేజన్మలెత్తెదరు॥ ప్రాజ్ఞునిమందు బుట్టిన తాను, సమాధి. యోగనిష్ఠులచే, మరల నాప్రాజ్ఞునిమందు లయమైనపుడే, పునర్జన్మ రాహిత్య మగుననుటకు సందేహములేదు. కర్మవిత్తనం నశించిన, దేహ మనే చెట్టురాదు.

౪౩ పంచగ్రంథి రహిత ము.

౧ పూర్వజన్మగ్రంథి = మాయ లేకపూర్వము. జన్మ లేనందున, వాచ్ఛాన్ధిభ్రమగల పూర్వజన్మము, స్వప్నమందలి దేహంవలె తోచునది, పంచదశాక్షరివంటిది, మాయాసంబంధమైన, పూర్వజన్మగ్రంథి (ముడి) రహితమిది.

౨ మాతాపితృల గ్రంథి = నాతల్లిదండ్రులని నీవు కోరి పచ్చినట్లయిన, శిష్టాచారాది ఉత్తమకులములలో, ధనవంతుల గృహములలో, జన్మించవలయును॥ వీడు నాకుమాగుడని, ఇది నాకుమారైయని, వాగు తెచ్చుకొనినట్లయిన, అంగపైకల్య

ములులేని, మంచి స్వభావములు, దివ్యమైన తెలివితేటలు, రూపు, రేఖ, విలాస, సంపూర్ణాయుద్ధాయముగల బిడ్డలనే తెచ్చుకుందురు॥ ఇదియును, మరణము, మరుపు, నిద్ర, సనూధి, మూర్ఛలుగల, పంచావస్థలలో లేదుగాన, మాయా సంబంధమైన, గ్రంథిరహితమైనదే.

3 యోనిసంభవసిద్ధి=అహంబ్రహ్మస్మియని నీవు ఆత్మ దృష్టిలోయున్నట్లయిన, యోనిసంభవుడవుకావు. జీవభ్రాంతిలో నుండి, యోనిసంభవపుడనని భ్రమపడుచుంటివి, యోనిసంభవ మనుట స్వప్నావస్థయే, గర్భములో సంభవమైన నీవు, వెలుపలకువచ్చినావుగనుక, కారణ, (యోని) దేహమునకురాక, తునీయిదేహమందే నిలచినావు గనుక, యోనిసంభవుడవుకావు, ఇదే సత్యమైనది. షోడశాక్షరివంటిది. యోనిసంభవ గ్రంథి రహితమిదియే.

౪ పంచభూతగ్రంథి = బ్రహ్మముయందు, మాయాసంబంధమైన, పృథివ్యాది పంచభూతములు లేనందున, బ్రహ్మమైన నీవు, పంచభూతయుక్తుండననుట అసంభవము, ఇది షోడశాక్షరి వంటిదిగనుక. పంచభూతగ్రంథిరహితుడవే నీవు.

౫ పునర్జన్మగ్రంథి=అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మముకంటె, అన్యమైన శేషమేమియు లేనందున, నీవు నిర్వికార, నిర్ద్వంద్వ, ర్వచనీయ. అఖండ, నిరంజన, నిరావరణ, అచలపరిపూర్ణ, రబ్రహ్మము, పునర్జన్మ గ్రంథిరహితుడవు॥ ఇదే ద్వాదశాక్షరి.

౪౪ సంఖ్యానామములు.

—* ఏక సంఖ్య. *—

౧ అఖండం, ౨ అమృతం, ౩ అక్షయం, ౪ అవ్యయం, ౫ మూకాక్షరం, ౬ బిందువు, ౭ ఓంకారం, ౮ ఆత్మ, ౯ ఏకాక్షరం, ౧౦ పరంజ్యోతి, ౧౧ లింగం, ౧౨ అద్వైతం, ౧౩ పరిపూర్ణం, ౧౪ అవలం, ౧౫ పరబ్రహ్మము, ౧౬ సాక్షి.

—* ద్వి సంఖ్య, *—

1 క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞులు	16 దేహిదేహములు
2 పరాపరములు	17 పరోక్షాపరోక్షములు
3 జీవేశ్వరులు	18 జడాజడములు
4 ఆత్మానాత్మలు	19 పుణ్యాసాపములు
5 జీవబ్రహ్మములు	20 ధర్మాధర్మములు
6 సదసద్రూపములు	21 క్షరంక్షరములు
7 జ్ఞానాజ్ఞానములు	22 సత్యాసత్యములు
8 విద్యావిద్యులు	23 నిజానిజములు
9 దృక్, దృశ్యములు	24 ఇహపరములు
10 ప్రకృతి పురుషులు	25 చిజ్జడములు
11 విషయి, విషయములు	26 సుఖదూఃఖములు
12 ఉపమానోపమేయములు	27 కార్యకారణములు
13 దృష్టాంతద్రాష్టాంతములు	28 జగజ్జీవులు
14 సాక్ష్యాసాక్ష్యములు	29 సాకారవిరాకారములు
15 శివశక్తులు	30 ఎరుకమరుపులు

- 31 ప్రత్యక్షరమాత్మలు
- 32 రాకడపోకడలు
- 33 ఆదిఅంతములు
- 34 జననమరణములు
- 35 కర్మజ్ఞానములు
- 36 బంధమోక్షములు
- 37 కించజ్ఞత్వ, సర్వజ్ఞత్వము
- 38 నిశ్చయసంశయములు
- 39 అధ్యారోపాపనాదములు
- 40 గురుశిష్యులు
- 41 స్వర్గనరకములు
- 42 జన్మకర్మములు
- 43 వాచ్యార్థ, లక్ష్యార్థములు
- 44 బింబప్రతిబింబములు
- 45 కలాచలములు
- 46 చరాచరములు
- 47 స్థావరజంగమములు
- 48 భేదాభేదములు
- 49 స్వప్నసమిష్టులు
- 50 ఖగడాఖండములు
- 51 చేతనాచేతనములు
- 52 ఉపాదానోపాదేయములు
- 53 ఆధారాధేయములు
- 54 పాత్రాపాత్రలు

- 55 ద్వైతాద్వైతములు
- 56 జ్ఞాపినిజ్ఞప్తులు
- 57 వివేకావివేకములు
- 58 నిత్యానిత్యములు
- 59 నీవు నేను
- 60 ప్రమేయాప్రమేయములు
- 61 లింగాంగములు
- 62 బిందుబాండెలు
- 63 ఊహాపూహాలు
- 64 ఐహికాముష్మికములు
- 65 యెరుకపరిపూర్ణములు
- 66 ధర్మిధర్మములు
- 67 జన్యజనకములు
- 68 స్వాభావికాగంతుకములు
- 69 విశేషణ విశేష్యములు
- 70 చంద్రచంద్రికలు
- 71 పూర్వపక్షసిద్ధాంతములు
- 72 ఛాయాసూర్యులు
- 73 మూలావిద్యా,
తులావిద్యా
- 74 సూర్యచంద్రులు
- 75 సంకల్పవికల్పములు
- 76 భావాభావములు
- 77 లక్ష్యలక్ష్యములు

78 వైశ్వకర్మణీ, విశ్వకర్మలు	98 ఊర్ధ్వాధస్మరణము
79 లాభాలాభములు	99 వామదక్షిణములు
80 జయాపజయములు	100 ఉశ్వాసనిశ్వాసలు
81 శీతోష్ణములు	101 సవ్యాపసన్యములు
82 మానావమానములు	102 ఉపకారాపకారములు
83 సవికల్ప, నిర్వికల్పములు	103 దేవతలు, పూర్వదేవతలు
84 ముఖ్యార్థం, శాఖార్థం	104 సాధువులు, మూర్ఖులు
85 విహిత, నిషిద్ధములు	105 మాంసాహారులు
86 నిందాస్థులు	శాఖాహారులు
87 తుత్తిపాసలు	106 ఆర్యులు, అనార్యులు
88 శోకమోహములు	107 దయా, నిర్దయులు
89 జరామరణములు	108 శుద్ధాశుద్ధములు
90 లోకాలోకములు	109 నాగరికా నాగరికులు
91 పిండబ్రహ్మాండములు	110 దుర్జనులు, సజ్జనులు
92 బాహ్యంతరములు	111 ఆచారము, అనాచారము
93 ఉత్తేపణ, అనతేపణలు	112 యోగ్యులు అయోగ్యులు
94 ఆరోహణ, అవరోహణలు	113 స్త్రీ పురుషులు
95 ఊర్ధ్వకుండలీ అధోకుండలీ	114 స్థిరాస్థిరములు
96 దృష్టము, అదృష్టము	115 పరిదాభయములు
97 విదేహముక్తి, జీనన్ముక్తి	116 దష్టత్వ, శీష్టత్వములు

—* త్రి సంఖ్య . *—

1 అకార, ఉకార, మకారములు	3 శిఖాపశ్చిమశూన్యములు
2 రజస్సత్త్వ తమోగుణములు	4 నాదబిందుకళలు
	5 ఇడాపింగళసుషుమ్నములు

6 గంగా యమునా

సరస్వతులు

7 దృక్, శబ్ద, సంకల్పములు

8 బయలు, లోబయలు,

నిశ్చయలు

9 చూపు, లోనిచూపు,

లేనిచూపు

10 లక్ష్యము, అంతర్లక్ష్యము,

నిర్లక్ష్యము

11 నిద్ర, లేనినిద్ర, నిర్నిద్ర

12 రాకడ, పోకడ, నిలకడ

13 కేచక, పూరక, కుంభకం

14 జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తులు

15 యోగపు, తెలుపు, నలుపు

16 సూర్య చంద్ర ఆగ్ని

మండలములు

17 బ్రహ్మ షష్ట్య దుద్రులు

18 ధ్యానో, (ధ్యానించువాడు)

ధ్యాన, (ధ్యానముజేయు

నది) ధ్యేయము (ధ్యానించ

తగినది)

19 నామరూపక్రియలు

20 సత్తుచిత్తు ఆనందములు

21 స్థూల సూక్ష్మకారణములు

22 చూపు, మనస్సు,

వాయువు

23 సాంఖ్యతారక అమనస్కా

ములు

24 తత్పద, త్వంపద, అసిపద

ములు

25 జ్ఞాతృ, (తెలుసుకొను

వాడు) జ్ఞాన (తెలుసుకొ

ననది) జ్ఞేయం (తెలియ

దగినది)

26 భాస (వెలుగు) భాసక

(వెలుగించువాడు) భాస్య

ము (వెలిగించదగినది)

27 ఆసన, ముద్ర, లక్ష్యములు

28 చిన్నాదచిద్బిందుచిత్త శలు

29 కలా, పూర్ణ, దర్శదృష్టులు

30 తిర్యగూర్ధ్వాధత్రిపుటులు

31 హాకాగి, సకార,

బిందువులు

32 సత్త్వజ్ఞానమనంతములు

33 గురు, శిష్య, బోధలు

34 దష్టృ (చూచువాడు)

దర్శన (చూచునది) దృశ్య

ము (చూడబడునది)

- 35 విశ్వ, తైజస, ప్రాజ్ఞులు
 36 ఆధ్యాత్మిక, ఆదిభౌతిక,
 అధిదైవికములు
 37 ఆగామి, సంచితి, ప్రాకర్ష
 కర్మములు
 38 ఆరంభ, పరిణామ, వివర్త
 నాదములు
 39 దహర, ఘంటిక ఆజ్ఞేయ,
 త్రిస్థానములు
 40 కాయిక, వాచికేంద్రి
 యములు
 41 జహ, దజహ, జహదజహ
 లక్షణత్రయము
 42 విరాట్, హిరణ్యగర్భ,
 అవ్యాకృతులు
 43 ఆది, మధ్య, అంతములు
 44 మంత్ర, లయ, సాత
 యోగములు
 45 రకార, మకార, దీర్ఘ
 ములు
 46 జీవహంస, కలహంస,
 అచలహంస
 47 హస్తి, భౌతి, ప్రియములు

- 48 ప్రియ, మోద, ప్రమోద
 ములు
 49 జగజ్జీవేశ్వరులు
 50 దృక్ (ఆత్మ) దృశ్య
 (జగత్తు) ద్రష్ట (జీవుడు)
 51 దృగ్దీక్ష, వాగ్దీక్ష, స్పరిశ
 దీక్షలు
 52 హంస, రాజహంస, పరమ
 హంస
 53 బాహ్యభక్తి, అనన్యభక్తి,
 ఏకాంతభక్తి
 54 కర్మ, ఉపాసనా, జ్ఞాన
 కాండలు
 55 శింశుమార, అణ్, విణ్,
 అంతర చక్రములు
 56 ప్రమాతృ (ప్రమాణమై
 నది) ప్రమాణ (ప్రత్యక్ష,
 అనుభవ, శబ్ద అనుమాన
 ములు) ప్రమేయము
 (చూపించదగినది)
 57 సజాతీయ, విజాతీయ,
 స్వగతభేదములు
 58 అర్చిర, ధూమ, జ్ఞాన
 మార్గములు

59 అసంభావన, విపరీతభావన,
సంశయభావన

60 శాస్త్రవాసన, లోకవాసన
దేహవాసనలు

61 దా రేషణ, ధ నేషణ,
పుత్రేషణలు

62 త్రినేత్రములు

63 త్రిపురములు

64 భూత, భవిష్య, ద్వర్త
మానములు

65 తత్పదార్థ, త్వంపదార్థ
అసిపదార్థములు

—* చతుస్సుంఖ్య. *—

1 వరా, పశ్యంతి, మధ్యమ,
వైఖరీ చతుర్వాక్కులు

2 పశ్చానంబ్రహ్మ, అహం
బ్రహ్మస్మి, తత్త్వమసి,
అయమాత్మాబ్రహ్మ,
చతుర్మహావాక్యములు

3 ప్రాగ్దక్షిణ పశ్చిమోత్తర
చతుర్దిక్కులు

4 ఈశాన, ఆజ్ఞేయ, నైరుతి,
వాయువ్య, చతుర్విదిక్కులు

5 బ్రహ్మవిదుడు, బ్రహ్మవిద్వ
రుడు, బ్రహ్మవిద్వరిష్టుడు,
బ్రహ్మవిద్వరీయుడు, చతు
ర్విధజ్ఞానులు

6 అంతఃకరణ చతుష్టయము

7 నేత్రద్వయ, నాసికాన్వ
యముల, చతుష్పదము

8 జీవేశ్వరవాచ్యార్థ, ప్రత్యక్
పరమాత్మ, లక్ష్యార్థములు
నాలుగు

9 జరాయుజ, అండజ, స్వేద
జ, ఉద్భిజములునాలుగు

10 శ్రవణ, మనన, నిధిద్యాస,
సమాధి, నాలుగు

11 స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ,
మహాకారణ, శరీరములు.

12 జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తి,
తురీయములు

13 విశ్వ, తైజస, ప్రాణ,
ప్రత్యగాత్మలు

14 విరాట్, హిరణ్యగర్భ
అవ్యాకృత, పరమాత్మలు

15 సోల్లు, బిందు, దీర్ఘ,
ప్రత్యక్, సమాధులు

16 సాధన చతుష్టయము

17 చతుర్విధశుశ్రూషలు

18 ఆనంద, చిన్మయ, చిద్రూప,
శుద్ధములు నాలుగు
ఈశ్వరశరీరములు

19 స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ,
మహాకారణములు నాలు
గు జీవశరీరములు

20 భక్త్య, బోజ్య, లేహ్య,
చోష్యములు

21 అపిద్యా, విద్యా, ఆనంద,
తురీయపాదములు

22 కేసరములు, కర్ణిక, దుద్దు,
దుంప, సానములునాల్గు

23 నిశీధ, వేసున, ప్రాతః,
స్నాయం, సమాధినిష్ఠా
కాలములు

24 ఆజ్ఞేయం, ఘంటిక,
దహర, హిరణ్మయశోశ,
సానములు

25 సాలోక్య, సామీప్య,
సాదూప్య, సాయుజ్య
పదవులు

26 వాక్, మనో, అక్షి, కాష్ట,
మానచతుష్టయం

27 సూర్య, చంద్ర, నక్షత్ర,
మెరుపు ప్రకాశములు

28 బ్రహ్మజ్ఞానం, దిస్కజ్ఞానం,
కాలజ్ఞానం, విజ్ఞానం

29 బాల్య, యవ్వన కౌమార,
వార్ధిక్యములు

30 బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ,
వానప్రస్థ, సన్యాస అశ్ర
మములు

31 గాయత్రీ, వేదవ్రత,
వైదిక, వైష్ణవ, బ్రహ్మ
చారులు

32 ముఖ, బాహు, ఊరు
పాదములు నాలుగు

33 కుటీచక, బహూదక,
హంస, పరమహంస,
సన్యాసులు నలుగురు

34 భక్తి, కర్మ, ధ్యాన, జ్ఞాన
ములు నాలుగు

—* పంచసంఖ్య, *—

- 1 సద్యోజాత, వానుదేవ,
అఘోర, తత్పురుష,
ఈశానముఖములయిదు
- 2 ప్రాక్, దక్షిణ, పశ్చిమ,
ఉదక్, ఉత్థ్వ, సుషిరము
లైదు
- 3 బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్ర,
మహేశ్వర॥ సదాశివ
పంచకర్తలు
- 4 ఆది, పరా, ఇచ్ఛా,
క్రియా, జ్ఞాన, శక్తులు
- 5 కౌరీ, లక్ష్మీ॥ సరస్వతీ,
శచీ, సంజ్ఞా. దేవీ పంచకం
- 6 గాయత్రీ, సావిత్రీః వాగీ
శ్వరీ. శ్రద్ధా, మేధా,
ప్రకృతులు
- 7 స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ,
మహాకారణ, నిర్మలా
కారణ. శరీరములయిదు
- 8 పృథివి, జలము, అగ్ని,
వాయువ, ఆకాశ, భూత
ములైదు

- 9 ఓమిత్యేకాక్ష్యంబ్రహ్మ,
ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ, అహం
బ్రహ్మాస్మి, తత్త్వమసి,
అయమాత్మాబ్రహ్మ,
అను పంచమహావాక్యములు
- 10 సృష్టి, స్థితి, లయ. తిరో
ధాన, అనుగ్రహ కర్మ
లైదు
- 11 సచ్చిదానంద, నిరుపమ,
నిర్మల. పంచలక్షణములు
ప్రత్యేకాత్మవి
- 12 సత్సజ్జానానందాఖండ పరి
పూర్ణ, పంచలక్షణములు,
పరమాత్మవి
- 13 జాగ్రత, స్వప్న, సుషుప్తి
తుగ్య, తురీయాతీతానన్ధ
లైదు
- 14 అన్నమయ, ప్రాణమయ,
మనోమయ, విజ్ఞానమయ.
ఆనందమయకోశము లైదు
- 15 విశ్వ, తైజస, ప్రాజ్ఞ,
ప్రత్యేకాత్మ, పరమాత్మ
అభిమాను లైదుగురు

16 కైలాస, వైకుంఠ, సత్య,
స్వర్గ, సూర్య, లోకము
లైదు

17 సూర్య, చంద్ర, నక్షత్ర,
ధృవ, మేరుపు, మండల
ములైదు

18 శ్వేత, రక్త, హేమ, నీల,
మేఘ, ఛాయల ఇంద్ర
ధనస్సు

19 జాత, మనో, బుద్ధి, చిత్త,
అహంకార, అంతరింద్రియ
ములైదు

20 ఆణవ, కార్మిక, మాయిక,
మాయేయ, తిరోధాన,
మలములయిదు

21 సమాన, వ్యాన, ఉదాన,
ప్రాణ, అపాన, పంచప్రా
ణములు

22 వాక్, పాణి, పాద,
పాయూపస్థ, కశ్మేంద్రియ
ములైదు

23 శబ్ద, స్పృశ, రూప, రస,
గంధ, పంచతన్మాత్రాలు

24 శ్రోత్రము, త్వక్కు,
చక్షువ, జిహ్వ, ఘ్రాణము
లైదు

25 ఋగ్వజసామాధర్వణ
ప్రణవ వేదములైదు

26 అధికార, ప్రయోజన,
సాధన, విషమ, సంబంధ,
పంచకానుబంధము

27 జాగ్రత, స్వప్న, సుషుప్తి,
అహార, విసర్జన, నిత్యపం
చకృత్యములు

28 శ్రోత్ర, నాసిక, జఠర,
వాక్కు, గుదస్థానశబ్దము
లైదు

29 నబహిఃప్రజ్ఞ, నాంతఃప్రజ్ఞ,
నోభయతఃప్రజ్ఞ, నప్రజ్ఞాన
ఘన, నప్రజ్ఞలైదు

30 నర, సశు, పక్షి, మృగ,
కీటకజాతులైదు

31 నిరాకారం, ఓంకారం,
చిదానందం, పరంబ్రహ్మతీ,
బ్రహ్మానందం అను నిరా
కార, నిర్గుణ విశ్వకర్మా

- 32 విరాట్, విశ్వరూప, అద్వైత, పరశివ, విశ్వకర్మ, అనుసాకార, సగుణ విశ్వకర్మా
- 33 వేద, తృటి, త్రసరేణువు, ఆణు, పరమాణువులైదు
- 34 జీవ, ఈశ్వర, ప్రత్యగాత్మ, పరమాత్మ, పరబ్రహ్మ పంచకం
- 35 దరిదుగ్గుడు, ధనాఢ్యుడు, కర్మకుడు, భక్తుడు, ముముక్షువు
- 36 భూతాకాశ, దహరాకాశ, చిదాకాశ, చిత్తాకాశ, శూన్యాకాశములైదు
- 37 సానగబ్రహ్మఋషి, సనాతనబ్రహ్మఋషి, అహభూనబ్రహ్మఋషి, ప్రత్నబ్రహ్మఋషి, సువర్ణబ్రహ్మఋషి, అను వైశ్వకర్మలైదుగురు
- 38 ఉత్తేపణ, అనత్తేపణ, ఆకుంచన, ప్రసారణ, గమనాని, కర్మలైదు
- 39 శిరో, కంఠ, ఉదర, బాహు, పాద, ముఖ్యాంగములైదు
- 40 అంతరభూచరీ, ఫేచరీ, షణ్ముఖీ శాంభవీ, మధ్యము, ముద్గిలయిదు
- 41 మను, మయ, త్వష్ట, శిల్పి, విశ్వజ్ఞ, పంచబ్రహ్మలు
- 42 తారక, దండ, కుండల, అర్థచంద్ర, బిందు, పంచకము
- 43 నాగ, కూర్మ, కృకర, దేవదత్త, ధనంజయ, ఉపవాయువులైదు
- 44 వాక్కు, చక్షువు, ఘ్రాణము, శ్రోత్రము, బ్రహ్మరంధ్రములైదు, పంచసుషిరములు
- 45 యెగుపు, తెలుపు, నలుపు, నీలము, మెరుపు, గల పంచరంగుల నేత్రము
- 46 ఆధార, స్వాధిష్ట, మణిపూరక, అనాహత, విశుద్ధ, పంచపాత్రలు

- 47 పొల్లు, బిందు, దీర్ఘి,
తురీయ, తురీయాతీత,
సమాధిపంచకము
- 48 పూర్వజన్మబంధం,
మాతాపితృల బంధం,
యోనిసంభవ బంధం,
పంచభూతయుక్త బంధం,
పునర్జన్మ బంధములైదు
- 49 పద్మముగో గుంపయందు
న్న, పంచకోణములే
బ్రహ్మపీఠము
- 50 బ్రహ్మబిందు, తేజోబిందు,
ధ్యానబిందు, అమృతబిందు,
చిద్బిందు; పంచకము
- 51 అక్షరాభ్యాస గురువు,
గాయత్ర్యుపదేశ గురువు,
కులగురువు, ఆత్మోపదేశ
గురువు, స్వకీయాత్మ గురు
వులైదుగురు
- 52 కామాగ్ని, కోధాగ్ని,
నేత్రాగ్ని, జఠరాగ్ని,
జ్ఞానాగ్ని పంచకం
- 53 బహిఃప్రజ్ఞ, అంతఃప్రజ్ఞ,
ఉభయప్రజ్ఞ, అంతరాంతర

- ప్రజ్ఞ, నిర్గుణప్రజ్ఞలులైదు
- 54 మహాకారణమునకు,
సద్యో జాతాది పంచబ్ర
హ్మస్వరూపములే పంచ
భూతములు
- 55 మహాకారణమునకు,
నివృత్తి, ప్రతిష్ఠా, విద్యా,
శాంతి, శాంత్యతీత, కళా
రూపములైదే, పంచవిష
యములు
- 56 మహాకారణమునకు, అది,
పరా, ఇచ్ఛా, క్రియా,
జ్ఞాన, శక్తులైదే, పంచ
వ్రాణములు
- 57 మహాకారణమునకు, న,
మ, శ్చి, వా, య, పంచా
క్షరములే, జ్ఞానేంద్రియ
పంచకం
- 58 మహాకారణ శరీరమున,
బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్రేంద్రా
దిత్యమూర్తి పంచకమే,
అంతరింద్రియములు
- 59 ప్రత్యక్ష, అనుమాన, ఉప
మాన, శాబ్ద, అనుభవ,

ప్రమాణములైదు
 60 దేహేంద్రియాధిష్ఠాన,
 దేహగుణాధిష్ఠాన, దేహగు
 ణావరణాధిష్ఠాన, దేహ
 వాంతర గుణాధిష్ఠాన,
 దేహావస్థలాధిష్ఠాన, ఋషి
 పంచీకరణ చక్రములైదు
 61 మరుపు, మరణము, నిద్ర,

సమాధి, మూర్ఖులైదు
 అనస్థలు
 62 అంగుష్ఠ, తర్జని, మధ్యమ,
 అనామిక, కనిష్ఠ వ్రేళ్ళు
 అయిదు
 63 నెలితెలివి, లోతెలివి, నడి
 తెలివి, మధ్యతెలివి, నిరు
 పమ తెలివి, అయిదు

—* పట్ సంఖ్య . *—

1 ఆన్నమయ, ప్రాణమయ,
 మనోమయ, విజ్ఞానమయ,
 ఆనందమయ, హిరణ్మయ
 కోశములారు
 2 బాహ్య, ఇడా, పింగళ,
 సుషుమ్నలు, అంతరఇడా,
 పింగళ, సుషుమ్న లారు
 నదులు
 3 పిండాండ, స్థూల, సూక్ష్మ,
 కారణ, బ్రహ్మాండ, స్థూల,
 సూక్ష్మ, కారణ, దేహ
 ములారు
 4 జానేంద్రియ ఆజ్ఞేయము
 లారును, సద్యోజాత,

వామదేవ, అఘోర, తత్పు
 రుష, ఈశాన, గోప్యముఖ
 ములారు
 5 ఆధార, స్వాధిష్ఠ, మణి
 పూరక, అనాహత, విశు
 ద్ధ, ఆజ్ఞేయములే పట్చ
 క్రములు
 6 బ్రహ్మరంధ్రం, గిరిజిహ్వా,
 వాక్, చక్షుష, నాసిక,
 శ్రోత్రములారు బ్రహ్మాండ
 బిలములు
 7 పడూర్ములు, జనన, మర
 ణ, అకలి, దప్పి, శోక,
 మోహములు

- 8 జాయతే, అస్థి, వర్ధతే,
పరిణమతే, అపక్షీయతే,
వినశ్యతి, ఇవిషడ్భావవికా
రములు
- 9 కుటీచక, బహూదక,
హంస, పరమహంస, అవ
ధూత, దిగంబరయతు
లాగుగుగు
- 10 బాహ్యశ్శాస్త్రాను విత్తసవి
కల్పక, బాహ్యశ్శాస్త్రానువిద్ధ

- సవికల్పక, బాహ్యవిర్విక
ల్పక, అంతరదృశ్యానువిద్ధ
సవికల్పక, అంతరశబ్దాను
విద్ధ సవికల్పక, అంతరనిర్వి
కల్పక, సమాధులారు
- 11 ఉపక్రమ, ఉపసంహార
అభ్యాస, అపూర్వత, అర్థ
వాద, ఉపపత్తి, షల్లింగ
ములు

—* సప్త సంఖ్య . *—

- 1 అ న, స్వాధిష్ఠ, మణిపూ
ర, అనాహత, విశుద్ధ,
ఆజ్ఞేయ. సహస్రారములేడు,
- 2 బహ్మ, విష్ణు, రుద్ర,
మహేశ్వర, సదాశివ, గణ
పతి, సురమూర్తు లేడుగురు
- 3 భూః, భువః సువః, మహాః,
జనః తపః, సత్యలోకము
లేడు
- 4 త్వక్కు, నాల్లు, రక్తము,
మాంసము, మేధస్సు, అస్థి,
శుక్లము, అను సప్తధాతు
వులు

- 5 మనాత్తు, అహంకారం,
ఆకాశం, వాయువు, అగ్ని,
జలము, పృథివి, సప్తావర
ణాలు
- 6 అవిద్య, ఆవరణ, విక్షేప,
పరోక్ష, అపరోక్ష, దుఃఖ,
నివృత్తి, ఆనందములే సప్తా
వస్థలు
- 7 శుద్ధ, ఈశ్వర, జీవ, ప్రమా
త్య, ప్రమాణ, ప్రమేయ,
ఫల, చైతన్యములేడు
- 8 సూర్యరథాశ్వములేడు

—* అష్టసంఖ్య. *—

1 పృథివి, జలము, అగ్ని,
వాయువు, ఆకాశం, అహం
కార, మహత్తు, అవ్యక్త,
దశములెనిమిది

2 బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్ర,
మహేశ్వర, సదాశివ,
విశ్వ, తైజస, ప్రాణిజ్ఞ.
అష్టమూర్తులు

3 ఆధార, స్వాధిష్ట, మణి
పూరక. అనాహత, విశుద్ధ,
ఆక్షేయ, ఘంటిక, అష్ట
దశ పద్మములెనిమిది

4 జీవతనువులు నాల్గు, ఈశ్వ
రతనువులు నాల్గు, మొ
త్తం మొనిమిది శరీరములు

—* నవసంఖ్య. *—

1 పృథివ్యాద్యష్ట తనువులు—
హిరణ్మయతనువు కలసి—
నవదేహములు

2 చెవులు. 2, నేత్రములు.
2. ముక్కు రంధ్రములు.
నోరు 1. ఉపజిహ్వా .1
బ్రహ్మరంధ్రం 1. మొ
త్తం బ్రహ్మాండ నవరంధ్ర
ములు

3 మంత్ర. లయ. మఠ.
సాంఖ్య. తారక. అమన
స్క. రాజ. హంస, ధ్యాన

యోగములు తొమ్మిది

4 షట్చక్ర. ఘంటికా. శింశు
మార. సహస్రార. నవచ
క్రములు

5 మరీచి. అత్రి. అంగీరస.
పులస్త్య. పులహ పౌలస్త్య
కస్యప. దక్షక. గంగురు,
నవబ్రహ్మలు

6 ఆచార. గురు. చర.

ప్రసాద, శివ. మహా.

ప్రణా. భావ. ఇష్ట లింగ
ములు తొమ్మిది.

౪౫ త్రి వా ద ము లు.

1 ఆరంభ వాదమనగా = నూలు వస్త్రమైనది. నూలు రూపము మారలేదు.

2 పరిణామ వాదమనగా = కారణమైన పాలుమారి పెరుగైనది.

3 వివర్త వాదమనగా = త్రాడునందు పాము అనే భ్రాంతి గలుగుట.

1 జగత్తునకు బ్రహ్మము, ఆరంభోపాదనమయ్యే నేని, ఘటమునకు, కలాల, దండ, చక్రాదులు, కారణాంతరమైనట్లు కాలేదు గనుక, కారణ రహిత బ్రహ్మమునకు, కారణము గావలసి వచ్చును, శ్రుతి విరుద్ధము గనుక, ఈ ఆరంభవాద మంగీకరించబడదు.

2 జగత్తునకు బ్రహ్మము, పరిణామోపాదాన మయ్యే నేని | పాలు పెరుగైనట్లు | నిర్వికాగుడవుటచే స్వస్వరూపము మారనందున పరిణామ వాదమంగీకరించ బడదు.

3 జగత్తునకు బ్రహ్మము | వివర్తోపాదానమే యగును త్రాటియందు సర్పము తోచినట్లు | పరబ్రహ్మమందు | అజ్ఞాన భ్రాంతిచే జగత్తు తోచినందున | వివర్తవాద మంగీకరించ దగినది.

౪౬ ష డు పా దా న ము లు.

1 ఆవర్తోపాదనం || దధిక్షీర న్యాయం = పాలుచెడి పెరుగు అయినట్లు.

2 సంవర్తపాదానం || పాచితీగెవత్ = అంతర
తామరవత్ = మూలం లేదు.

3 అణుపాదానం || మూలం లేక బుట్టి | పెరిగి |
నశించు యెరుక ||

4 సన్యస్తాపాదానం || స్వప్నమువలె తోచి | వృద్ధిపొంది
లేకపోవడము || తక్షణం జలబుద్బుదములవత్ || మెరుపువత్.

5 అణుపాదోపాదానం || స్వర్ణభూషణవత్ = తంతుపట
వత్ - అన్నీ యెరుకే,

6 అజాతోపాదానం || ఖపుష్పవత్ = వంధ్యాపుత్ర
వత్ = నరశృంగవత్.

౪౭ అష్టకారణములు.

1 సమవాయికారణం || ఘటమును గూర్చి, కపాల
మున్ను || మృత్తున్ను.

2 అసమవాయికారణం || పటమునుగూర్చి తంతువున్ను ||
తంతుద్వయ సంయోగం.

3 నిమిత్తకారణం || చక్ర, దండ. కుల దాసభాదులు ||
ఘటమునుగూర్చి.

4 సంయోగకారణం || ఘటపట సంయోగము.

5 అనుబంధకారణం || గోమయకీటకసత్ = సూర్యాగ్ని
సూర్యకాంతమునగలిగె.

6 స్వకారణం॥ విత్తుకుచెట్టు, చెట్టుకువిత్తు, బుద్ధినిమిత్ర
కారణం. దేహము ఉపాదానకారణం. స్వకీయంగా, కార్యకార
ణములగుట.

7 స్వపాధికారణం॥ ప్రారబ్ధము అన్నిటికి.

8 నిరుపాధికారణం॥ పరమాణువు.

౪౮ అష్టభావములు.

1 ప్రాగ్భావం॥ పూర్వములేనిది, ఎరుకఅంటే. వుత్తర
మందు వున్నదని ఆర్థంవచ్చును.

2 ప్రధ్వంసాభావం॥ త్రికాలములయందు. విచారిస్తే
లేదుగనుక, అదిలేనట్లే.

3 అత్యంతాభావం॥ ఇప్పుడు లేకపోవడం కాదుగనుక.
అత్యంతాభావమున్నకాదు.

4 అన్యోన్యాభావం॥ ఎరుకపూర్ణము. పూర్ణముఎరుక.
కా లేదుగనుక. అన్యోన్యాభావములేదు,

5 వ్యాహృదాభావం॥ ఘటాకాశ. పటాకాశవత్.
విచారింపగా భేదముండుటచే, అదికాదు.

6 ప్రాహృదాభావం॥ దారువందగ్నివలె కాదుగనుక
పూర్ణము. ప్రాహృదాభావముకాదు.

7 సమవర్తకాభావం॥ రెంటిసంయోగముచేత వచ్చినది
పూర్ణంకాదుగనుక. సమవర్తకాభావంలేదు.

8 సామాన్యాభావం॥ సూర్యునికి సూర్యకాంతమునకు
ఇచ్చలేక అగ్ని కలిగినట్లు. పుట్టలేదుగాన. అదికాదు.

౪౯ ద్వంద్వభావములు.

1 జన్యము = జనకము॥ జన్యమనగా పుట్టినది. జనక భావమనగా కన్నది.

2 ధర్మి = ధర్మము॥ ధర్మిఅనగా ముఖము॥ ఉదాసారణము పుష్పము॥ ధర్మముఅనగా. పుష్పమందలి పరిమేశము,

3 ఉపమానము = ముఖము॥ ఉపమేయము = చంద్రుడు.

4 స్వాభావికము = తెలుపు॥ ఆగంతుకము = రంగు.

5 విశేషణం = రంగు॥ విశేష్యము = కమలం॥ నీలఘటమనినట్లు.

6 దృష్టాంతము = సూర్యకిరణములు చంద్ర చంద్రికలు॥ ద్రాష్టాంతము = ప్రజ్ఞాన చిచ్ఛక్తులు॥ బిందుప్రకాశములు.

7 గుణి = ఇంద్రియములు॥ గుణము = సంకల్పచికల్పములు.

8 దేహి = ఆత్మ॥ దేహము = తాపత్రయాగ్నులచే దహింపబడునది.

9 అధ్యారోపము = త్రాడుయందు సర్పము. ముచ్చిప చిప్పయందు వెండి॥ ఎండమావులయందు జలము॥ మొద్దునందు పురుషుడుతోచుట॥ అవవాదము = మట్టివలన బుట్టినకుండలు మూకుళ్ళు, ముంతలు॥ బంగారమువలనబుట్టిన. కంటెలు, ఉంగరములు వగైరా ఆభరణములు॥ మృత్తు, స్వర్ణములకెట్లు వేరు

గాలేవో అటులనే ఆత్మవలనగలిగిన ప్రపంచము॥ ఆత్మకంటె
వేరుగా లేదని తెలియుట.

10 విషయి. విషయము = శబ్దస్పర్శాది విషయములు
గలది విషయి.

11 అన్యః దేశము = భ్రమణములేని సూర్యునికి. ఉద
యాస్తమయములు గలవనుట॥ చలింపనిఆత్మయందు. జాగ్ర
త్స్వప్నసుషుప్తులుగలవన్నటుల. ఒకదానికున్న విషయములు.
మరయొకదానియందు కల్పించుట.

౧౦ వేదోపనిషదాదిప్రమాణములు.

తైత్తిరీయోపనిషత్ = శిక్షావల్లి

1 మూ॥ సయవీపోఽన్తర్హృదయ ఆకాశః|తస్మిన్నయం
పురుషోమనోమయః|అమృతో హిరణ్మయః|అన్త రేణతాలుకే |
యవీషస్త న ఇనాపలంబతే | సేన్ద్రయోనిః యత్రాసాకే శాన్తో
వివర్తతే | స్వహాచ్యాభీర్వ కపాలే | భూరిత్యగ్నప్రతితిష్ఠతి॥

టీక॥ అశఃహృదయే = హృదయపుండరీక మధ్యభాగ
మునందు | యః = ఏ | ఏషః = ఈ | ఆకాశః = ఆకాశముగలదో |
తస్మిన్ = ఆయాకాశమునందు | మనోమయః = మనోమయుడును
అమృతః = మరణధర్మరహితుడును | హిరణ్మయః = స్వర్ణ శ్లోతి
ర్మయుడును అగు | సఃఅయం = ఆఈ | పురుషః = పురుషుడు |
(కలడు) తాలుకేఅన్త రేణ = తాలుపులకుమధ్య భాగమునందు |
యః = ఏ | ఏషః = ఈ | (అంతరసుషుమ్నానాడి) స్తన ఇవ = స్తన
మువలె | అవలంబతే = వ్రేలాడుచున్నదో | యత్ర = ఎచ్చట |

అసా = ఈ | కేశాంతః = కేశములయొక్క మొదలు | వివరతే = విభాగముగానున్నదో | శీర్షకపాలే = శిరఃకపాలములను | వ్యపోహ్య = విభజించి బయలుపెడలినది యెయ్యదిగలదో | సా = అది | ఇందియోసిః = పరమాత్మను బొందుటకు మార్గభూతము | (ఈప్రకారము పరమాత్మ ప్రతిపత్తి మార్గమును పొందిన అనుభవవిద్వాంసుడు) భూఃఇతిఅక్నా = భూఃఅను వ్యాచృతాత్మకమగు అగ్నియందు | ప్రతితిష్ఠతి = ఉంటున్నాడు ||

2 యజుర్వేదము || విశ్వతశ్చక్షురుత విశ్వతోమఖో | విశ్వతోహస్త ఉతవిశ్వతస్పాత్ | సంభాహుభ్యాంసమతి సంప్రతత్రైర్ధ్యావా పృథివీజనయన్ దేవఏకః || తా || సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తత్పురుష, ఈశాన, దిశలు అంతటనేత్రములు, ముఖములు, హస్తములు, పాదములు, బాహువులుగల దేవుడొక్కడే, భూలోక, సర్గలోకములు పుట్టించెను.

3 మైత్రేయోపనిషత్ || శిలా, దారు, మణిఃకుయ, మృణ్మయ, విగ్రహేషు, పూజా పునర్భోగ కరీ ముముక్షోః | తస్మాద్భూతిః స్వచ్ఛాదయార్చనమేవ, శాహ్యార్చనం పరిహరేద పునర్భవాయ || తా || ముముక్షువునకు, శిలా, దారు, మణి, మృణ్మయ, విగ్రహములయందు పూజించుట, తిరిగి, భోగములనుభవించగలడు || ఆకారణమువలన, యతీంద్రులు, తనయొక్క హృదయమందే, అర్చన చేయవలయును, శాహ్యార్చన పరిహరించుటవలన, తిరిగి పుట్టడు.

4 మంత్రపుష్పము = తిర్యగూర్ధ్వమధశ్శాయీ || తా || అడ్డము, క్రిందికి, పైకి ఆత్మ శయనించియున్నది.

5 పురుషసూక్తము = అత్యతిష్ఠద్దశాంగులమ్ తా॥ పది అంగుళములలో ఆత్మగలదు॥ భూతోపలక్షకః

6 సాధ్యావందనం = అసావాదిత్యోబ్రహ్మ తా॥ ఈ సూర్యుడే బ్రహ్మము.

7 యోగకుండ ల్యుపనిషత్ దహరస్థః స్రత్యగాత్మా తా॥ దహరావకాశములో స్రత్యగాత్మయున్నది.

8 సాధ్యావందనం = ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ తా॥ ఏకమైన ఓంకారబ్రహ్మము నశించనిది॥ ప్రణవమహావాక్యమిది

9 మంత్రీపుషం = పద్మకోశ ప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యధోముఖం | అధోనిష్ఠ్యా వితస్యాంతే | నాభ్యాము పరితిష్ఠతి॥ తా॥ అష్టదశ పద్మగుండలి షట్కోశవ్యతిరిక్తాత్మ ప్రకాశము హృదయమువరకు. అధోముఖముగా వ్యాపించి, నాభికి పైభాగమున యున్నది.

10 శరభోపనిషత్ = అంగుష్ఠమాత్రః పురుషోంతరాత్మా॥ అంగుష్ఠమాత్రముగల అంతరాత్మ పురుషుడుగలదు.

11 ధ్యానబిందూపనిషత్ హృదిస్థాగే అష్టదశపద్మం వర్తతే | తన్నధ్యే కేఖావలయం కృత్వా, జీవాత్మరూప మణిమాత్రం వర్తతే॥ తా॥ సమస్త వృత్తులు హరింసజేయు బ్రహ్మ హృదిస్థానమందు, అష్టదశపద్మము వర్తించుచున్నది ఆపద్మ మధ్యయందు, గుండ్రని జీవాత్మ, అణుమాత్రముగా వర్తించుచున్నది.

12 మంత్రపుష్పము॥ నీలతోయద మధ్యస్థ, విద్యులే
 ఖేవ భాస్వరా, నీవారశూక వత్తస్వీ, పీతాభాస్వత్యణూ
 పమా, తన్యాశ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః ॥
 తా॥ మేఘమలమధ్యయున్న మెరుపుతీగెవలె ప్రకాశించుచు
 న్నట్టియు, నివ్వరిధాన్యము యొక్క ముల్లువలె శరీరము గలిగి
 నట్టియు, పచ్చగా ప్రకాశించుచున్నట్టియు, అణువుతో నుప
 మానమైనట్టి, ఆహారణ్ణయ శరీరముయొక్క శిఖామధ్యయందు
 పరమాత్మ ఉంచున్నది.

13 కఠోపనిషత్ ॥ అణోరణీయాన్ మహతో మహీ
 యాన్ ॥ తా॥ అణువులో అణువుగాను మహత్తులో మహత్తు
 గాను బ్రహ్మము ప్రకాశించుచుండెను.

14 ముండకో పనిషత్ ॥ హిరణ్మయ పరే కోశే॥
 తా॥ బంగారు వర్ణముగల పరికోశమం దాత్మగలదు.

15 మండల బ్రాహ్మణోపనిషత్ ॥ సహస్రారేజల
 జ్యోతిః॥ తా॥ ఆగామి, సంచిత, ప్రాకృత, త్రయకర్మనీరులోపల
 సహస్రారకమలమందు అత్మజ్యోతి ప్రకాశించుచుండెను॥ ఇదే
 దేవశిఖాచక్రము, ఇదే ఆసోజ్యోతి.

16 అద్వైతారకోపనిషత్ ॥ పిండాండశిరో మధ్యస్థా
 కాశే॥ తా॥ పిండాండముయొక్క శిరోమధ్యనున్న ఆకాశమందు
 పరమాత్మగలదు.

17 సాభాగ్యలక్ష్మ్యుపనిషత్ ॥ ఘంటికా లింగమూల
 చక్రాంతే॥ తా॥ ఘంటికా చిహ్నముగల మూలచక్రముయొక్క
 లోపల ప్రదేశమందు బ్రహ్మము వెలుగును.

18 శాండిగ్యోపనిషత్ || తాలుమూలగతాం యత్నా జ్ఞిహ్వాయాక్రమ్య ఘంటికా | ఉర్ధ్వరంధ్రగతేప్రాణే పానస్సం దోవిరుధ్యతే || తా || తాలువలకు మూలమందు పొందబడిననటు వంటి, జిహ్వాను ఆక్రమించినటువంటి, ఘంటికాచిహ్నముగల, ఉర్ధ్వరంధ్రమందు పొందబడిన, ప్రాణనాయువు అపాననాయువు ప్రయత్నమువలన, దట్టముగా, అరికట్టబడుచున్నది.

19 త్రిశిఖగ్రాహ్మ్యోపనిషత్ || తుర్యాతీతం పరం బ్రహ్మ బ్రహ్మరంధ్రేతు లక్షయేత్ || తా || బ్రహ్మరంధ్రమందు తురీయాతీతమైన, పరబ్రహ్మము లక్షించతగినది

20 ధ్యానబిందూపనిషత్ || బీజాక్షరం పరబిందుం | నాదం తస్యోపరిస్థితం | సశబ్దం చాక్షరేక్షీణే, నిశబ్దం పరమం పదం || తా || నాదసహితమైన పరబిందువు బీజాక్షరము. దాని లోవున్నటువంటి ఆ శబ్దము క్షీణించినపుడు, శబ్దసహితమైన పరమపదము (పరిపూర్ణము) నశించును.

21 తేజోబిందూపనిషత్ || తేజోబిందుపరం ధ్యానం | విశ్వాస్మహృది సంస్థితం || తా || హృత్పుండ్రీకమందున్నటువంటి పరమైన తేజోబిందువు, సమస్త ఆత్మలయందు ధ్యానించదగినది.

22 వరాహోపనిషత్ || హ్రస్వంబిందు గతం దైర్ఘ్యం బ్రహ్మరంధ్రగతం ప్లుతం || తా || బ్రహ్మరంధ్రమును బొందిన బిందువు, పొట్టిగాను అతిదీర్ఘముగా నుండుటగలదు.

23 యోగకుండల్యుపనిషత్ || బిందుమధ్యేచ జీవాత్మా సూక్ష్మరూపేణవత్తే || తా || బిందుమధ్యయందు జీవాత్మా సూక్ష్మరూపముగా వర్తించుచున్నది.

24 యోగతత్వోపనిషత్ || ఊర్ధనాశమధోబిందు స్తస్య
మధ్యేస్థితంమనః || ఊర్ధనాశమున బిందువున్నది, దానియొక్క
మధ్యయందు అధోమనస్సు ఉన్నది.

25 బ్రహ్మబిదూపనిషత్ || తదేవనిష్కళంబ్రహ్మ |
నిర్వికల్ప నిరంజనం | తద్బ్రహ్మహ మితిజ్ఞాత్వా | బ్రహ్మసం
పద్యతేధృవం || తా || ఆబిందువే కళంకరహితమైన బ్రహ్మము,
వికల్పము లేనిది, నిరంజనమైనది, ఆ బ్రహ్మబిందువును తెలుసు
కొనినవాడు, బ్రహ్మసంపత్తు బాంధవగుడు నిశ్చయము.

26 మంత్రపుష్పము || సబ్రహ్మ, సశివ, సహరి, స్సేం
ద్రసోఽక్షరః పరమస్వరాట్ || తా || స్వయంప్రభువైన పర
మాత్మ, బ్రహ్మ, విష్ణు, గుడేంద్రాదిత్య పంచమూర్త్యాత్మక
మైనది

27 శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్ || ౪ అధ్యాయం=ఏషదేవో
విశ్వకర్మా మహాత్మా, సదాజనానాం హృదయే నన్నివిషః ||
తా || యెల్లప్పుడు జనులయొక్క హృదయమందు, ఈమహాత్ము
డైన విశ్వకర్మదేవుడు కూడుకొనియుండెను.

28 యజుర్వేదం || 3 కాండం || ౪ అను || పంచవైశ్వ
కర్మణామోను సూక్తం || ఓం నమో విశ్వకర్మణే సడపాత్వ
స్మాన్ || తా || అష్టాక్షరీమంత్రముగల విశ్వకర్మకొరకు నమస్క
రించుచున్నాను. ఆ విశ్వకర్మ మమ్ములను రక్షించుగాక.

29 యజుర్వేద, నమకం=నమశ్శివాయ || తా || శివుని
కొరకు నమస్కరించుచున్నాను.

30 ఐతరేయోపనిషత్ || ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ || తా||
విస్తారమైన ప్రజ్ఞానమే బ్రహ్మము|| అధికార, సాక్షాత్కార,
మహావాక్యము.

31 బృహదారణ్యకోపనిషత్ || అహం బ్రహ్మస్మి ||
తా|| నేను బ్రహ్మము అయితిని|| శిష్య, అనుభవ, మహా
వాక్యము.

32 ఛాందోగ్యోపనిషత్ || తత్త్వమసి || తా|| అది నీవు
అయితివి, నీవు అది అయితివి, అది నీవుఅయితివి|| గురు,
ఉపదేశ, మహావాక్యము.

33 మాండూక్యోపనిషత్ || అయమాత్మా బ్రహ్మ ||
తా|| ప్రత్యక్షమగు ఈ ఆత్మేబ్రహ్మము! లక్షణ, సమాప్తి,
మహావాక్యము.

34 బ్రహ్మసూత్రము|| ప్రాదేశమాత్ర శరీరం ధృత్వా||
తా|| అబ్రహ్మము, జ్ఞప్తేదుమాత్రముగల శరీరము ధరించెను,

35 పాతం జలియోగశాస్త్రం|| విభూతిపాదము ||
మూర్ధజ్యోతిషి, సిద్ధదర్శనమ్|| తా|| మూర్ధ్నియందలి ఆత్మ
జ్యోతీయందు, సిద్ధపురుషుని దర్శనమగును.

36 హంస శివస్సహం|| తా|| ఆ శివరూపమైన
హంసయే నేను,

37 సోహం|| తా|| ఆ అచలాద్వైత పరిపూర్ణ పర
బ్రహ్మమే నేను. సకారమందలి ఓకారము, హకారమందలి
చిందువుగల ఓంకారమందు, హకార ఈశ్వరుడు, సకార జీవు
డునైక్యమైరి.

38 శ్లో॥ అష్టాక్షరేశాష్టనైచ పద్మం । భూరేఖమ
ధ్యాంతర చక్రవర్తి । అనంతకోటిప్రభ సూర్యరూపం । ధ్యాయే
శివం శాంతమఖండజేజం ॥ తా॥ యజుర్వేదోక్త, ఓం నమో
విశ్వకర్మణేత్యష్టాక్షరములుగల అష్టదశ పద్మము గలిగినట్టియు,
గంధ గ్రాహకమైన భూరేఖను మధ్య అంతరచక్రవర్తియై
నట్టియు, అంతలేని కోటికాంతులుగల సూర్యరూపుడైనట్టియు.
మౌగళప్రసన్నమైనట్టియు, శాంతమైనట్టి, అఖండతేజస్సును
ధ్యానించుచున్నాను.

39 శ్లో॥ పంచాంగుళాంతరాత్మానం । బిందురూపేణ
వర్తినం । జీవబ్రహ్మైక్య సిద్ధ్యర్థం । లక్ష్మ్యం సంధానకుర్మహే॥
తా॥ బిందురూపముతో వర్తించుచున్నటువంటి, పంచాంగుళ
ములకు అంతరమందున్న ఆత్మనుగూర్చి, జీవబ్రహ్మైక్య సిద్ధి
కొరకు లక్ష్మ్యమును సంధింపజేయుచున్నాను.

40 పద్యం॥ ఉపజిహ్వాకు ప్రాగ్దిక్కున । త్రిపుటికి మధ్యం
బునందు । దీపముతానై । జపియించు రామమౌత్రిము, తపసిని
గచుగొన్నవాడు । ధన్యుడు తరుణీ॥ తా॥ సమీపజిహ్వాకు
కూర్చుదిక్కున, తిర్యగూర్ధ్వాధల మూటికి మధ్యప్రదేశమందు,
ప్రకాశించు దీపము తానుజయ రామ తారకమంత్రము జపి
యించు సాంసరూపుని తెలుసుకున్నవాడు, ధన్యుడని శివుడు
పార్వతికి జెప్పెను.

—* పూర్ణ ప్రమాణములు, *—

41 మాంఘాకోపనిషత్ ॥ నాన్తః ప్రజ్ఞం, నబహిః
ప్రజ్ఞం । నోభయతప్రజ్ఞం । నప్రజ్ఞానఘనం । నప్రజ్ఞం । నాప్రజ్ఞం ।
అదృశ్యమవ్యవహారమగ్రాహ్య మలక్షణమచింత్య మవ్యవదేశ్య

మేకాత్మ ప్రత్యయస్సాగం, ప్రపంచోపశాంతం | శినమద్వైతం |
చతుర్థమన్యంతే | సతత్త్వా, సవిజ్ఞేయం | తా|| లోతేలివి,
చెలి తెలివి, ద్వివిధతేలివి, గొప్ప తెలివి, తెలివిఉన్న, తెలివిలే
నటువంటి, కనబడని, వ్యవహారంలేని, గ్రహించదగని, పంచ
లక్షణములులేని, చింతించ శక్యముగాని, యేస్థానములేని, ఏక
మైన యేప్రత్యగ్జ్ఞాసాగము, ప్రపంచోపశాంతము, మంగళప్ర
దమైన, ద్వి . ములు లేని ఏకమైన తురీయమునకు వేరుఅయిన
ఆ ణిత్వేయం శోయుబడునది.

42 గోగ్యోపనిషత్ || ఓం పూర్ణమిదః, పూర్ణమి
దం పూర్ణమిదశ్చ శే, పూర్ణశ్చ పూర్ణమదాయ,
పూర్ణమేవైతే || తా|| అంతట నిండింపబడిన ఈ సరి.
పూర్ణమే యిడునది.

నాన్య చైవ యత్రనాన్యేత్ పశ్యతి | నాన్యచ్ఛ్రీణోతి |
నాన్య సభూమిభిః || తా|| యెచ్చటను యేమిచూ
చుటలే మేమి వినుట లేదో, రెండుగా తెలియుటలేదో,
అదియే పూర్ణము.

41 గవద్గీత || శ్లో || నై నంఘిందంతి శస్త్రాణి, నై నం
దహతి పాపినః | నచై నం క్లేదయంతాపా | నశోషయతిమూరుతః |
అచ్ఛేదోద్యమదాహ్యయ | మక్లేదో శోష్యపవచ నిత్యసర్వ
గతస్థాణు | రచలోయం సనాతనః || తా|| అనంతకొటి బ్రహ్మం
డములయందు | లోపంవె లుసల, యేది పరిపూర్ణమై యుండి,
అదృశ్యమై, అగ్రాహ్యమై, నిరావరణమై, అప్రమేయమై,
అబాధ్యమై యున్నదో, జ్ఞానాజ్ఞానములకు, చిదచిత్తు మొద

లైన, ద్వందములకు భిన్నమై సదా ఏకరూపముగానున్నదో,
అది నిర్వికార, అచల, పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమని చెప్పబడినది.

45 త్రిసాద్విభూతి మహానారాయణోపనిషత్ ||

మోక్ష సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవమ్ || మూలం || మోక్ష
సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకముద్దిశ్య | మంత్రపూతై రుసాసక మాన
స్తకల శైరభిషిచ్య | దివ్యమంగళ మహావాద్యపూరస్సగం | వివి
ధోపచారైరభ్యర్చ్య | మూర్తిమద్భిస్సర్వై స్వ చిహ్నై రలం
కృత్య | ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్విధాయ || త్వంబ్రహ్మాసి |
అహం బ్రహ్మాస్మి | ఆనయోరస్తరం నవిద్యతే | త్వమేవాహం |
అహమేవత్వం | ఇత్యభి ధాయేత్యుక్త్వాఽది నారాయణ స్థిరో
దధేతధేత్యుపనిషత్ .

తా|| మోక్ష సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకము శిష్యునకు
చేయనుద్దేశించి | ఓం సామ్రాజ్యే నాభిషింశామింద్రస్య
బృహస్పతే స్త్వా సామ్రాజ్యే నాభిషింశామి || ఓం శాంతిశాంతి
శాంతి. ఇతి పవిత్రమంత్రము నుపాసించి | ఆనంద కలశము
లతో అభిషేకముచేసి | దివ్యమంగళ వాద్యపూర్వకముగా,
వివిధమైన ఉపచార పూజలుచేసి | మూర్తినంతమైన సర్వ
చిహ్నములచేత అలంకరించి | ప్రదక్షిణపూర్వక నమస్కార
ములుచేసి, త్వంబ్రహ్మాసియని గురువు | అహంబ్రహ్మాస్మి
యని శిష్యుడు | ఆనయోరస్తరం నవిద్యతేయని ఉభయు
లున్న | త్వమేవాహం | అహమేవత్వం | నీవేమీను | నేనే
నీవు | అని యిట్లు నమస్కరించి స్థిరమైన ఆదినారాయణుడవు
అవునువని పలుకవలయును.

46 గుర్వాఽరాధన = నారద పరివ్రాజకోపనిషత్ -
ప్రణవ మహావాక్యోపదేశం ప్రాప్య । పితృ మాతృ గుర్వాఽ-
రాధన పరః॥

తా॥ స్త్రీపురుషులందఱు ప్రణవ మహావాక్యోపదేశము
బొంది పితృ, మాతృ, గుర్వాఽరాధనలు జేయవలయును.

౪౦ గురుపరంపరాహరతి.

- (1) నీవార శూకవర్తికి । నిష్కళంకా మంగళం ॥నీవార॥
- (2) దివ్యా గురుపరంపర । దేశికవర్ణులకు ॥నీవార॥
- (3) శ్రీధరస్వామి దేశిక । బ్రహ్మణ్యులకుజయ ॥నీవార॥
- (4) రామదుగు శివరామ । రాజత దీక్షితులకు ॥నీవార॥
- (5) కంబలూరి అప్పరావు । కల్మష రహితునకు ॥నీవార॥
- (6) పరిశ చెన్నయార్య శుద్ధ । పరిదేశికేంద్రునకు ॥నీవార॥
- (7) మల్లిపెద్ది కృష్ణబ్రహ్మయ । మహాత్మ శీలునకు ॥నీవార॥
- (8) శుభకర్ణశింగు ప్రభువు । సుప్రసిద్ధ తీర్థులకును ॥నీవార॥
- (9) కంచి రామానందస్వామి । కమలాంతరాత్మునకు ॥నీవా॥
- (10) శూములూరి రామశాస్త్రి । విమలాత్మగురుస్వామికి ॥నీ॥
- (11) శ్రీమదుపు సుబ్బయాచార్య । సిద్ధేంద్ర దేశికునకు ॥నీ॥

శ్రీ మన్నడుపు సుబ్బయాచార్య దేశికేంద్రులనారి

—* సోదరాధికారుల హాగతి *

- (1) చందవరపు హనుమంత । యతిచంద్రులధికారికి ॥నీవార॥
- (2) తత్పత్ని ఆదిలక్ష్మి । సాధ్వీమణిలధికారికి ॥నీవార॥

శ్రీ మన్మదుపు సుబ్బయాచార్య దేశికేంద్రులవారి

—* శిష్యాధికారుల హారతి *—

- (1) పీఠాధికారమొసగిన । ప్రియసుబ్బయ్యా వధూతకు ॥నీ॥
- (2) శ్రీమన్మదుపు సుబ్బయాచార్య । శిష్యాధికారులకును॥నీ॥
- (3) కారుణ్యరాజులక్ష్మీ । నారాయణాధికారికి ॥నీవార॥
- (4) వరలంకలపల్లె అప్పల । స్వామి అధికారికిని ॥నీవార॥
- (5) భద్రమైనట్టివెల్ల । రుద్రయ్యాభ్యాధికారికి ॥నీకార॥
- (6) సత్పానుగంటి కోటి । శ్వరశాస్త్రి అధికారికి ॥నీవార॥
- (7) అమలగొల్లి సుబ్బరాయ । ఆచార్య అధికారికి ॥నీవార॥
- (8) వైరాగ్య కొల్లి కోటయ్య । సర్వాధికారికిని ॥నీవార॥
- (9) సాధుయతి చిదానంద । స్వామి అధికారికిని ॥నీవార॥
- (10) రాజిత గిర్రాజు మహా । లక్ష్మమ్మాధికారికి ॥నీవార॥
- (11) విమలమూర్తి గురుదుర్గాళి । వెంకయ్యాధికారికి ॥నీవా॥
- (12) దివ్యాంగలకుదిటి వణ్మఖ । దీక్షితులాధికారికి ॥నీవార॥
- (13) పరమ కోలవెన్న పర । బ్రహ్మ తీర్థాధికారికి ॥నీవార॥
- (14) పుణ్యమైనట్టి నెక్కల । పున్నమ్మాధికారికి ॥నీవార॥
- (15) వారణాళి ఆంజనేయ । తీర్థాధికారికిని ॥నీవార॥

శ్రీ మన్మదుపు సుబ్బయాచార్య దేశికేంద్రులవారి

—* ప్రశిష్యాధికారుల హారతి *—

- (1) నూజెల్ల నరసయ్యార్య । పూజ్యాధికారికిని ॥నీవార॥
- (2) మాన్యబోధగల బెవర । మాణిక్యార్యాకారికి ॥నీవార॥
- (3) కొసనం వంశ వీరయ్యార్య । గుర్రాధికారికిని ॥నీవార ॥నీ॥
- (4) బ్రహ్మనాదినీ యలమ ర్తిశ్రీ శేషమ్మాధికారికి ॥నీవార॥
- తేలప్రోలు పురభక్తులు । దీప్తిగల హారతినిచ్చిరి ॥నీవార॥

౧౨ గ౧౦ ధ పూ ర్తి.

శ్లో॥ అద్వైతానుభవకోశః । శరేషు బిందురిందియం ।
బ్రహ్మజ్ఞానోపయోగార్థం । కలికాలే ప్రపూరితం ॥

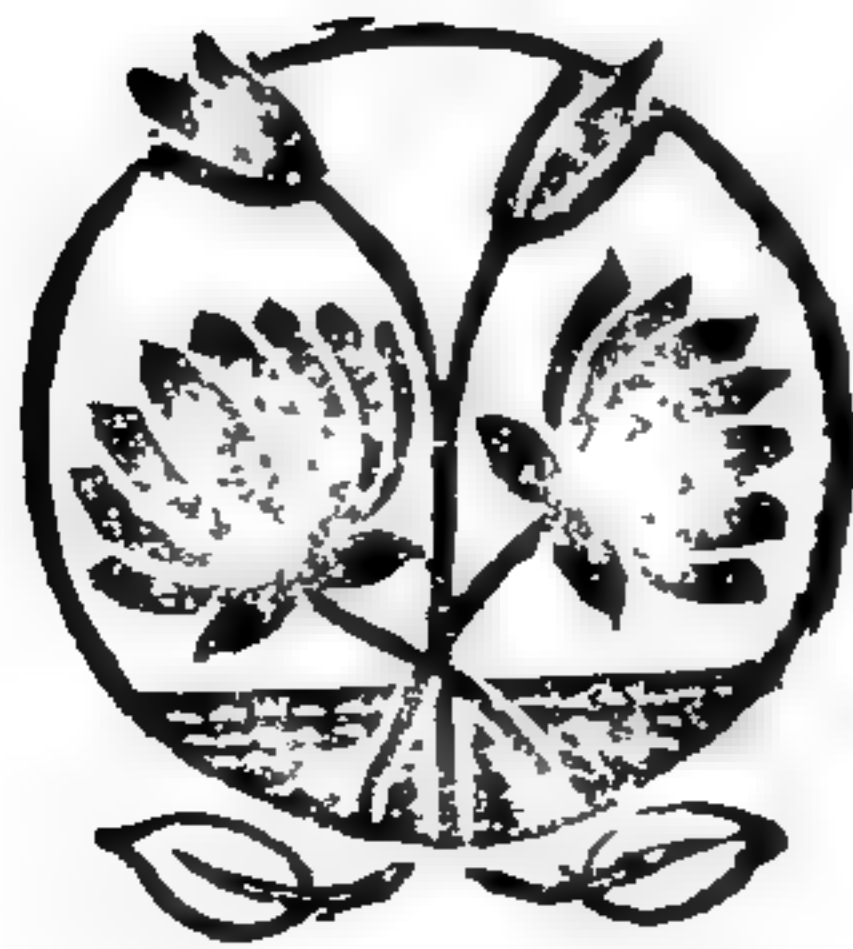
౧౩ గ ద్య .

శ్రీ మద్విరాడ్విశ్వకర్మోర్ధ్వ ముఖసంజనితులు, సుషర్ణ
సగోత్రోద్భవులు, ప్రణవ శాఖాన్వితులు, విశ్వజ్ఞపూతులు॥
ఉపసుషర్ణ, విశ్వజ్ఞ, పరిత, సూరసేన, సాంఖ్యాయన, పంచా
క్షేయ ప్రవరాన్వితులు॥ శ్రీకృష్ణానదీతీర్థతర, తేలప్రాళు
నివాసులు, శ్రీమదంగలకుడిటి వంశసంభూతులు, అయిన॥
శ్రీ భ్రమరాంబ, సాల్వపతులకు, ప్రపాతుడు॥ శ్రీ భ్రమ
రాంబ, మల్లయ్య, శాస్త్రులకు పాతుడు॥ శ్రీ దుర్గాంబ వీర
మల్లయ్యలకు, తృతీయపుత్రుడు॥ విశ్వనాథాచార్య, మల్లికార్జు
నాచార్యులకు, కనిష్ఠసోదరుడు॥ శ్రీకనకదుర్గాబకు పోయి॥
బనవాచార్యులకు జనకుడు॥ బ్రహ్మశ్రీ ఎఱ్ఱోజు శోభనాద్వైత
చార్యశ్రౌతులవలన, మనుసూత్రాధీతియు॥ శ్రీ సాహిత్య
సింహపండిత, తపశ్చక్రవర్తి, భాష్యకారాచార్య, యలవర్తి
ఆంజనేయశాస్త్రి॥ మహామహాపాధ్యాయ వైద్యరత్న శ్రీ

చివుకుల సత్యనారాయణశాస్త్రి, ద్వయమువలన సంస్కృతా
 ధీతియు॥ శ్రీ ధరస్వామి గురుపరంపరులు, శ్రీమత్తాములూరి
 రామశాస్త్రిదత్త, గురుపట్టాధికారులు, గుంటూరువట్టణ నివా
 సులు, వేదాంతపీఠ స్థాపనాచార్యులు, అగ్రకుల విశ్వభాగీ
 హ్మణ సంజనితులు, సువర్ణసగోత్రోద్భవులు, శ్రీమదఖండ
 సచ్చిదానంద నిరుపమ, నిర్మలపాద ద్వయదోష రహితాచల
 పరిపూర్ణ, పరిబ్రహ్మ స్వరూపులునగు శ్రీమన్నడుపు సుబ్బ
 యాచార్యవధూత స్వాములవారివలన, సూచన, కారణోపదేశ
 అంతరావధూత, గురు పట్టాధిషిక్తుడై నమివంటి॥ సాహిత్య
 భూషణ, బ్రహ్మద్వైత దేశికేంద్ర, పంచాగ్నిసహిత
 మణ్ముఖస్థపతిచే॥ అద్వైతానుభవము రచియింపబడినది.

అద్వైతానుభవము సమాప్తి.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

తద్వోపపల పట్టిక.

శ్లో	పంక్తి	తద్వ	ఉప
2	8	బోధిన	బోధినం
10	10	శుద్ధ	శుద్ధ
10	22	ఋత్తశ్య	ఋత్తస్య
11	8	సరూప	స్వరూప
11	17	రూపము	రూపము
14	22	రూపము	రూపమై
2	9	కర్తేభిః	కర్తేభిః
6	4	అనుభవమిచ్చుట	అనుభవింతుట
6	13	స్వాభిప్త	స్వాభిప్త
7	20	కృక్ష	వృక్ష
15	4	వ రేణ్య	వ రేణ్యం
15	19	నిర్వికల్ప	నిర్వికల్ప
20	21	హితుడైన	రహితుడైన
28	14	జపి	జంపి
31	2	నిర్ణ	నిర్ణ
31	6	మహత్స్య	మాహత్స్య
31	10	బోధించు	బోషించు
40	11	వేశంబు	లేశంబు
61	16	సాంత్యరి	సాంత్యరి

పేజీ	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
65	1	అవస్థలపంచీకరణ	దేహావస్థలాధిష్టాన ఋషిపత్నులు
65	2	సోహార్ద్ర	సోహార్ద్ర
73	17	త్రిమూర్తు	త్రిమూర్తి
74	8	జ్ఞాయతే	జ్ఞాయతే
75	20	ర్యుడు	సూర్యుడు
90	19	నీవుః	నీవు
9	20	ర్వచనీయ	నిర్వచనీయ
90	21	రబ్రహ్మము	వరబ్రహ్మము
114	4	బిదూ	బిందూ
114	14	విషః	విష్టః
120	21	ర్యాకారికి	ర్యాధికారికి

BCI

JPLA 102 B105

B6

మహామేఘ
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TP/A/102 B 105
పుస్తకం పేరు	6 వేల నిధి
తారీఖు	25/10/26
ముందు అట్ట	yes
వెనుక అట్ట	yes
మొత్తం పేజీలు	161
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	CT, A, 7C, 22A, 22B
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	thasrin
పేజీలు విడదీసినది	nandini
స్కాన్ చేసినది	thasrin
పరీక్ష చేసినది	SANDHYA
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడినది	NO
తప్పులు	NO
మొదటి	good